

LIEFDE VOOR TIJDLOZE MUZIEK

Heaven

BLAUDZUN

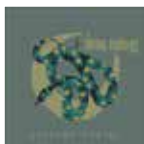
SPOON • EELS • FRANZ FERDINAND
GEOFF MULDAUR • RUBEN HEIN

#2 2022 MRT/APR €6,99
HEAVENMAGAZINE.NL

PRIJSVRAAG

BLAUDZUN • RUBEN HEIN • FRANZ FERDINAND

DEAN OWENS • SPOON • KUBILAY KAYA

Allereerst onze welgemeende excuses aan de mensen die na nieuwjaar hun oplossing instuurden om de Yorick van Norden Scheurkalender te winnen. Omdat het ons merkwaardig leek de winnaars deze 2022-kalender pas in februari toe te zenden, hebben we deze prijsvraag reeds eind december afgesloten zonder dat duidelijk te communiceren. Zodoende is de kalender net voor oudjaar verstuurd aan vijf mensen die ons wisten te vertellen dat de Dylan tribute-band die hij vormde met Judy Blank, Paul Bond en Danny van Tiggele, de No-Direction Home Band heette.

Aan de andere prijsvragen kleefden gelukkig geen beperkingen. Sterker nog, bij de Lucinda Williams-prijsvraag was ieder antwoord goed. We waren gewoon benieuwd welke artiest of genre jullie graag door haar gecoverd zouden zien. Dat leverde een hoop interessante namen op, veelal van rootsartiesten, waarbij John Hiatt het meest genoemd werd. Tot de meest opvallende suggesties behoorden Deep Purple, Nick Cave, Janis Ian en Engelse new wave, maar of het ooit zover komt? Uit onze hoge hoed kwamen nu te voorschijn: P. Groenescheij (Leiden) (I GOT DEM OL' KOZMIC BLUES AGAIN MAMA! van Janis Joplin); R. Berkhout (Rosmalen) (BRING THE FAMILY van John Hiatt); P. Verdonk (Rheden) (Elvis Costello, Joe Jackson, Graham Parker); L. de Puydt (Evergem) (Bob Seger, Tony Joe White) en T. Cools (Grave) (Kris Kristofferson).

Voor Eric Devries' SONG & DANCE MAN vroegen we naar de Ramble On-avonden die hij jarenlang op dinsdag in de achterkamer van het Nijmeegse café Trianon organiseerde. Het juiste antwoord werd ons gegeven door onder anderen: M. Havinga (Meppel), J. Goverde (Zwolle), A. Akkerman (Groningen), L. Vestjens (Eindhoven) en P. v Die (Mijnsheerenland).

Waarna Tori Amos' voortreffelijke OCEAN TO OCEAN is weggelegd voor wie ons kon vertellen dat *Cool On Your Island*, dat ze tegenwoordig geregeld live zingt, afkomstig is van haar debuutalbum Y KANT TORI READ uit 1988 dat ze jarenlang verketterde. Prijs voor J. v Zandbergen (Franeker), F. Schatorjé (Tegelen), B. Douwes (Amersfoort), G. Krooswijk (Berkel-Enschot) en P. Goeree (Groningen).

Dan volgen hieronder de nieuwe prijsvragen. Maar liefst zes stuks ditmaal.

■ Voor LONELY CITY EXIT WOUNDS van Blaudzun: Hoe heet de reliband waar Blaudzun rond de eeuwwisseling deel van uitmaakte als bassist en achtgrondzanger?

■ Voor OCEANS van Ruben Hein: Van welke bekende Britse act maakte hij een tijdje deel uit?

■ Voor LUCIFER ON THE SOFA van Spoon: Wat is ALL THE WEIRD KIDS UP FRONT (MÀS ROLAS CHIDAS)?

■ Voor SINNER'S SHRINE van Dean Owens: Hoe heet de gelegenheidsband die Owens vormt met de Schotse folkvioliniste Amy Geddes?

■ Voor HITS TO THE HEAD van Franz Ferdinand: Waar kenden voorman Alex Kapranos en drummer Paul Thomson elkaar van?

■ Voor SLECHT ALLEEN van Kubilay Kaya: Hoe heet de dichter met wie Kaya de teksten voor zijn beide albums schreef?

Antwoorden voor 18 maart naar service@heavenmagazine.nl.

Over de uitslag wordt niet gecorrespondeerd.

Blaudzun foto Hugo Thomassen

POPELEN

Popelen was het eerste woord dat bij me opkwam toen ik me zette aan dit voorwoord. Ik heb het altijd een mooi woord gevonden. Het zinspeelt op urgentie en is tegelijkertijd bijna kinderlijk verwachtingsvol.

Op het moment dat ik dit schrijf staat iedereen die iets met muziek te maken heeft te popelen. Musici in de eerste plaats, die willen het podium weer op en spelen voor publiek. De podia willen niets liever dan dat mogelijk maken en wij willen niets liever dan onze favorieten weer te zien spelen – en in levenden lijve te ontmoeten.

De creativiteit liet zich inperken maar niet kortwieken. In allerlei samenwerkingsverbanden – vaak op afstand van elkaar – is er tijdens de lockdown enorm veel muziek opgenomen. Een tijdlang is die opgehouden omdat er steeds hoop was dat de nieuwe albums konden worden ondersteund met tours. Maar nu is er geen houden meer aan. Er is een ware stroom aan releases losgekomen, zoals te lezen in de vele verhalen en recensies in dit nummer.

Bijzonder ingenomen zijn we met het interview met de éminence grise van de Nederlandse architectuur Jo Coenen. Zijn signatuur staat onder diverse fraaie concertzalen, zoals de Ronda van TivoliVredenburg in Utrecht. Bovenstaande foto van Blaudzun is er genomen, toen hij nog reikhalzend uitzag naar de release-show van zijn nieuwe album die daar zou plaatsvinden, maar die helaas nog moest worden doorgeschoven.

En over uitstel gesproken, dit nummer is ook een week opgehouden zodat verschillende adverteerders nog konden inspelen op de versoepelingen van de lockdown.

Onze fraaie rubriek *On the road* van fotograaf Han Ernest konden we daar helaas niet meer mee redden. Het werd steeds lastiger om iets in het livecircuit vast te leggen – een fieldlab optreden, een protestdemonstratie, een livestreamconcert – maar nu was het even op. Hopelijk was dat de enige en meteen ook laatste keer. **Louis Nouws**

INHOUD

INTERVIEWS

- 04 **HARK! EN CO**
- 10 **SPOON**
- 12 **RUBEN HEIN**
- 14 **LEO NOCENTELLI**
- 17 **DEAN OWENS**
- 19 **BLAUDZUN**
- 22 **JW ROY**
- 24 **GEOFF MULDAUR**
- 28 **EELS**
- 30 **BETH HART**
- 32 **KUBILAY KAYA**
- 34 **FRANZ FERDINAND**

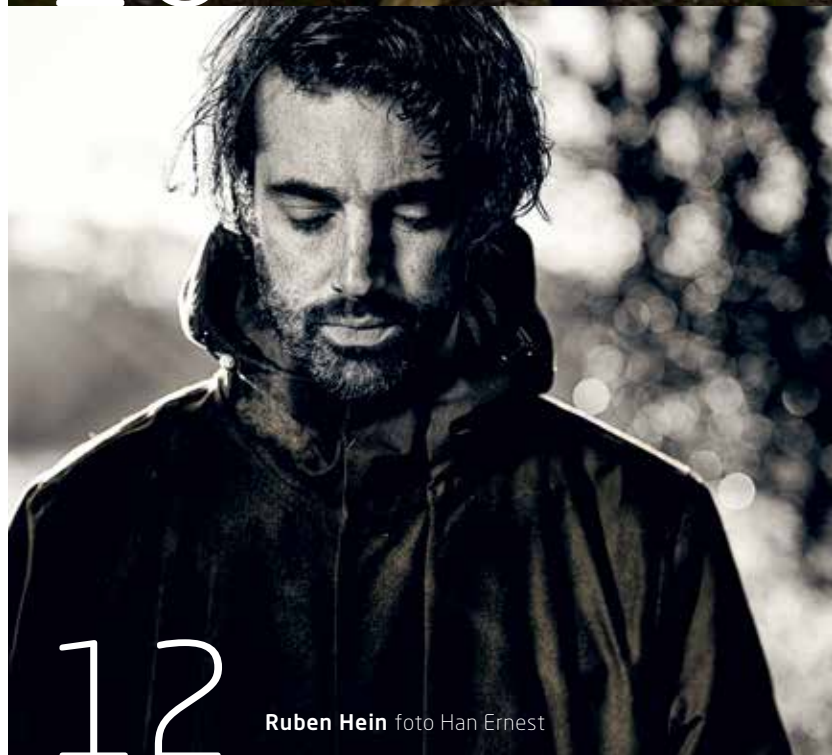
RUBRIEKEN & COLUMNS

- 05 **HUBERT VAN HOOFF**
- 06 **YES** 50 years ago today
- 08 **JO COENEN** Portret van...
- 29 **MUZIEKBOEKEN**
- 37 **FLIP VAN DER ENDEN**
- 55 **BERT BROERE**
- 60 **UITLOOPGROEF**
- 60 **CHINA** De 10

omslagfoto Blaudzun door Hugo Thomassen

Spoon

Ruben Hein foto Han Ernest

Kubilay Kaya foto Han Ernest

Harke Jan van der Meulen foto Han Ernest

VOLWASSEN WORDEN HARK! EN CO

COMONIST, DIRIGENT, SCHRIJVER, MUSICUS EN ZANGER HARKE JAN VAN DER MEULEN MAAKT ER AL JARENLANG DE GEWOONTE VAN OM GEDICHTEN VAN BEKENDE AUTEURS SAMEN MET ZIJN ENSEMBLE HARK! EN CO VAN EEN MUZIKALE OMLIJSTING TE VOORZIEN. OP HET ONLANGS VERSCHENEN MY TREASURES STAAT DE NEGENTIENDE-EEUWSE SCHOT ROBERT LOUIS STEVENSON CENTRAAL. DOOR MARCEL HAERKENS

Zijn romans *Treasure Island* en *Strange Case Of Dr Jekyll And Mr Hyde* zullen de meesten van ons in hun jeugd wel gelezen hebben, maar auteur Robert Louis Stevenson (1850-1894) schreef ook prachtige gedichten. Harke Jan van der Meulen bracht in 2017 al de cd R.L. STEVENSON uit. Zijn ensemble, dat naast Van der Meulen (componist, multi-instrumentalist, zang) bestaat uit Josje ter Haar (viool), Brendan Conroy (cello) en Michiel Nijenhuis (gitaar) begint dan net vaste vorm te krijgen. Hij selecteert gedichten uit de cyclus *A Child's Garden Of Verses*, al had hij er destijds graag veel meer willen opnemen. Dat is nu vier jaar later gebeurd op MY TREASURES. "Het zijn oorspronkelijk kindergedichten, maar net zo geschikt voor volwassenen. De gedichten zijn toegankelijk en heel direct. Je moet er niet teveel achter zoeken. Er is een liedje dat *The Cow* heet en dat gaat dus ook gewoon over een koe. Dat is de belevingswereld van kinderen die opgroeien. Piraat spelen, een optocht organiseren, genieten van de zon, fantaseren of niet kunnen slapen en bang zijn voor de donkere schaduwen op de muur in het licht van de maan."

"In 2013 heb ik een project gemaakt over de negentiende eeuwse dichter William Blake, THE WILLIAM BLAKE EXPERIENCE. Dat was in tegenstelling tot MY TREASURES puur klassieke muziek met een koor. Het past in dezelfde lijn en zijn bundel *Songs Of Innocence And Of Experience* gaat in feite ook over volwassen worden. Dat is kennelijk iets dat me erg bezighoudt."

Favorieten

Op MY TREASURES hoor je verschillende thema's en stijlen terug, volgens Harke Jan van der Meulen. Nostalgie bijvoorbeeld is een terugkerend item dat besloten zit in dit amalgaam van klassiek, minimal, folk en pop, met soms een tegendraads randje of een onderhuids latinritme. De vocalisten die de teksten vertolken zijn niet de minsten: Jelle Paulusma, Erik de Jong, Henk Hofstede en Vera van der Poel. De overige zang neemt Van der Meulen zelf voor zijn rekening. "Daryll Ann, Spinvis en Nits behoren tot mijn favorieten. Ik ben er echt trots op dat ze met mij hebben willen samenwerken. Ze hebben het prachtig gedaan en geven een mooi gevarieerd beeld van wat ik heb willen weergeven. Elke vocalist geeft een aparte lading mee aan een liedje. Het ensemble is klassiek geschoold dus moest ik soms wel eens iets voorzingen. En een liedje in 4/5 maat heb ik zelf gedaan, omdat dat voor iemand die geen

noten kan lezen te moeilijk is. De andere twee wilde ik gewoon graag zelf zingen. De gedichten van Stevenson lenen zich uitstekend voor toonzetting en zijn in feite een soort popsongs voor mij en ik vond het een aantrekkelijk idee om daarmee aan de slag te gaan."

Poëzie

Harke Jan van der Meulen studeerde Engelse taal en letterkunde en volgde tegelijkertijd privé cursussen bij Daan Manneke, toenmalig hoofdocent compositie aan het Sweelinck Conservatorium in Amsterdam. "Ik heb dus niet op het conservatorium gezeten maar wel alle kennis bij elkaar gesprokkeld die ik nodig had om te kunnen maken wat ik wilde. Ik besepte dat ik professionele ondersteuning nodig had, maar bij een officiële compositieopleiding moet je bijvoorbeeld een strijkkwartet à la Mozart of Hayden leren schrijven en dat sprak me helemaal niet aan. Ik ben best eigenwijs en heb altijd de vrijheid willen hebben om, populair gezegd, mijn eigen ding te kunnen doen. Soms met wat meer en soms met wat minder succes. Dat is allemaal onderdeel van het leerproces." De schrijfdrang van Van der Meulen gaat terug naar zijn vroege jeugd. "Toen ik voor het eerst The Beatles op de radio hoorde wist ik meteen: dat wil ik ook."

"IK BEN BEST EIGENWIJS"

En mijn broers en zussen draaiden daarnaast nog platen van Bob Dylan en Joni Mitchell. Toen is het begonnen en schreef ik af en toe wat. Later heb ik als drummer of toetsenist in verschillende bandjes gespeeld. Dat heb ik ongeveer tien jaar gedaan. Een soort drang om op te treden. Vervolgens heb ik het schrijven weer opgepakt. Tijdens mijn studie heeft het verlangen postgevat om gedichten een muzikale omlijsting te geven. Om de poëzie waar mogelijk te versterken of om voor mezelf duidelijk te maken waarover het gaat. Het werkt twee kanten op." Van der Meulen zet in de loop der jaren zijn tanden in het werk van onder meer de eerder genoemde Stevenson en Blake, Jan Jacob Slauerhoff, Patricia Highsmith, Iris Murdoch, Nescio en de Belgische

dadaïst Paul van Ostaïjen. Dat die laatste een vreemde eend in de bijt was, beseft hij terdege. "Dat was behoorlijk ingewikkeld. Ik weet eigenlijk niet meer waarom ik eraan was begonnen. Mogelijk door de schijnbare eenvoud van zijn werk. Maar het is experimenteler dan het op het eerste gezicht lijkt en natuurlijk ook uit de twintigste eeuw. De muziek werd te gekunsteld, daar heb ik me later ook van afgewend. Ik beschouw het als minder geslaagd. Maar soms moet je dingen gewoon uitproberen om daarachter te komen."

Ik heb heel lang mijn best gedaan om iets in de klassieke wereld te bereiken. Toch ben ik de laatste jaren weer teruggekeerd naar de popmuziek. Dat past uiteindelijk beter bij me. Klassiek is in zekere zin toch wat geforceerder. Ik raakte er op de een of andere manier niet echt in thuis. Sommige stukken muziek voegden niet zoveel toe aan de tekst. Maar goed, het was een soort van experiment en daar zijn best wat mooie dingen uit voortgekomen."

Morbide

Afgezien van de officiële cd-presentatie zit een promotietour rond MY TREASURES er waarschijnlijk niet in. Harke Jan van der Meulen: "Ik zou het graag willen maar het is organisatorisch erg moeilijk. Er moet een fatsoenlijke productie achter zitten en dan is het nog maar de vraag of de vocalisten hun agenda's op elkaar kunnen afstemmen. Maar wie weet." Wel heeft hij al een nieuw project op het oog, ditmaal rond Edgar Allen Poe, de enigmatische Amerikaanse auteur van ijzingwekkend griezelige *gothic fiction*, die wordt gezien als de grondlegger van de detective. Dat is wel even wat anders dan de lieflijke wereld waarin Stevenson en Blake verkeerden. "Nou Poe schreef ook veel over de natuur, zoals in het gedicht *The Lake*, maar dan inderdaad wel vanuit een heel ander perspectief. Hij toont dezelfde romantische gevoelens meer vanuit een donker doodsbeseft. Vaak morbide ja, al is het niet altijd eenzijdig. Je kunt er een heel donker, zwart verhaal van maken, maar de goede verstaander hoort dat er in zijn gedichten ook iets heel anders doorklinkt, dus het is zeker niet eendimensionaal. Zijn werk spreekt mij in elk geval sterk aan. Of ik al mensen op het oog heb om zijn gedichten te vertolken? Niet echt, maar Nick Cave zou natuurlijk een leuke gastzanger zijn." ■

HUBERT VAN HOOF GEIL B.

Als je enige bekendheid geniet overkomen je rare dingen. Zo kreeg ik eens een foto opgestuurd van een poedelnaakte dame die zich van top tot teen had geverfd in de kleuren van de omroep waar ik toen werkte: blauw en geel. De begeleidende tekst luidde: 'Mijn dochter is nog veel mooier', plus een telefoonnummer. Van haar of de dochter? Geen idee, want ik heb nooit gebeld. Zoiets hang je niet aan de grote klok. Ik dacht eraan toen een tijdje later ene Geil B. zich in een radio-uitzending liet pijpen door een prostituee. Deze daad werd de kurk van een loopbaan waarin hij tekeering als een *poorman's* Howard Stern, maar dan zonder de grappen van de Amerikaanse *shock jock*.

Er volgde een cavalcade aan ongein waarin de *gatecrasher Mein Kampf* van Adolf Hitler aanpreef, zich in lederhosen hulde op een *Oktoberfest* of luis-terars aanspoorde poederbrieven met meel naar de omroep te sturen. Een kleuter op het schoolplein. Vervolgens diende Matthijs van Nieuwkerk deze Leukste Thuis als Tafelheer te accepteren in DWDD, toen nog in een experimenteel stadium. En het morsige mannetje stoomde onverdroten door: collega's afzeikend, sidekicks eruit boksend en artiesten schofferend. Van Tim Knol tot Maan. Dronken van overmoed betitelde hij de mannen van Golden Earring eens als ouwe lullen. Alsof die dat zelf niet wisten. Hij mag blij zijn dat Bejaarde Barry hem toen geen doodschop heeft gegeven. Twintig jaar duurde het voordat ze de lastpak eruit durfden te flikkeren. Twintig jaar! Al die tijd had geen enkele principaal bij BNN/VARA het morele besef, noch de *guts* om de kakelende querulant op zijn plek te zetten: buiten het hek van het Media-park. Toch werd de minkukel daarna niet werkloos, maar ging als Wakkere Wappie aan de slag bij Veronica. Totdat hij zich daar iets te vaak versliep. De miezer schijnt nu 's nachts, laveloos van zijn eigen (inmiddels door de Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit verboden) toverdrank *Shambala*, weg te kwijnen in de armen van geestelijk leider Arie Boomsma. Daar waar ze hem nota bene net aan de deur hadden gezet, bij... BNN/VARA.

Het curieuze is dat we van Geile Giel in bijna een kwart eeuw geen enkele zinnige bijdrage aan enige muziek hebben gehoord noch gezien. Ja maar hij heeft toch Triggerfinger ontdekt? Sorry, bij de sessie van *I Follow Rivers* was B. slechts hinderlijk aanwezig. En hij huilde toch zo oprecht gevoelig tijdens Maaike Ouboter.

Ach, Geil B. heeft met zijn strapatsen zowel een *Marconi Award*, alsook de *Zilveren Reissmicrofoon* ingepikt. Is dat geen belediging aan het adres van alle winnaars voor en na hem? Ook namens de jury's?

IT WAS 50 YEARS AGO TODAY

CLOSE TO THE EDGE

YES

DOOR BERTRAM MOURITS

Met popmuziek heeft het niet zoveel te maken: drie liedjes op één album, waarvan eentje een 'suite' van vier delen die bijna twintig minuten

duurt: kan je dat nog wel een liedje noemen? Met atmosferische geluiden, tempowisselingen, pretentieuze teksten en virtuoze instrumentallisten die je eigenlijk alleen in de jazz hoorde, maar dan zonder de spontaniteit van jazz: CLOSE TO THE EDGE.

Om misverstanden te voorkomen, Yes was jarenlang mijn favoriete band. De hoezen met fantasielandschappen hingen aan de schuine muur van mijn zolderkamertje en ik kan nog steeds flink wat gitaarsolo's noot voor noot meehummen. *Owner Of A Lonely Heart* uit 1983 was het eerste dat ik van ze hoorde en die

perfecte popsong opende de deur naar een oeuvre dat bijna net zo oud was als ik. Het begon in 1969, met een titelloos debuutalbum waarop de band zocht naar mogelijkheden om verder te gaan van waar The Beatles waren gebleven, wat zo'n beetje elke Engelse band met ambitie toen deed. Stevige progrock, geweldig goed gespeeld, met een Byrds-cover die ontspoorde tot een jazzjam, en letterlijke Beatles citaten – ze deden er niet geheimzinnig over. Ook op opvolger TIME AND A WORD vielen de covers van Amerikaanse artiesten op (Richie Havens, Stephen Stills), maar die klonken geforceerder. Vanaf album drie, THE YES ALBUM, en de haastig gemaakte opvolger FRAGILE – naar verluidt moest die snel komen omdat toetsenman Rick Wakeman dure keyboards nodig had – is het alleen nog maar eigen materiaal en zijn de citaten ontleend aan de klassieke muziek. De ingekorte versie van *Roundabout* wordt nog een bescheiden hit ook, maar in hits waren ze

1972

niet geïnteresseerd. Dus wanneer ze werken aan album nummer vijf, CLOSE TO THE EDGE, is het singles kopend publiek wel het laatste waar ze aan denken.

Sterker nog, de eerste drie minuten van het 18 minuten durende titelnummer klinken alsof ze zijn bedoeld om iedereen weg te jagen die was aangetrokken door de progfunk van *Roundabout*. Je moet eerst door natuurgeluiden heen en een flink stuk vreemde jazz-rock voordat de eerste memorabele melodie zich aandient. En dan is dat nog maar het intro. Het couplet is in een 12/8e maat en heeft een volkomen onbegrijpelijke tekst (*A seasoned witch could call you from the depths of your disgrace, and rearrange your liver to the solid mental grace*). Hiermee is het recept voor kant A van de plaat wel geformuleerd: virtuoos, onnavolgbaar, pretentius (minutenlang horen we een kerkorgel), met hier en daar prachtige melodieën die verrassen. Op kant B staan twee liedjes. *And You And I* is een charmante folkballade, uitgesponnen over tien minuten die klinken alsof ze steeds op zoek zijn naar het liedje en het dan weer kwijtraken in improvisaties – de singleversie van drieënhalve minuut werd een bescheiden hit in de VS. Afsluiter *Siberian Khatru* (geen idee wat dat betekent) begint als gitaarrock, wordt dan jazzrock, en er is ook iets van het funkgeluid van *Roundabout* te horen.

Het is wonderlijke muziek die alles tegelijk wil zijn: funk en symfonie, rock en folk, kerkorgel en koortjes, jazz en prog. In de omschrijving klinkt het klinisch en gekunsteld, en het is waar: elke noot is uitgedacht. Maar het wordt

SOLOALBUMS

Met zoveel wisselingen in de bezetting kan het niet missen: er komen soloplatten van. Zanger Jon Anderson was de succesvolste, zeker toen hij samenwerkte met Vangelis. Er zijn ook veredelde hobbyprojecten waaraan je vooral kunt horen hoe goed het soms is om in een band compromissen te moeten sluiten.

Rick Wakeman

THE SIX WIVES OF HENRY VIII (1973)
Met bijdragen van Bill Bruford, Chris Squire en Steve Howe zit er een snufje Yes op het eerste van een reeks gestaag megalomaner wordende conceptalbums. Wakeman lijkt blij dat er minder andere instrumenten zijn om rekening mee te houden. De orgels en synthesizers vliegen je om de oren.

Chris Squire

FISH OUT OF WATER (1975)

Het lijkt alsof Squire een ouderwetse Yes-plaat wilde maken met vertrouwde ingrediënten. De bas lekker op de voorgrond, bijdragen van verschillende Yes-collega's, een beetje hoog zingend en een liedje van een kwartier vol tempowisselingen.

Jon Anderson

OLIAS OF SUNHILLow (1976)

Anderson was het meest zweverige bandlid – zijn keuze voor mystieke inspiratiebronnen werkte Wakeman soms op de zenuwen. Op deze plaat kreeg Anderson geen tegenspraak. Het resultaat is een lange zweverige trip voor de meest psychedelisch georiënteerde Yes-fan.

TOP 10 MAART 1972

- 1 **Sweet** - *Poppa Joe*
- 2 **Slade** - *Look Wot You Dun*
- 3 **Sandra + Andres** - *Als Het Om De Liefde Gaat*
- 4 **Chicory Tip** - *Son Of My Father*
- 5 **Shocking Blue** - *Inkpot*
- 6 **Middle Of The Road** - *Sacramento*
- 7 **Jacques Herb** - *Een Man Mag Niet Huilen*
- 8 **Bee Gees** - *My World*
- 9 **Middle Of The Road** - *The Talk Of All The U.S.A.*
- 10 **George Baker Selection** - *Holy Day*

De fantasielandschappen van Roger Dean kenmerken het artwork van veel Yes-albums. Dean ontwierp ook het bandlogo dat voor het eerst te zien was op de hoes van CLOSE TO THE EDGE.

met zoveel vuur gespeeld dat je de eventuele moeite er niet aan afhoort. Wanneer het moet rockt het, en de bas van Chris Squire is zo vet dat 'het een wonder is dat er nog geen hiphop-sample van is gemaakt,' aldus muziekwebsite Pitchfork.

In hitsingles mocht Yes dan niet geïnteresseerd zijn, het album werd een succes. In Nederland nog het meest: de plaat was drie weken lang het bestverkochte album en het titelnummer is een van de drie liedjes die nog steeds in de Top 2000 staan.

Met opvolger TALES FROM TOPOGRAPHIC OCEANS – een dubbel-lp met één 'liedje' per plaatkant – beproefden ze het geduld van de fans teveel, en hun carrière verwerd steeds meer een carrousel van wisselende bandleden, soloalbums, valse herstarts en comebacks. Het zou tien jaar duren voordat Yes weer zo'n commercieel succes had. De periode waarin je met compleet compromisloze muziek zo'n groot publiek kon bereiken was kortstondig, maar met CLOSE TO THE EDGE heeft Yes er alles uit gehaald wat erin zat. ■

POPJAAR 1972

1971 staat bekend als een van de beste jaren in de popmuziek, volgens journalist David Hepworth zelfs als het allerbeste. Zijn pleidooi levert een heerlijk boek op, *Never A Dull Moment*. Maar voor 1972 als 'beste jaar' is net zoveel te zeggen als je kijkt naar de hoeveelheid hoogtepunten die vijftig jaar geleden verschenen. Aretha Franklin maakte YOUNG, GIFTED AND BLACK, Roxy Music debuteerde, Joni Mitchell maakte FOR THE ROSES, Nick Drake PINK MOON en Al Green bracht liefst twee prachtplaten uit. Het waren gouden tijden.

NOG 10 UIT 1972

Rolling Stones – EXILE ON MAIN ST.
Neil Young – HARVEST
Big Star – #1 RECORD
David Bowie – THE RISE AND FALL OF ZIGGY STARDUST AND THE SPIDERS FROM MARS
Lou Reed – TRANSFORMER
Curtis Mayfield – SUPERFLY
Can – EGE BAMYASI
Al Green – LET'S STAY TOGETHER
Staples Singers – BE ALTITUDE: RESPECT YOURSELF
Steely Dan – CAN'T BUY A THRILL

50 JAAR LATER

CLOSE TO THE EDGE was pas de vijfde plaat van Yes. De band bestond net drie jaar en dat er vijftig jaar later nog een nieuw album zou verschijnen, THE QUEST, zou in 1972 absurd geklonken hebben. In totaal zijn er zestien mensen die zich (oud-)bandlid kunnen noemen. Van de bezetting in 1972 is alleen gitarist Steve Howe nog betrokken als producer. De personeelwisselingen geven Yes de allure van een soapopera. Maar er verandert veel en er verandert weinig. Op FLY FROM HERE – waarvan in 2018 in een alternatieve versie werd uitgebracht (RETURN TRIP) – staat een titelnummer dat 20 minuten duurt.

PORTRET VAN...

BOUWMEESTER JO COENEN

HET POPTONEEL KENT VELE ROLLEN: ARTIEST, MANAGER, PROGRAMMEUR, RADIOPLUGGER, LABELMANAGER, PROMOTOR, DISTRIBUTEUR, PLATENBOER EN NOG VEEL MEER. IN IEDERE HEAVEN LATEN WE IEMAND AAN HET WOORD OVER HAAR OF ZIJN VAK. JO COENEN (72), ARCHITECT, STEDEBOUWKUNDIGE EN OUD-RIJKSBOUWMEESTER HEEFT EEN ZEER OMVANGRIJK EN PRIJZEN WINNEND PORTFOLIO OP ZIJN NAAM, WAARONDER DIVERSE CONCERTZALEN. TEKST LUDO DIELS FOTO'S HAN ERNEST

Jo Coenen is een muziek liefhebber. Als hij tekent klinkt er muziek. Zijn smaak is breed: van Pat Metheny tot Herbert von Karajan en van David Bowie tot Jacques Brel. Zijn ontwerpen zou je – vrij naar Goethe – ‘gestolde muziek’ kunnen noemen. De schetsen die hij vrijwel constant maakt zijn dan op te vatten als ritmische en sferische denkprocessen, waarin hij stoeit met vorm, ritme, kleur en polyfonie. De oud-Rijksbouwmeester geniet een grote reputatie als architect van diverse toonaangevende zalen, zoals het Tilburgse Kunstcluster, popzaal Ronda van TivoliVredenburg in Utrecht en de Concertzaal van Amare in Den Haag.

We spreken Coenen in zijn monumentale pand bij de Sint-Servaasbasiliek in Maastricht. Hij werkt er met een paar medewerkers, omringd door boeken, tekeningen en kunstobjecten.

Hij lijkt voortdurend actief op meer borden tegelijkertijd. Hij becommentarieert en geeft feedback op de projecten die zijn bureau JCAU in portefeuille heeft. Hij is de man van de grote lijnen en schakelt snel, maar heeft al pratend telkens een aanloopje nodig om tot de kern te komen. Dat betekent dat je in een gesprek met hem meer krijgt dan een kort antwoord. Het zijn eerder minicolleges.

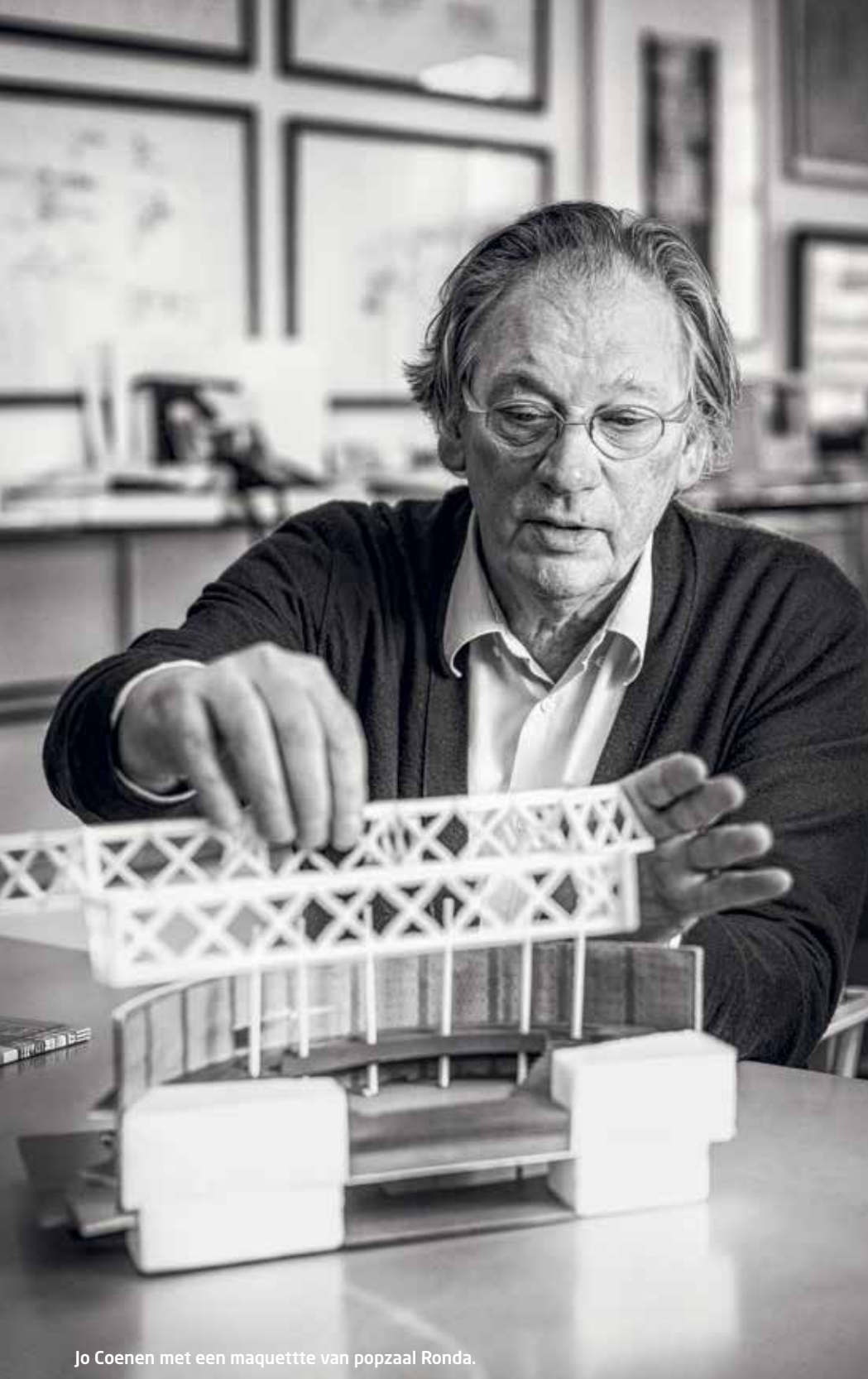
Zijn oeuvre is vaker gekenschetst als een vorm van vriendelijke monumentaliteit. Zijn vormen taal heeft een dubbele schatplichtigheid aan zowel Noordelijke als Zuidelijke stromingen – van Eero Saarinen en Dom van der Laan tot Le Corbusier en Aldo Rossi. Evenzeer vloeien in zijn werk historische elementen uit de architectuur of kunstgeschiedenis samen. Zijn oeuvre is dus eclectisch maar allerm minst een allegaartje. Hij is geen exponent van *anything*

goes. Door zijn nadruk op de omgeving roept zijn werk vriendelijke associaties op. Dat geldt ook voor zijn zalen zoals de Ronda, die internationaal in de prijzen is gevallen als geslaagde popzaal.

“Onze zalen zijn altijd onderdeel van een complex. Een zaal moet dan overeind blijven in het geheel. Je zou het met een klankkast van een gitaar kunnen vergelijken. Zelf gebruik ik de analogie met het menselijk lichaam. De zaal als buik. Signalen van de buik moet je serieus nemen. Ze kan rammelen en soms zorgen voor een onderbuikgevoel.”

“Mij heeft het altijd geboeid voor de publieke zaak te werken. Ik ben een architect die is gericht op menselijke en culturele waarden. In de architectuur en stedenbouw ben ik bezig met klassieke begrippenparen als licht en duister, open en dicht, stilte en geluid. Daar speel

Jo Coenen met een maquette van popzaal Ronda.

je als het ware mee, net als een componist. Het werk van een architect en stedenbouwkundige is omgeven met veel verantwoordelijkheid. Hoe komt een stad het best tot haar recht? Steden kennen verschillende plekken voor uiteenlopende vormen van ceremonies. Er zijn plekken voor devotie, voor de muzen, voor recreatie en sport. Plekken waar mensen bij elkaar komen. Die indeling bestaat al sinds de oudheid. De plaatsen waar mensen samen-

komen, op pleinen, in musea en in zalen hebben mijn speciale aandacht. In het ontwerpen van concertzalen maakt de techniek integraal deel uit van de ervaring. Zaken als akoestiek, ventilatie en zichtlijnen zijn onderdeel van de constructie. Al die zaken staan los van de sfeer die een zaal moet ademen. De bezoeker heeft geen boodschap aan de problemen van een architect of ingenieur, die wil meegenomen worden in een mooie

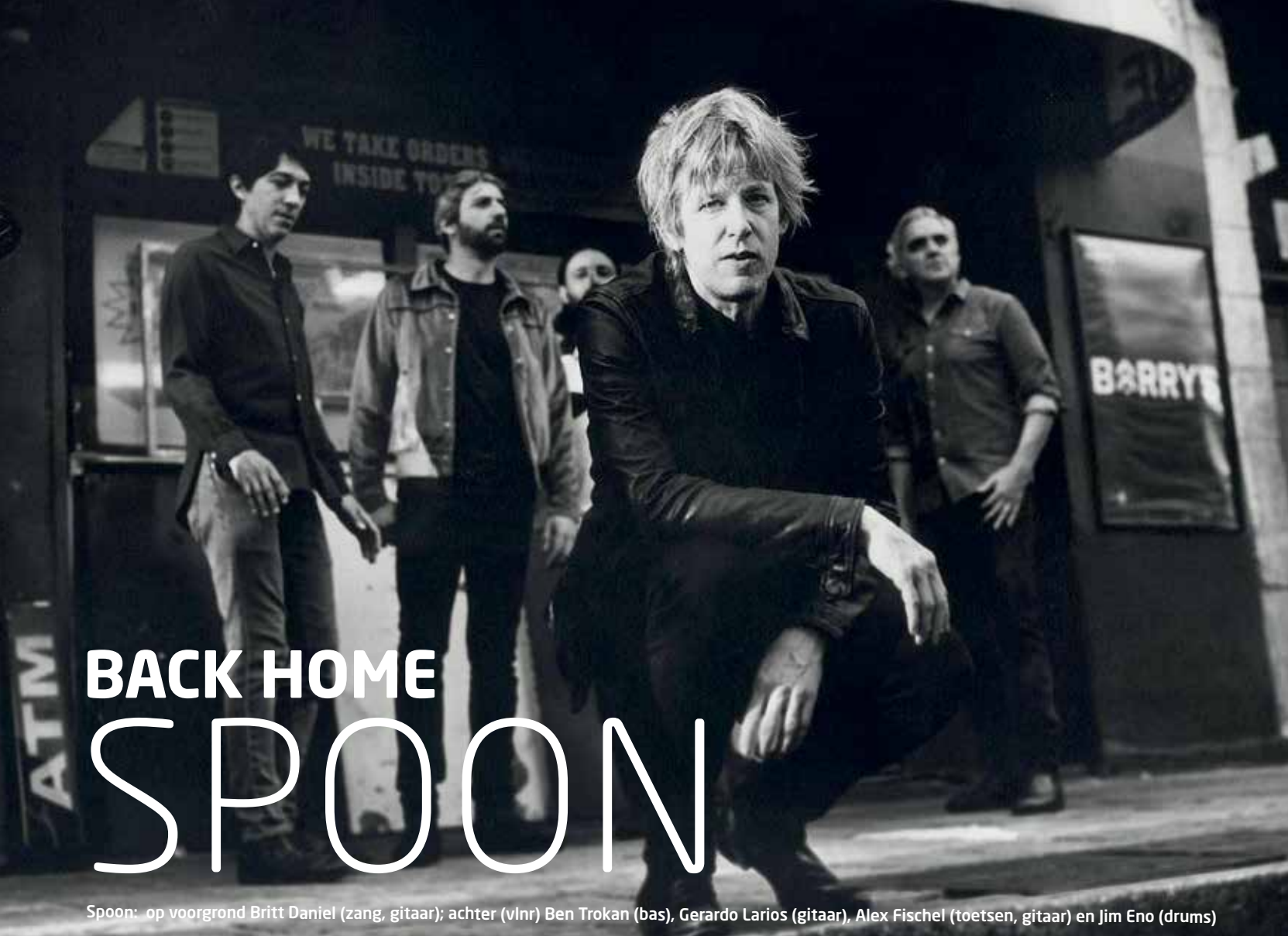
voorstelling. Om te zorgen dat de constructie en de sfeer elkaar niet in de weg zitten, heb ik door de jaren heen samengewerkt met goede partijen uit de wereld van de techniek, waaronder adviesbureau Peutz.

Wij werken altijd met gedetailleerde tekeningen en maquettes. Het is belangrijk om aan de hand van maquettes te kunnen voelen hoe de zaal werkt. Je kunt bij wijze van spreken als een pianostemmer aan bepaalde dingen draaien zodat de zaal goed afgestemd is. Ook kun je zo onderzoeken hoe de zaal werkt als hij halfvol of vrijwel leeg is. Hoe verloopt de absorptie van hoge en lage tonen? Het is belangrijk om in het proces een balans aan te brengen.

Qua akoestiek heb je in feite twee soorten zalen: de doos zoals het Concertgebouw in Amsterdam, of de meervormige zaal zoals het Palau de Musica in Barcelona. Ik heb door de jaren heen tal van zalen bezocht om de sfeer te voelen, zeker in Italië, maar ook de befaamde zalen in Wenen. Het mooie aan die zaal in Barcelona, maar dat geldt ook voor de operazaal La Fenice in Venetië, is dat die zalen ook aantrekkelijk zijn als je gedachten afdwalen wanneer de muziek even niet binnenkomt. Ze hebben visueel zo veel te bieden dat je je nooit verveelt.

Voor een popzaal is dat eigenlijk niet anders. Om de sfeer van de Ronda goed te kunnen neerzetten ben ik meermaals naar het oude Tivoli aan de Oudegracht in Utrecht geweest. Die zaal was magisch. Je stond dicht op elkaar en dicht bij het podium. De Ronda is anders qua opbouw, maar ik hoor dat bezoekers tevreden zijn over de akoestiek en de zichtlijnen. De arabeske stielelementen geven de bezoeker de kans even weg te dromen. Ik herhaal dat patroon door de hele zaal, waardoor de zaal niet vergelijkbaar is met de andere zalen in het gebouw, ze heeft een eigen identiteit. Datzelfde geldt voor de Concertzaal van Amare, een zaal voor klassieke muziek. Daar hebben we gekozen voor een bepaald behang waarin je als het ware gevangen blijft. Het belang van dit soort aankleding zag ik ook in de Philharmonie van Berlijn van Hans Scharoun. Je blijft kijken terwijl de visuele prikkel de muziek zeker niet overstemt. Het podium is het centrale punt.

Elke zaal is in zekere zin een gesamtkunstwerk. Alle elementen zijn even belangrijk. Als je op een slechte stoel zit kan de muziek nog zo meeslepend zijn, maar de magie van het podium zal je niet bereiken. Alles moet passen. De juiste afstemming tussen technische en het natuurkundige hoort organisch te zijn. Dat geeft plezier en zorgt voor de magie." ■

BACK HOME SPOON

Spoon: op voorgrond Britt Daniel (zang, gitaar); achter (vlnr) Ben Trokan (bas), Gerardo Larios (gitaar), Alex Fischel (toetsen, gitaar) en Jim Eno (drums)

SOMMIGE BANDS HEBBEN *DAS GEWISSE ETWAS*. DAT GELDT VOOR SPOON, DAT ZO'N DERTIG JAAR GELEDEN WERD OPGERICHT IN AUSTIN, TEXAS. HET NET VERSCHENEN *LUCIFER ON THE SOFA* - HUN TIENDE ALBUM - IS DE ZOVEELSTE VOLTREFFER OP RIJ. MET DANK WEDEROM AAN HET GROTE SCHRIJFTALENT VAN VOORMAN BRITT DANIEL EN ZIJN MEESLEPENDE GRAVELSTEM. EN HERVONDEN GROEPSGEVOEL. DOOR LOUIS NOUWS

Spittend in het archief van Heaven is Spoon een van de vaakst geïnterviewde groepen. Drie keer eerder sprak wijlen Geert Hendericks met Britt Daniel, soms gechaperonneerd door drummer Jim Eno die de band mede oprichtte. In de bijna drie decennia van hun bestaan waren er op de andere posities wel wat wisselingen, al mag Alex Fischel (gitaar, toetsen) zich inmiddels ook wel een oudgediende noemen. Gerardo Larios (gitaar) en Ben Trokan (bas) zijn redelijk nieuw. Zij versterkten de rangen nadat Eric Harvey (gitaar) en Rob Pope (bas) na jarenlange dienst iets anders wilden. Vooral het vele touren was hen gaan tegenstaan.

De muziek van Spoon wordt weleens omschreven als 'indierock voor gevorderden'. Anderen hebben het over een aanstekelijke mix van rock, pop, soul, funk en elektronica. Daniel verwoordt het in de begeleidende persinformatie bij het nieuwe album als: *'It's the sound of classic rock as written by a guy who never did get Eric Clapton.'*

De groepsnaam is ontleend aan een nummer van de baanbrekende Duitse krautrockers Can, maar met die experimentele elektronica

heeft de muziek van Spoon niet veel van doen. Britt Daniel haalde zijn inspiratie in de eerste plaats uit Engeland, met name de postpunk van een groep als Gang of Four liet zijn sporen na. Een mix van rock, pop en funk, hoekig maar swingend, instrumentaal liefst teruggebracht tot de essentie.

Vanaf *KILL THE MOONLIGHT* uit 2002 wordt de band met ieder album beter. Het muzikale palet breidt zich ook verder uit. Het album *GA GA GA GA* haalt in 2007 in Amerika de top tien van meest verkochte albums, mede dankzij de radiohit *The Underdog*, een met smeulige blazers opgesierd popliedje. Prompt werden allerlei andere nummers voor forse bedragen aangekocht voor gebruik in bioscoopfilms, tv-series, reclamespots en videogames. Loon naar werken noemde Daniel die commerciële doorbraak. "Eindelijk kon ik het me veroorloven te verhuizen naar Portland, dat ik bij de eerste kennismaking meteen al een geweldige stad vond. In Austin woonde ik in een piepklein appartement en van die Texaanse hitte werd ik echt gek."

Na nog een fiks aantal jaren in L.A. te hebben doorgebracht, keerde

Daniel een jaar of twee geleden weer terug op het oude nest. Het nieuwe album LUCIFER ON THE SOFA heeft daar alles mee te maken, licht hij toe via een Zoomgesprek vanuit Austin.

"Mijn terugkeer was absoluut ingegeven door muzikale motieven, al speelden er meer dingen. Mijn familie woont grotendeels hier, alle apparatuur van Spoon is in Austin en we hebben hier bijna al onze muziek opgenomen, ook in de jaren dat ik er niet woonde.

Tijdens een lange tournee in de zomer van 2019 speelden we veel nummers van ons vorige album HOT THOUGHTS. We vonden dat de wat kalere liveversies eigenlijk beter klonken dan hoe ze op het album stonden. Het is een prachtig geproduceerd album, daar niet van, maar de dynamiek van een band op stoom is onovertroffen. We hadden zoiets van: we gaan het nieuwe album opnemen als een band, lekker spelen in één ruimte en er vooral heel veel plezier aan beleven. Ik wil niet zeggen dat we geen plezier hadden bij het maken van HOT THOUGHTS, maar in het voortraject ging veel op afstand.

Eigenlijk ging dat al zo sinds GA GA GA GA GA. Diens opvolger TRANSFERENCE (2010) bevat nog wel bandsongs, maar ik herinner me dat ik er toch vooral in mijn eentje aan heb gewerkt in Portland. Ik had daar alle apparatuur bij de hand die het mogelijk maakte om het alleen te doen. *And I can do it myself*. Voor THEY WANT MY SOUL (2014) en HOT THOUGHTS (2017) zijn we tijdens de opnames wel samen opgetrokken, maar bijvoorbeeld HOT THOUGHTS hebben we opgenomen in de studio van David Fridmann in een afgelegen oord in de bossen in de staat New York waar weinig vertier was. Nu wilden we rustig aan de plaat kunnen werken, tussendoor optredens van andere artiesten bekijken, bijvoorbeeld naar een Dale Watson-show gaan die hier zeker zo'n zeven keer in de maand speelt, daarna nog even met elkaar een biertje drinken en dan weer de studio induiken of verder werken aan een nummer. We werkten in de studio van Jim, onze drummer, we hadden alle tijd."

Hoe zijn de nummers opgenomen?

"We hebben eerst uitgebreid gerepeteerd en al spelend de vorm gevonden. Bij onze eerste albums was het heel gebruikelijk om de nummers live te spelen voordat we de studio ingingen. Kijk je kunt volgens mij op twee manieren muziek opnemen. Je kunt beginnen met een klein idee, zoiets als een riff of ritme, en het vervolgens laag voor laag opbouwen. Met de apparatuur van tegenwoordig kun je daar tot sint-juttemis mee doorgaan. Dingen toevoegen, dingen weghalen. *That is cool*. Je kunt zo geweldige muziek maken, zelfs soulvolle muziek, al pakt het vaak juist niet zo soulvol uit. Deze plaat wilden we op de *old school* manier doen. Dat je met elkaar aan de gang gaat en op een gegeven moment de opnameknop indrukt."

Zijn er dan ook veel first takers?

"Nee dat ook weer niet. Ik denk alleen *Held*, een Smog-cover, maar dat hebben we zeker anderhalf jaar op onze setlist gehad. Toen we aan het album begonnen was het een van de songs die we gingen spelen om in de *mood* te komen. Het klonk meteen zo goed dat ik voorstelde het op te nemen. Vooral de tekst spreekt me aan, over je openstellen voor echte liefde.

Voor de titelsong geldt trouwens qua opname het andere uiterste, dat ging allesbehalve spontaan. David Fridmann heeft zich daar zeer om bekommerd omdat het lastig bleek het juiste drumgeluid te vinden. David werkte vanuit New York, die hebben we helemaal niet gezien. We stuurden opnamen over en weer. En de saxofonist die je hoort was ook nooit in onze studio. Om die reden hebben we serieus overwogen *Lucifer On The Sofa* niet op het album te zetten, omdat het zo anders tot stand kwam dan de andere songs. Tot ik bedacht dat het wel het laatste nummer van het album zou kunnen zijn, als een soort uitgeleide. Dan mag het ook een andere sfeer hebben."

Het werd zelfs het titelnummer. Wat kun je erover zeggen?

"Ik heb het geschreven tijdens de lockdown. Dat was een lastige periode, zeker in Austin, waar livemuziek normaal zo aanwezig is in het uitgaansleven. Ik voelde me zo belabberd, alsof de duivel naast me op de bank zat. Lucifer is het karakter dat ik kan zijn als ik veel stress hebt. Een gekwelde figuur. Maar als iets me dwarszit weet ik dat ik als songschrijver iets te pakken heb. Het nummer beschrijft een wandeling door nachtelijk Austin en hoe je je kunt herpakken en uit zo'n situatie kunt komen."

Voelde je je vaker een gevallen engel?

"*I guess I have*. Er waren tijden dat ik me niet geaccepteerd voelde door mensen die andere dingen van me verwachtten, als mens en als muzikant. Misschien kwam het vooral omdat ik muzikant was. Zo leef ik niet het leven dat mijn ouders voor ogen hadden voor mij. Sinds ik succes begon te krijgen met Spoon zijn ze wel wat bijgedraaid, maar het is lang een heet hangijzer geweest in onze relatie."

Gaat Wild daar ook over?

"*Wild* gaat over dat je geen gereguleerd leven leidt. Over de lokroep van een wildere, maar ook mooiere wereld. We raken allemaal verstrikt in een meer gebaand bestaan. Het kan een sleur worden op zijn tijd. Ik geloof dat het moderne leven alles ook wat onpersoonlijker maakt. Ik kan in ieder geval wel verlangen naar een kleurrijker bestaan."

En naar liefde? Er staan mooie lovesongs op het album: *My Babe* en *Satellite*, waarbij ik moest denken aan *Satellite Of Love* van Lou Reed.

"Ik ken dat nummer uiteraard. *Satellite* is eigenlijk al een wat ouder nummer. Ik schreef het ten tijde van *Inside Out* van THEY WANT MY SOUL. Daar heeft het veel mee gemeen qua tekst en thema. We hebben *Satellite* toen ook opgenomen, maar het was nog niet rijp. Nadat we het een tijd live hebben gespeeld is het in de juiste plooi gevallen. Het is nu veel beter dan toen."

Is *On The Radio* ook een soort liefdesliedje?

"Dat denk ik wel. Het gaat over wat de radio voor mij betekende. Ik luister trouwens nog altijd veel naar de radio. In huis staat ie eigenlijk altijd aan. Toen ik als tiener bij mijn ouders woonde was de radio mijn verbinding met de buitenwereld. En die belofde veel. Ik droomde van dingen die ik wilde doen en plaatsen waar ik heen wilde. Allemaal dingen die liever deed dan thuiszitten. Mijn ouders waren heel streng, ze hielden me vaak binnen. De radio maakte me minder eenzaam. Het was het eerste stukje techniek dat ik bezat, een klokradio met een onooglijk speakertje. Maar het verbond me met wat buiten gebeurde. Met een wereld die tegen me sprak."

Spoon bestaat bijna dertig jaar. Had je ooit gedacht dat de band het zo lang zou volhouden?

"Niet echt. Ik heb me daar ook nooit mee beziggehouden, het gaat mij meer om wat er *right now* gebeurt. Het voortbestaan van de band heeft wel aan een zijden draadje gehangen na het verschijnen van TRANSFERENCE. *We were pretty grumpy then*. Ik was in ieder geval chagerijng. Iets was misgegaan. Ik ben nog altijd tevreden met het album, meer dan zelfs, sommige fans vinden het ook goed, maar het was geen *crowd pleaser*. En dat werd meer dan duidelijk tijdens de tournee die volgde. Ik had het even nodig om met anderen te spelen, dat werd Divine Fits met Dan Boeckner en Alex Fischel. Muzikanten die graag wilden spelen en die ook graag met mij wilden spelen. Zo moest het zijn. Plezier in het spelen is de bottomline."

Alex Fischel volgde je naar Spoon.

"Hij is essentieel. *To my sanity*. Als vriend en muzikale partner. Met hem erbij zijn onze muzikale mogelijkheden zoveel groter, al zijn de anderen ook goed op hun instrument. Ik kan die gitaarsolo op *The Hardest Cut* niet spelen, Gerardo doet dat fluitend." ■

TWEE LIEFDES

RUBEN HEIN

MUZIEK EN NATUUR ZIJN AL SINDS ZIJN VROEGE KINDERJAREN BEPALEND IN HET LEVEN VAN RUBEN HEIN. MAAR NIET EERDER WAREN ZE ZO NAUW VERWEVEN ALS BIJ DE TOTSTANDKOMING VAN OCEANS, DAT EIND FEBRUARI VERSCHIJNT. INSPIRATIE VOOR DIE PLAAT KWAM UIT WINDSTREKEN WAAR DE MEESTEN VAN ONS NOOIT VERZEILD ZULLEN RAKEN, MAAR OOK VAN PLEKKEN WAAR WE ALLEMAAL KUNNEN GAAN WANDELEN.

TEKST EDDIE AARTS FOTO HAN ERNEST

Het begon ver van huis, in de eerste maanden van 2020, vlak voordat ook Nederland onherroepelijk in de greep van het coronavirus raakte. De aanloop ging goeddeels aan Ruben Hein (40) voorbij, want als 'artist in residence' maakte hij per schip een wekenlange tocht die hem na vertrek uit Vuurland via de Falklandeilanden, South Georgia en het Antarctisch Schiereiland weer terug naar Argentinië voerde. Pas bij terugkeer drong tot hem door hoezeer de wereld inmiddels op z'n kop stond en begonnen plannen in duigen te vallen.

Zo was hij op dat moment voor twee jaar gastdirigent van het Nationaal Jeugd Jazz Orkest. Alle beperkende maatregelen maakten 'normaal' repeteren of optreden nagenoeg onmogelijk. Toch gaf hij in april 2021 het stokje over aan saxofonist Maarten Hogenhuis met een fantastisch eindconcert, waarin het NJJO onder meer versterking kreeg van Bruut en Heins voorgangers Anton Goudsmit en Benjamin Herman. Daarvan genieten kon echter alleen via een livestream. Niet de 'exposure' die de jeugdige musici verdienden. "Zij zitten aan het begin van hun carrière, dus voor hen is het nog veel lastiger. Ze hebben hun dromen en willen nog veel bereiken. Daar zijn ze vaak van kinds af aan mee bezig. Ze werken er knetterhard voor. Als je dan op de rem wordt gezet en op je studentenkamertje zit, is dat *killing*. Gelukkig zie ik wel dat veel van hen met projecten bezig zijn en eigen muziek maken. Dat is voor deze generatie hoe dan ook anders. Er zijn de afgelopen jaren de nodige nieuwe artiesten online doorgebroken: coronamuziek. Ze hebben bij wijze van spreken nog nooit voor mensen gespeeld. Terwijl ik dit zie als een fase in mijn leven waarvan we later hopelijk kunnen zeggen: Ach ja, weet je nog, toen..., is die voor jongere artiesten allesbepalend. Ik hoop maar dat ze er héél creatief van worden."

Nieuwsgierig

Ruben Hein die al sinds zijn jeugd een enthousiast vogelspotter is en bovengemiddelde waarde hecht aan de natuur, kon gelukkig terugkijken op een droomreis. "Aan boord had ik een hut met mijn keyboards, microfoon, laptop, schrijfblok en een heleboel verrekijkers." Hij kon direct impressies en ideeën vastleggen, maar onderweg werden vooral ontelbare indrukken opgedaan. Met vuur vertelt hij ook anderhalf jaar later nog over de geur en klank van een onmetelijke kolonie pinguïns en de sensationele aanblik van de grootste albatrossoort. Of het *life changing moment* waarop hij, oog in oog met een bultrug, wederzijdse nieuwsgierigheid voelt. Nieuwsgierigheid die ook op muzikaal gebied vaak zijn koers bepaalt. "Het overtrof mijn verwachtingen en tijdens de reis leefde ik een groot deel van de tijd op adrenaline."

Zijn deelname verplichtte tot niets, maar wanneer hij (op het nippertje allerlei internationale blokkades omzeilend) Nederland weer bereikt, stelt hij zichzelf toch ten doel zijn ervaringen te verwerken in een nieuw album. "Natuur en muziek zijn de grote liefdes in mijn leven waaruit ik altijd plezier en troost zal kunnen halen. De echte impact van de reis kwam pas veel later, toen ik me realiseerde hoe vormend deze dingen voor me zijn geweest en wat ik naar mijn kinderen en naar buiten wil uitdragen. Ik denk dat OCEANS zo goed voelt omdat er eindelijk dingen samenkomen waarvan ik me heel lang heb afgevraagd hoe ik die nou samen kón brengen."

Enkele songs zijn rechtstreeks te herleiden tot de reis. In de eerste single *Guard Down* verwondert Hein zich over het gebied en roept hij op tot bewust zijn én leven. Het besef dat we onlosmakelijk deel zijn van de aardse machinerie klinkt door in het prachtig ingetogen *Lemaire*, vernoemd naar de zeestraat oostelijk van Vuurland. Soms is het minder expliciet, maar elke track bevat op de een of andere manier zijn gedachten over de wereld om ons heen en hoe we daarmee omspringen. "Net als bij een goed boek probeer ik echter ruimte te laten voor de luisteraar om een eigen beeld te vormen, zelf te bepalen waarover een liedje precies gaat. *I Don't Deserve It* is bijvoorbeeld absoluut een liefdesliedje, maar je hoort ook wat ter sprake kan komen als onze leefwereld met ons in gesprek zou gaan. Ik heb zoveel gevoel bij dat thema, dat ik voor het eerst iets meer de neiging heb daarover te vertellen of van gedachten te wisselen." Die motivatie vond hij ook veel dichterbij huis: "Ik ben een aantal dagen op de Marker Wadden geweest. Het Zuidpoolverhaal groeide er verder, maar heel simpele dingen vormden daar ook het begin van nieuwe liedjes. Een bordje waarop gewaarschuwd werd voor drijfzand leidde tot *Chase Me Over Quicksand* en een fossieltje dat ik toevallig oprapte tijdens een wandeltocht zette iets in beweging dat uiteindelijk *Empty Hands* opleverde."

Ongezouten

Net als voorganger *GROUNDWORK RISING* (2018) kent OCEANS een bredere horizon dan de flink op jazz en soul leunende platen uit Ruben Heins beginjaren. Zijn muzikale bagage is beslist hoorbaar. *Empty Hands* of het verstilde slotakkoord *Art Of Living* zijn gevoelige pianoballads, *I Don't Deserve It*, *Ruled By Rumour* en *Too Far* ademen soul en *Seatbelts* swingt heerlijk. In de arrangementen zit meer avontuur. Heins beproefde pianospel is niet altijd de spil en subtiele, incidenteel vervreemdend toegepaste elektronica geeft extra sfeer. Dat werkt aangenaam, en in het uptempo *Chase Me Over Quicksand* draagt het juist bij aan een passende onheilspellende sfeer. "Veel grote acts hebben een succesformule die wordt uitgebouwd maar genoeg herkenbaars blijft bevatten, en dat is natuurlijk goed doordacht. Blijkbaar ben ik niet zo slim. Of te impulsief!", lacht hij. "Ik begin iedere plaat met een plan, maar me daaraan houden is me nog nooit gelukt. In dit geval klopt het aardig, al is het vooral qua sound grootser geworden dan ik verwachtte. Dat gebeurt in de studio, gaandeweg het proces. Als je een plaat maakt wil je ook jezelf een beetje verrassen. Ik omring me graag met mensen die mij en mijn muziek naar een ander level brengen en andere keuzes maken dan ik zou doen." Zijn partners waren geen onbekenden: "Julian du Perron is van huis uit drummer, maar ook een fantastische songwriter, gitarist en zanger. Wessel Herbschleb is onder meer gitarist in Blackbird en Darlyn. Hij heeft een echt vette sound en is breed georiënteerd. Terwijl Julian en ik uit de jazzhoek komen is hij veel beter thuis in songwriters en pop van de jaren zeventig. Met hen nam ik nog niet eerder op, maar ze speelden wel in mijn liveband en ook vocaal hebben we een klik. We zingen driestemmig. Minstens zo belangrijk is mijn gevoel; dit zijn mijn vrienden en met hen is het leuk om in de studio te hangen en te schrijven. Juist als ze hun mening geven, Julian kan heel uitgesproken zijn, helpt me dat om het ook eens anders te bekijken en dingen los te laten. Met Nicky Hustinx werkte ik al eerder samen en na een poosje haalden we hem er

ook bij. Hij is een ongelooflijke drummer en qua sound vaak sfeerbepalend." "Schrijven betekent in mijn geval openstaan voor nieuwe suggesties, van anderen en van mezelf. Van iets dat maanden eerder is geschreven kun je ineens afvragen: Klopt dat wel? Moet het niet juist andersom zijn? Ik kan best een aardige tekst schrijven, al zeg ik het zelf, maar ik heb anderen nodig om de tekst naar een hoger niveau te brengen. Dat kon in coronatijd overigens lang niet altijd met z'n drieën tegelijk, zoals je begrijpt." Hij onderstreept ook het belang van producer Ferdy van der Singel, die net als de muzikanten geregeld ongezoeten zijn visie gaf. "In de zomer van 2021 dacht ik dat we er zo ongeveer wel waren en stuurde ik hem de demo's. Tijdens een weekje vakantie met mijn gezin belde hij doodleuk met de mededeling dat hij er nog geen album in hoorde. Da's even slikken, maar ik ben blij dat we daarna nog even flink aan de slag zijn gegaan."

Klimaatvriendelijk

Uiteindelijk hakt Ruben Hein zelf de knopen door en dat is logisch, want OCEANS verwoordt wat hem bezighoudt: "In de maatschappij is van van alles aan de gang. Grote thema's als klimaatverandering, ongelijkheid, racisme of corona splijten de samenleving, en dat zou niet moeten. Eigenlijk zijn we het namelijk meestal eens. Wanneer je vraagt: Vind je dat we een beetje beter voor de aarde moeten zorgen, zal iedereen dat beamen. Maar het wordt moeilijk wanneer het jezelf aangaat. Als je erop wordt aangesproken. Het gevoel dat iets je wordt ontnomen of opgelegd telt dan het zwaarst, ook al weet je dat dat niet de kern van de zaak is. Veranderingen beginnen ergens, maar ze hebben in je hoofd soms wat tijd nodig om zich te ontwikkelen. Voortschrijdend inzicht. Als je ziet hoe we nu met dingen omgaan vergeleken met vijf jaar geleden, dan zijn we veel al wél aan het doen." Een activistische of belerende rol dicht Hein zichzelf of zijn plaat absoluut niet graag toe. "Daarvoor worstel ik net als iedereen nog te veel met dagelijkse keuzes. Ik denk dat we allereerst af moeten van het 'schuldgevoel' dat we onszelf aanpraten. We hebben allemaal onze vragen en er is een grens aan wat je zelf kunt doen. Het is oké als je het allemaal nog niet weet, maar het wordt wel echt tijd iets te doen. Als je ophoudt te denken dat het allemaal te weinig is en gewoon probeert te doen wat kan, lukt er meer dan je denkt."

Dat is ook professioneel zijn vertrekpunt. "Om de hoes van het vinyl zit geen plastic maar 'growing paper'. Da's afbreekbaar papier met zaadjes van insectvriendelijke bloeiers dat je na het uitpakken in de tuin kunt leggen. En in samenwerking met Natuurmonumenten gaan we voor elke lp die we verkopen een plant of struik planten."

Als er binnenkort weer getourd kan worden zal dat zo klimaatvriendelijk mogelijk gebeuren. "Podia doen daar gelukkig al steeds meer aan, maar je kunt als artiest ook veel doen. Hoe ga je erheen? Ieder voor zich of in één auto? En hoe rijdt die? Verder sturen we in onze *rider* aan op duurzaam en lokaal voedsel." Hij voegt eraan toe dat de geplande cd-tour zonder verdere versoepelingen nog steeds in het water kan vallen. "Dat is natuurlijk de allergroenste oplossing."

Dat is ironisch bedoeld uiteraard, want aan alles is te merken dat hij popelt om het podium weer op te gaan en dat is letterlijk en figuurlijk broodnodig. De afgelopen maanden heeft hij met zijn band uitgeknoebeld hoe het materiaal van de plaat gespeeld kan worden. Misschien wel de belangrijkste reden om weer te kunnen spelen is van artistieke aard en heeft hij eerder in het gesprek onthuld: "Ik heb altijd gezegd dat een liedje niet klaar is wanneer het geschreven is en ook niet als het is opgenomen of uitgebracht, maar eigenlijk pas als je het live gespeeld hebt. Als je het de volgende keer speelt kan het weer veranderen en is het misschien nog beter. Zo ontwikkelen songs zich altijd verder." ■

Ruben Hein live: vanaf 26 februari. Zie rubenhein.nl voor locaties en data.

HOE HET VERGETEN EN VERDWENEN SOLO-ALBUM VAN LEO NOCENTELLI, GITARIST VAN FUNKBAND THE METERS, UIT HET WASSENDE WATER VAN ORKAAN KATRINA WERD GERED EN NA VIJFTIG JAAR EINDELIJK ZIJN WEG VOND NAAR DE LUISTERAAR, IS EEN ONGELOFELIJK VERHAAL. "HET HEEFT EEN ZEKERE SPIRITUALITEIT."

DOOR PETER SCHONG

Blauwdrukfunk. Zo laat de muziek van The Meters zich het beste omschrijven. Hun kale, ritmische sound lijkt welhaast lesmateriaal voor hoe je funk speelt. Hoewel het kwartet uit New Orleans altijd een cultband bleef, is hun invloed enorm en worden ze erkend als een van de grondleggers van de funk. The Meters ontstond midden jaren zestig in het nachtclubcircuit in de French Quarter in New Orleans rond pianist Art Neville, die vanaf eind jaren zeventig ook successen vierde met zijn broers als The Neville Brothers. De band bestaat naast Neville uit drummer Joseph

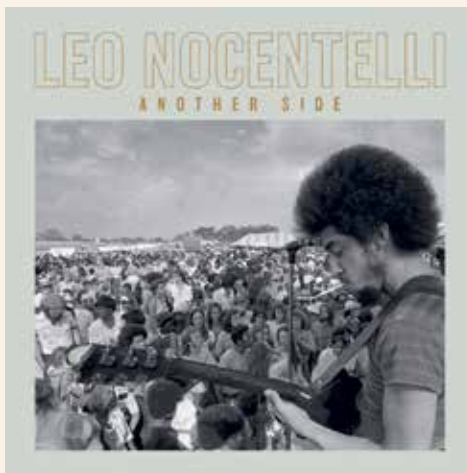
GODDELIJKE INTERVENTIE

LEO NOCENTELLI

De toekomst is ongewis als Leo Nocentelli in 1971 in de fameuze Jazz City Studio in New Orleans solo-demo's opneemt. "Ons label Josie, waarop we met The Meters drie albums hadden uitgebracht, ging failliet. Dus we zaten zonder platencontract. We hadden niks te doen, dus ik besloot wat nummers te schrijven", vertelt de inmiddels 75-jarige Nocentelli een halve eeuw later aan de telefoon vanuit The Big Easy. Tijdens de sessies over een periode van twee maanden wordt de gitarist vergezeld door zijn Meters-collega's George Porter Jr. (bas) en Joseph 'Zigaboo' Modeliste (drums). Af en toe schuiven ook de illustere producer Allen Toussaint en jazzmuzikant James Black aan achter respectievelijk piano en drums.

Ondanks de bijna voltallige Meters-bezetting, alleen toetsenist Art Neville ontbreekt, tapt Nocentelli uit een heel ander vaatje. "Ik had een paar platen gekocht van James Taylor en was erg gecharmeerd van wat hij deed; de akkoordenschema's en teksten. Het was niet van *Baby I love you* en *Don't leave me*, maar het waren verhalen. Ik wilde ook dat soort liedjes schrijven."

Hij zoekt naar een ander geluid dan de funk waar The Meters het patent op hebben en verruult zijn elektrische gitaar voor een akoestische. "Destijds zou ik het country and western hebben genoemd, nu zou ik het folk noemen", omschrijft hij de tien songs op *ANOTHER SIDE*, zoals het album vijftig jaar later genoemd is. "Het heeft een folky *feel* en teksten die ik normaal niet voor een funknummer van The

Meters zou schrijven, zoals *You've Become A Habit*, dat over een prostituee gaat. Als The Meters voorzagen we ons repertoire van solo's, ingenieuze zang en achtergrondkoortjes. Dit is een singer-songwriter plaat, al zit er nog steeds funk in, want zo ben ik nu eenmaal." Hij ziet het, zoals de albumtitel impliceert, als een andere kant van zichzelf. "Het zit in je. Ik heb geleerd om naar verschillende genres te luisteren en ze te spelen. Toen ik jong was had ik in New Orleans drie of vier optredens per dag: een jazzoptreden, een dixielandoptreden, een rhythm-and-bluesconcert. Je moest verschillende stijlen beheersen om te kunnen overleven. Zo heb ik een oor voor verschillende muzieksoorten ontwikkeld."

Het is een ander idioom, maar de muzikale benadering is hetzelfde als met The Meters: eenvoud. The Meters namen een jaar eerder

een fijngevoelige cover op van *Wichita Lineman* dat stilistisch een voorproefje van *ANOTHER SIDE* had kunnen zijn. Ook het funky *Riverfront*, gebaseerd op de ervaringen van Arts broer Aaron Neville als havenarbeider, schuurt tegen The Meters aan. Een hoogtepunt op *ANOTHER SIDE* is overigens een prachtige, wellicht zelfs superieure cover van Elton Johns *Your Song*, dat op dat moment een hit was.

1971 gaat voorbij, 1972 breekt aan. Een nieuw jaar, nieuwe kansen. The Meters tekenen een contract bij Reprise, eigendom van Warner Bros, en beginnen met het album *CABBAGE ALLEY* aan hun succesvolste periode. Paul McCartney strijkt neer in New Orleans voor de opnames van het Wings-album *VENUS AND MARS* (1975) en The Meters spelen op de releaseparty. Dat leidt weer tot een tournee als voorprogramma van The Rolling Stones. The Meters worden veelgevraagde sessiemuzikanten en spelen mee op albums van Dr. John (*IN THE RIGHT PLACE* uit 1973, met de *signature song Right Place, Wrong Time*), Robert Palmer (*SNEAKIN' SALLY THROUGH THE ALLEY* uit 1974) en Labelle (*NIGHTBIRDS* uit 1974, met de hit *Lady Marmelade*).

Als The Meters weer druk aan het werk zijn belandt Nocentelli's soloproject op de plank. "Het was een onvoltooid project. Het waren eigenlijk demo's. Ik was er nog niet uit of ik het wilde uitbrengen", verklaart hij nu. "Ik wilde gewoon wat liedjes die ik had geschreven opnemen. De laatste keer dat ik er naar luisterde was samen met Cosimo Matassa (de fameuze

'Zigaboo' Modeliste, bassist George Porter Jr. en gitarist Leo Nocentelli. Als studioband van Sansu Records, het label van Allen Toussaint, spelen The Meters op platen van lokale helden als Lee Dorsey en Earl King. Maar The Meters zijn niet alleen actief achter de schermen, de groep brengt zelf tussen 1969 en 1977 acht albums uit. Het gelijknamige debuutalbum uit 1969, met de klassiekers *Cissy Strut* en *Sophisticated Cissy*, opvolger *LOOK-KA PY PY* (eveneens uit 1969) en *REJUVENATION* (1974), met het onweerstaanbare *Just Kissed My Baby* en *Jungle Man*, zijn hun beste werken.

De platen van The Meters zijn een sample-goudmijn voor rappers als Public Enemy, L.L. Cool J en Beastie Boys. Nocentelli vindt dat

best: "Het is financieel het lucratiefste dat me is overkomen."

Ik vraag hem wie eigenlijk de drijvende kracht van The Meters was op het creatieve vlak? "Je praat met hem", reageert hij resoluut. "Ik had de meeste scholing en de meeste ideeën. De anderen wachtten tot ik de studio binnenkwam. Ik was genereus en deelde alles. Maar ik ben ze dankbaar, want zonder George, Zig en Art waren die nummers nooit tot leven gekomen."

Na het uiteenvallen van de groep waren er reünies in wisselende samenstellingen. Art Neville overleed in 2019. Is er een kans dat de andere Meters ooit nog samenspelen? "Die kans is er zolang we ademen. Ik heb geen reden om het niet te willen, maar niet ieder van ons denkt er hetzelfde over."

The Meters in hun hoogtijdagen met Leo Nocentelli (staand rechts)

studio-eigenaar en -technicus die geschiedenis schreef met de vroege rock-'n-rollplaten van Fats Domino en Little Richard, PS). Ik vroeg hem een kopie van de opnames te maken, zodat ik er thuis nog eens naar kon luisteren, om te uit te maken of ik het echt goed vond.

Toen ik het terugluisterde op mijn eigen speakers had ik geen idee wat ik ermee wilde. Ik wist niet of het muzikaal goed genoeg was om dezelfde respons te krijgen die het nu krijgt." Uiteindelijk raken de opnames bij Nocentelli in de vergetelheid.

In de vroege morgen van 29 augustus 2005 raast orkaan Katrina over New Orleans. De stad wordt zwaar getroffen door overstromingen. De Sea-Saint Studio van Allen Toussaint komt onder water te staan. Veel tapes met een schat aan muziek die er zijn opgeslagen gaan verloren in het wassende water, maar een flink deel wordt op het nippertje gered.

Al van jongs af aan komt Mike Nishita, dj, platenverzamelaar en broer van Beastie Boys-toetsenist 'Money Mark' Nishita, op de Roadium Open-Air market in Torrance bij Los Angeles. 'Hawaiian Mike', zoals de verkopers hem noemen, kocht er al mixtapes van Dr. Dre voordat die een wereldberoemd hiphopproducer werd. Als de kraampjes 's morgens

vroeg opengaan begint 'Hawaiian Mike' de markt al af te struinen op zoek naar collector's items.

Op een druilerige maandagmorgen in januari 2018 wenkt een verkoper hem. Hij heeft de inhoud van een opslagruimte opgekocht en daar zitten dozen met banden van The Meters, Lee Dorsey en Dr. John bij. Nishita denkt dat de tapes kopieën zijn van bestaande albums die iemand voor eigen gebruik heeft gemaakt, tot een adressticker van de Sea-Saint Studio in New Orleans zijn aandacht trekt. De verkoper vraagt 100 dollar per doos. Nishita appt foto's naar zijn vriend, Beastie Boys-technicus en coproducer Mario Caldato. 'Koop ze allemaal', replyt Caldato direct. Nishita neemt alle zestien dozen mee.

Het blijken kopieën te zijn van de mastertapes die aan de platenmaatschappijen werden gegeven. Toussaint en zijn compagnon Marshall Sehorn maakten ze voor de veiligheid, voor het geval er iets mis mocht gaan met de masters. Zo zit er het eponieme debuutalbum van The Meters bij en hun vijfde album REJUVENATION (1975). In totaal 673 banden met naar schatting 3000 uur muziek uit de periode 1968-1979.

Een van de tapes die Nishita en Caldato direct opvalt is die met de naam van Leo Nocentelli erop. Ze zijn fan van The Meters wier oeuvre een schatkist van samples is voor rappers. Zo werd op het innovatieve album PAUL'S BOUTIQUE (1989) van de Beastie Boys, waaraan Caldato meewerkte, een sample van *Hey Pocky A-Way* gebruikt.

"Mike Nishita belde me op dat hij een tape van me had", vertelt Leo Nocentelli. "Hij las de songtitels op en ik stond paf. Dat was voor het eerst in vijftig jaar dat ik er weer aan dacht."

Matt Sullivan, een kennis van Nishita en Caldato en eigenaar van het re-issue-label Light in the Attic, wordt erbij gehaald. Hij ziet direct de waarde en sluit een deal met Nocentelli om de opnames uit te brengen. Na een halve eeuw krijgt het project eindelijk een naam: ANOTHER SIDE.

Hoe komen verloren gewaande opnames uit New Orleans 2700 kilometer verderop in Californië terecht? Bill Valenziano werkte jarenlang bij verschillende platenmaatschappijen voordat hij voor zichzelf begon met het opkopen van catalogi van platenlabels om de muziek te licentiëren. Zo nam hij in 1995 het archief van de Sea-Saint Studio over van Toussaint en Sehorn. Toen het water zakte na Katrina, wist hij ongeveer een kwart van de banden uit het gebouw te redden. Valenziano nam de tapes mee naar Californië en legde ze in de opslag, waar ze werkloos bleven liggen. Een deel ervan werd door onbekenden overgebracht naar een andere opslag, maar omdat de huur niet werd betaald belandden die opnames op een veiling, en uiteindelijk op de rommelmarkt in Torrance, waar Nishita ze aantrof. De rest van de opnames ligt nog bij Valenziano in de opslag. Het is juridisch gecompliceerd om ze uit te brengen. Valenziano liet in 2019 aan de Los Angeles Times weten dat hij er vanaf wilde omdat het materiaal volgens hem weinig waarde heeft: 'Er zijn geen geweldige opnames meer van Paul McCartney, en ook geen *Lady Marmelade*'.

Maar als Valenziano Nocentelli's soloalbum over het hoofd zag, wie weet welke schatten hij nog meer heeft gemist?

Dat ANOTHER SIDE na vijftig jaar aan de vergetelheid en orkaan Katrina is ontruikt is volgens Nocentelli evenwel te danken aan goddelijke interventie. "Ik moet mezelf nog elke dag in mijn arm knijpen. Wat me nu overkomt is een schok voor me. Het heeft een zekere spiritualiteit. Het verhaal erachter heeft mijns inziens nog meer betekenis dan de muziek zelf." ■

WOESTIJSCHOT DEAN OWENS

DRIE EP'S, THE DESERT TRILOGY, GINGEN AAN HET ALBUM VOORAF, MAAR DIT VOORJAAR VERSCHIJNT EINDELIJK SINNER'S SHRINE, DAT BEWIJST DAT MUZIEK GEEN GRENZEN KENT EN MEER KAN ZIJN DAN DE SOM DER DELEN. DE SCHOTSE SINGER-SONGWRITER DEAN OWENS TOOG VOOR DE OPNAMEN NAAR TUCSON, ARIZONA, OM SAMEN TE WERKEN MET CALEXICO. CELTIC MUSIC MEETS DESERT NOIR.

DOOR LOUIS NOUWS

Dean Owens (50) is innemend en geestig merk ik als ik hem in december de link stuur voor het Zoomgesprek en hij terugmailt: *'A reminder closer to the time would be much appreciated.'* In het nieuwe jaar zit hij stipt op uur U gereed achter een grote microfoon. Op het hoofd een stevige koptelefoon waarvan één oorkussen is opgelapt met zwarte tape.

Je hebt sinds 2001 zeven soloalbums uitgebracht, waarvan de meeste zijn opgenomen in de Verenigde Staten. Hoe ontwikkelt een Schot zo'n fascinatie voor dat land en zijn muziek?

"Ik heb heel veel door Amerika gereisd, vooral door de *desert states* in het zuidwesten: Utah, Arizona, Californië, New Mexico. Een collega van mijn vrouw had gezegd: Als je ooit naar de VS gaat moet je Santa Fé bezoeken. Tot die tijd had ik nooit zo'n verlangen gehad

om naar Amerika te gaan, maar zoals hij de luchten en de weidsheid van de landschappen daar beschreef, dat klonk heel aantrekkelijk voor iemand uit Leith bij Edinburgh, waar de luchten doorgaans loodgrijs zijn. We boekten een vlucht naar Albuquerque en maakten een grote rondreis. Vooral Death Valley maakte indruk. Dat ervoer ik als een magische plek. Ik had me niet eerder zo *alive* gevoeld. Een spirituele ervaring. Toen is mijn liefde voor de States geboren."

"Als beginnend songschrijver was ik nog niet zo met Amerikaanse rootsmuziek bezig. Ik luisterde vooral naar Britse pop. Mijn eerste manager zette me op het spoor. Ik weet nog precies welke drie cd's hij me gaf. Eentje van Gram Parsons, één van The Replacements en de derde was HOLLYWOOD TOWN HALL van The Jayhawks, een album dat toen net uit was. As soon as I listened to Gram Parsons I was addicted."

Dean Owens met John Convertino (links) en Joey Burns (rechts) van Calexico foto Gaelle Beri

Geobsedeerd zelfs. Ik verdiepte me in zijn invloeden en ontdekte zo steeds meer. Wat we nu americana noemen omvat zo veel verschillende genres. Via Doc Watson geraakte ik in bluegrass. Dan weer luisterde ik maandenlang naar niets anders dan Hank Williams. Ik ben wel een soort ekster die van overal wat meepikt."

"Voordat ik begin deze eeuw solo ging, speelde ik in The Felsons, een band die Schotse muziek combineerde met wat toen nog gewoon country heette. Sommigen noemden onze muziek *celtabilly*, een grappige term. We tourden geregeld met Amerikaanse artiesten die naar Europa kwamen. We deden bijvoorbeeld een grote tour met The Mavericks, waarbij ik goed bevriend raakte met hun drummer Paul Deakin. Hij nodigde me uit om naar Nashville te komen en introduceerde me bij goede mensen, zoals Neilson Hubbard met wie ik inmiddels veel heb samengewerkt. Ook met Nels Andrews en Will Kimbrough heb ik een bijzondere klik."

Hoe ben je met Joey Burns en John Convertino van Calexico in aanraking gekomen?

"In 2019 ben ik na een tour door Amerika een tijdje in Tucson blijven hangen. Ik houd van de muziek die er vandaan komt, de *desert noir* met die Mexicaanse invloeden. Ik wilde de sfeer van die plek beter proeven en kijken of ik er wat nummers kon schrijven. Bij een benefietconcert van de band DeVotchKa botste ik bijna letterlijk op Joey Burns. Ik ben een Schot en kan niet goed tegen de hitte. Het optreden was in de tuin van een hotel en ik zocht na een tijdje de koelte van de lobby op.

Daar trof ik hem en zonder na te denken zei ik: *Hallo Joey, how're you doing*. Alsof ik hem kende, maar ik kende hem natuurlijk alleen van foto's. Hij hoorde aan mijn accent dat ik niet uit de buurt kwam en we raakten aan de praat omdat hij wel benieuwd was naar wat een Schot in de woestijn deed. We hadden een heel aangenaam gesprek over Schotland, muziek, literatuur. Het eindigde ermee dat we zeiden contact te zullen houden, zoals je wel vaker afscheid neemt van iemand met wie het klikt. Maar we zijn daadwerkelijk contact blijven houden en ik stuurde hem wat muzikale dingetjes waarmee ik bezig was, zonder bijbedoeling overigens. En voor mij *out of the blue* stelde hij voor dat ik naar Tucson zou komen om met hem en John Convertino wat op te nemen. Niet veel artiesten krijgen de kans samen te werken met muzikanten die in hun platencollectie staan. Calexico behoort tot mijn top 5 favoriete bands."

"Ik had voor het eerst eigenlijk een aantal nummers geschreven op een klassieke gitaar met nylon snaren. Ik stuurde Joey wat dingen die ik met een *voicerecorder* had opgenomen en hij bleef enthousiast. Voordat ik naar Tucson afreisde heb ik nog wat demo's gemaakt met een paar vrienden in Schotland, om te kijken of het echt wat kon worden. Het album is op een heel natuurlijke manier ontstaan.

Mooi was ook dat Calexico in november 2019 nog in Edinburgh speelde, twee maanden voordat ik naar Tucson zou afreizen. Ik heb Joey de stad laten zien en in de kleedkamer zag ik John en de andere bandleden voor de eerste keer. Joey introduceerde me als *the guy from Scotland* die binnenkort zou komen opnemen

en drukte me een gitaar in de hand. Ik speelde *The Hopeless Ghosts* en *Arizona*, wat leidde tot een spontane jamsessie. Iedereen speelde of neuriede mee. *A special little moment.*"

SINNER'S SHRINE bleef vervolgens nog twee jaar op plank liggen.

"We namen het album op in januari 2020 en toen kwam *this thing called covid along*. Het plan was dat ik weer naar Tucson zou gaan om het album te mixen, maar dat kon niet meer. Uiteindelijk hebben we het op afstand moeten doen. Dat vergt meer tijd en ook het tijdsverschil van zeven uur werkt niet mee. We hebben overwogen het album vorig jaar uit te brengen, maar dat leek toch geen goed plan omdat ik het niet zou kunnen ondersteunen met optredens. Ik zie het toch als mijn magnum opus. Maar dat betekent niet dat ik op mijn handen ben blijven zitten. (Lach) *You might be aware I did The Desert Trilogy*. Ik had nog wat ideeën voor songs die ik, noodgedwongen op afstand, heb uitgewerkt met John op drums en twee muzikanten uit de Calexico-clan, Naïm Amor en Martin Wenk, op respectievelijk gitaar en trompet."

Van de twaalf nummers op de drie ep's overlappen er slechts vier met de songs op SINNER'S SHRINE. De ep's, THE BURNING HEART, SAND AND BLOOD en GHOSTS, zijn uitverkocht (alleen nog digitaal te beluisteren). Wat was het idee?

"Met de ep's wilden we verwachtingen wekken voor het album. En dat is goed gelukt. (Lach) Maar ik wilde ook weer niet het album twee keer verkopen.

Het afgelopen jaar heb ik trouwens ook nog een instrumentaal album gemaakt, *EL TIRADITO*, de gedroomde soundtrack bij een niet bestaande spaghettiwestern. Opnieuw met John, Naïm en Martin en een paar anderen. En in Nashville heb ik nog een album opgenomen met Neilson Hubbard en Will Kimbrough. Een plaat met vooral akoestische instrumenten, zoals mandoline en banjo, gebaseerd op de liefde die Will en ik koesteren voor Ronnie Lane van de Small Faces, en later de Faces en Slim Chance.

Eigenlijk weet ik niet waarom ik al die platen maak. *SINNER'S SHRINE* is nog niet eens uitgebracht (de cd verschijnt 18 februari, LN), dus zakelijk gezien is er geen noodzaak. Maar het is een rare tijd voor muzikanten. We hebben last van *cabin fever*, we zitten opgesloten terwijl we willen optreden. Natuurlijk heb ik discussies met mijn manager. Dan zeg ik: Wat moet ik doen? Moet ik al mijn muziek achterhouden omdat we in lockdown zijn? Ik kan op dit moment de wereld niet ingaan, dus moet ik mijn muziek maar laten gaan." ■

WONDEN, SCHRAMMEN EN LITTEKENS BLAUDZUN

AAN DE VOORAVOND VAN DE RELEASE VAN HET NIEUWE **LONELY CITY EXIT WOUNDS** SPREKEN WE JOHANNES SIGMOND (47) OFWEL BLAUDZUN IN EEN UTRECHTS HOTEL. EEN WANHOPIGE OPTIMIST DIE DE MUZIKALE LEVENSLUST ZO VERKLANKT DAT DE MELANCHOLIE DE TWEDE STEM ZINGT. BLAUDZUN OP Z'N BEST VOORZIET DE ROUWRANDEN VAN HET LEVEN VAN LIEFDE. **TEKST LUDO DIELS FOTO'S HUGO THOMASSEN**

Soms raak je los van een artiest. Je meent zonder diens nieuwe muziek te kunnen, het komt niet meer binnen. De toevoegingen aan de discografie lijken overbodig. Meestal gebeurt zo iets na een album of drie.

Blaudzun had me vanaf zijn eponieme start in 2008 verrast, me op SEADRIFT SOUNDMACHINE (2010) tot fan gemaakt en wist me op HEAVY FLOWERS (2012) en vooral PROMISES OF NO MAN'S LAND (2014) aan zich te kluisteren.

Zijn klanklandschap werd steeds rijker en met barokke bombast omgeven. De ingetogenheid van die eerste twee albums legde het af tegen een massaler aandoend geluidspalet dat geknipt leek voor de grote zaal of festivalweide. Ik hield ervan. De combinatie van die fragiel aandoende kopstem, waarin zowel draagkracht als betekenisvolle waarachtigheid schuilgaat, en die *wall of sound* vond ik onweerstaanbaar. Toch ging het mis tussen ons.

Het lag niet aan Blaudzun, want met een project als *Musik ungeklärte Herkunft*, waarbij hij voor het Cobramuseum soundtracks maakte bij kunstwerken van de Duitse kunstenaar Sigmar Polke was interessant genoeg. Zijn drieluik JUPITER (JUPITER PT.1, PT.2 EN _UP_) ging echter vrijwel volledig aan me voorbij.

En dan is daar LONELY CITY EXIT WOUNDS, een album dat me bij de keel grijpt en me terugvoert naar het enthousiasme van het begin. Zelf zegt de *gentle giant* me wel te begrijpen in mijn opgebiechte verwijdering en hervonden interesse. "In feite sluit dit album aan op die eerste. Het is onbevangen tot stand gekomen, al moest ik er het wiel opnieuw voor uitvinden."

Er zit iets dubbelwaardigs in Blaudzuns muziek. Het zijn stuk voor stuk pakkende melodieën. Op het eerste gehoor monter en lichtvoetig, maar toch ook indringend door de zweem van melancholie die eroverheen ligt. LONELY CITY EXIT WOUNDS gaat over de grote stad en over de deuken die de liefde onherroepelijk slaat en die ons wezen bepalen. Inderdaad, *Love hurts, love scars, love wounds and marks*, doch zonder liefde gaat het niet. Weglopen heeft geen zin.

Het wanhopig optimisme wordt door zijn typerende kopstem en rijke instrumentatie met een zeker pathos omgeven. Bombast in dienst van het dramatische effect. Dansbare muziek die je onwillekeurig aan het denken zet. Zijn ster rijst al jaren, ook internationaal, maar door corona was hij genoodzaakt opnieuw te beginnen.

Imposant

Als we op het afgesproken tijdstip het hotel betreden is het er druk. Een lockdown hing in de lucht en in het restaurant namen velen het er nog van. Ook voor wie nog nooit van Blaudzun heeft gehoord is hij een imposante verschijning. Rijzig met ravenzwart haar, een opvallend vierkant brilmontuur en zwartleren kleding. De aard van zijn karakter en de klank van zijn muziek lijken synchroon te lopen. Een gevoelige man, die met je meegaat in een gesprek en met wie je zijpaden bewandelt die altijd weer op de muziek terug te voeren zijn. Muziek als *soul searching*. LONELY CITY EXIT WOUNDS laat horen waar hij staat, waar hij vandaan komt en waar hij heengaat. "Ergens onderzoek ik op dit album mijn eigen schrammen en wonden, zoals in het nummer *NY Rio Berlin*. Daarin blik ik terug en kijk ik tegelijkertijd in de spiegel, terwijl ik me afvraag hoe ik de persoon geworden ben die ik ben. Steden hechten zich aan je. Dat geldt zeker voor deze drie, waarmee ik een band heb. Ze laten iets in mijn wezen achter. Bovendien zijn steden interessant omdat ze een perfect decor vormen voor menselijke relaties. Het gezwoeg, de pijn en de levenslust. Schoonheid en lelijkheid vinden er een plek."

Wat vind jij de beste nummers van het album, vraagt hij bij wijze van

tegendraadse opening. Op zo'n moment kom je in ieder geval niet weg met de mededeling dat je het album nauwelijks hebt beluisterd. De bandleider en multi-instrumentalist wil kennelijk weten wie hij voor zich heeft. Ik noem als prijsnummer *Real Hero*, waarin een droeve aanleiding – de dood van een zoontje van een goede vriend – wordt getransformeerd in een meeslepend lied van hoop, liefde en kracht. Een dansbaar nummer dat het geheid goed zal doen bij optredens. Datzelfde geldt voor *Save Me*, waarin de zanger in een pakkende melodie niet op zoek zegt te gaan naar gemakkelijke antwoorden. Andere favorieten zijn *Jettison*, waarin hij de Bijbelse Jonas metaforisch van stal haalt als iemand die in eerste instantie geen gehoor geeft aan zijn innerlijke stem en roeping, en als consequentie daarvan overboord wordt gekieperd. De walvis die hem uiteindelijk op het strand uitspuwt leert hem dat het belangrijk is om wel te volgen waarin je gelooft.

Een nummer als Jettison lijkt vanwege de Bijbelse connotatie te suggereren dat jouw religieuze achtergrond (Sigmond groeide op in een pinkstergemeente) nog altijd een bepalende rol speelt.

"Ik ben niet religieus. Wel houd ik van de verhalen die uit de religie voortkomen. Die verhalen zijn inspirerend, ongeacht of je gelooft of niet."

In het nummer gaat het om de zoektocht naar eerlijkheid, naar de waarheid, ook wanneer het moeilijk wordt. Sta jij zo in het leven?

"Ik geloof niet dat er gemakkelijke antwoorden bestaan. Er schuilt schoonheid in mensen die hun innerlijke stem volgen, die ervoor gaan ongeacht wat andere zeggen. Veel mensen lopen weg voor juist datgene wat ze diep van binnen voelen. Als je ouder wordt raak je vaker verwijderd van die klare ingevingen die je koesterde. Ik probeer dat tegen te gaan en de moed niet te verliezen. Dit album is hoopvol, een ode aan de levenslust. Zo sta ik in het leven en daarom klink ik zo. Ik wil leven zonder bang te zijn nieuwe schrammen op te lopen. Erin opgaan, *wide open*."

Jouw muziek draait vaak om een grote melodie die het publiek meeneemt. Begint bij jou alles met melodie?

"Ik heb altijd een melodie in mijn kop. Soms droom ik ze. Ik probeer ze dan meteen te vangen door ze in te zingen op mijn iPhone. Vroeger dacht ik dat een goede melodie altijd terugkomt, maar dat is niet zo. Je moet haar bij de lurven grijpen. De melodie vormt wel de kern van mijn muzikale aanpak. Daaromheen komen de woorden. Ik werk vanuit een klanktaal."

Ben je in de studio eigenlijk wel te genieten? Je lijkt me iemand die weet wat hij wil.

Lachend: "Daar ben ik een dictator met fluwelen handschoenen. Het helpt niet om in de studio een democraat te zijn. Dan kom je tot niets. De studio is net als het podium mijn vrijplaats. Daar ben ik los van de dingen en kan ik me uitleven, de verbeelding de ruimte geven."

Over de studio gesproken. Heb je Gef Back gezien, de docu van Peter Jackson over The Beatles die hun laatste album LET IT BE opnamen?

"Die vond ik boeiend, ik heb daar met bewondering naar gekeken. Vooral naar Paul McCartney. Het leek haast of hij een album aan het opnemen was met drie bandleiden. Zijn composities zijn het meest melodisch en het ging hem allemaal ook redelijk soepel af. Maar als je me vraagt welke liedjes de meeste indruk op me maken, dan zijn dat toch vooral de Lennon-songs. Die liedjes doen me om de een of andere reden meer, die hebben voor mij een diepere laag."

Bedoel je dat liedjes voor jou niet te veel mogen overhellen naar één kant. Je zoekt een tegengewicht waardoor een liedje nooit alleen rozegeur en maneschijn uitstralen.

"Ja, een liedje heeft een contrapunt nodig. Ondanks de levenslust die

ik denk uit te stralen op het album glinstert op de achtergrond toch een melancholische ondertoon. Ik zoek naar een balans. Neem *Real Hero*. Dat liedje klinkt opbeurend, terwijl de aanleiding heel droevig was."

Wat maakt LONELY CITY EXIT WOUNDS een andere plaat dan de voorgaande?

"Ik heb het wiel opnieuw willen uitvinden. Ik was in 2019 toe aan een sabbatical. Vanaf 2015 hadden we vrijwel constant getourd en platen opgenomen. We stonden op festivals en deden shows door heel Europa in het clubcircuit. Na het drieluik (JUPITER PT.1, PT.2 EN _UP_) was ik toe aan rust. Ik dook toen toch meteen weer in dat project voor het Cobra-museum. Te mooi om te laten liggen. Daarna ben ik gaan reizen. Toen ik terugkwam was de tijd rijp voor een nieuw album. En toen kwam corona. Ineens was er tijd in overvloed. Ik besloot in zee te gaan met een nieuwe coproducer: Thijs van der Klugt. Het roer moest om qua aanpak, althans zo voelde ik dat. Dat het album toch klinkt als typisch Blaudzun doet niets af aan de weg die we ervoor hebben afgelegd. Die was waardevol

en noodzakelijk. Dit album is openhartig. Ik kijk terug op mijn leven en kijk in de spiegel. Het is een persoonlijke plaat."

Je bent actief, geëngageerd en zichtbaar als artiest. Waar laad je je op voor al die exposure?

"Ik ben een fervent wielrenner. Op de racefiets zitten is goed voor me. Dan komen de ideeën. Ik heb niets op met het zijn van een BN'er, dat leidt alleen maar af van wat ik het liefste doe: muziek maken. Ik doe graag mee aan projecten die raken aan beeldende kunst of poëzie. Zo verschijnt er tijdens de komende clubtour een bundeltje met elf gedichten waarin stadsdichters zich hebben laten inspireren door dit album. De kruisbestuiving tussen diverse kunstvormen boeit me. Maar het meest van alles zie ik ernaar uit om weer het podium op te gaan. Ik houd van het touren en spelen. Dan komt er energie los. Energie die me ook weer oplaadt." ■

Blaudzun live: zie voor locaties en data blaudzun.com.

A black and white photograph of a man with dark, wavy hair and a light beard, looking off to the right. He is wearing a dark denim jacket with a white shearling collar over a black t-shirt. The t-shirt has a white graphic of a building and the text 'KNEGSE' below it. He is standing in a rural setting with a house and trees in the background. The text 'JW ROY' is overlaid in large white letters, and 'VERLANGEN NAAR VERLANGEN' is overlaid in smaller white letters below it.

JW ROY

VERLANGEN NAAR VERLANGEN

YOU CAN TAKE THE BOY OUT OF THE VILLAGE BUT NOT THE VILLAGE OUT OF THE BOY. HET IS VAN TOE-PASSING OP JW ROY. EEN KOSMOPOLITISCHE DORPELING MET EEN AMERICANAHART. MET KOUWE KERMIS VOLTOOIT HIJ ZIJN BRABANTSE TRILOGIE, MET VOORGANGERS LAAGSTRAAT 443 (2005) EN ACH, ZALIG MAN (2010). NET ALS DIE EERDERE ALBUMS ONTPOPT KOUWE KERMIS ZICH ALS EEN WARM BAD, MET DIT KEER ACHT LIEDJES OVER ONBEZONNEN JEUGDVERMAAK. "WIE ZICH VERMAAKT, CREËERT ZIJN EIGEN WERKELIJKHEID. DAT DEED IK IN DE ZWEEFMOLEN, RONDJE NA RONDJE WAS IK IN DE WOLKEN EN VER DAARBOVEN."

TEKST LUDO DIELS FOTO HAN ERNEST

JW Roy (53) is toegankelijk en kleurrijk. Hij neemt je mee in zijn verhalen. Het is iemand met wie je graag een potje bier drinkt. Geen kapsones, *what you see is what you get*. Hij ontvangt ons met worstenbroodjes in de oude familiebrewerij Beerze in Vessem, waar hij zijn album in de directiekamer heeft opgenomen. Hij is niet bang zich bloot te geven en ongeacht of hij in Engels, Brabants of Nederlands zingt, steeds weet hij tot de kern door te dringen. Vaak heeft hij in zijn liedjes iets te herstellen, een gebroken relatie bijvoorbeeld. Over die barsten in de liefde, het craquelé van het leven of het patina van het bestaan kan hij een boom opzetten. Je hoort dat er achter zijn bronzen gebroken stem een doorleefd leven schuilgaat. JW Roy is een veelzijdige artiest die zich beweegt op de grensvlakken van americana, singer-songwriter en Brabantse dialectmuziek. Hoe verschillend zijn projecten door de jaren heen ook waren, één ding hebben ze gemeen: de zanger is een *storyteller* van het zuiverste water.

Kermis

Met KOUWE KERMIS, dat is gevat in een fraai vormgegeven boek vol foto's en jeugdherinneringen, richt JW Roy een standbeeld op voor zijn geliefde zweefmolen. Het is ook een saluut aan Knegsel waar hij op-groeide en aan de schoonheid van de eenvoud. KOUWE KERMIS neemt je mee naar het land van zijn jeugd en voert je langs zijn levenspad. "Die kermis zorgde ervoor dat ik niet naar elders hoefde voor spanning. Hier kon ik zweven en ontstijgen aan de werkelijkheid." "Zonder corona was het album er wellicht niet van gekomen", zegt hij terwijl hij de koffie neerzet. "Ik stond na een ingelast sabbatical in 2019 op het punt te gaan touren. Ook zou ik met Guus (Meeuwis, die hij vaker van liedjesmateriaal heeft voorzien, LD) op pad gaan. De agenda was goed gevuld. Daar had ik na een mindere periode, waarin tal van zaken zwaar op mijn gemoed en mijn energie drukten, weer erg veel zin in. De accu was weer opgeladen. En toen viel alles stil. Het was het slechtst denkbare moment om de stekker eruit te trekken. Ik woon met mijn vrouw en kleuter in Diemen bij Amsterdam en wist ineens niet waar ik het zoeken moest. Toen alles stilviel, werd ik juist druk van binnen. Ik besloot terug te keren naar mijn geboortestreek. Inmiddels woon ik alweer zo'n 25 jaar in de Randstad, mijn vrouw is een echt stadsmens. Ik verlangde terug naar mijn geboortegrond en nam de tijd om terug te kijken. Zo stuitte ik op de kermis van Knegsel. Het was een kouwe kermis omdat ik er in deze door corona geteisterde tijd aan terugdacht. Maar de herinneringen waren warm. Het verlangen naar het verlangen is zoiets moois. Goed terugkijken brengt me iets, daar ben ik achter gekomen. Dat neemt niet weg dat ik in me in de toekomst weer, zoals gebruikelijk, met de toekomst ga bezighouden. Ik had de tijd om de liedjes volledig uit te tekenen. Waar ik normaal een demo op de iPhone

opneem, heb ik dit keer alles vooraf ingespeeld op speciaal daarvoor aangeschafte opnameapparatuur. Ik heb er veel zorg aan besteed. Van een liedje als *Nog Niet Jarig*, dat ik met Guus Meeuwis had geschreven, heb ik wel vier versies gemaakt."

Thuisgevoel

Sinds een aantal jaren heeft JW Roy een huisje in de Franse Auvergne. Daar kan hij zijn rusteloosheid achter zich laten. "Ik heb een vorm van ADHD. Hoe meer beweging ik om me heen zie, hoe opgewondener ik raak. In Frankrijk kom ik tot rust. Hoewel mijn Frans niet al te best is praat ik met iedereen. Die dorpse mentaliteit van elkaar op straat groeten is daar heel normaal. Ik groet mensen altijd, zelfs in Amsterdam. Dat dorp zit nog in me. Ik vind vriendelijkheid een onderschatte eigenschap."

De muziek op KOUWE KERMIS is – bij gebrek aan een beter woord – zachtmoedig te noemen. "Ja, dat klopt. Er zit geen randje aan, geen zalving. Niets hoeft recht gezet te worden. Ik heb hier harder aan gewerkt dan ooit. Er was genoeg tijd en dat komt de nummers zeker ten goede."

Het boek bij de muziek is een *trip down memory lane*, vormgegeven door zijn vrouw Femke Hoogland, met prachtige foto's van het dorpse leven uit de jaren zeventig en tachtig. Ook de lommerrijke omgeving van zijn huis in Frankrijk is te zien, omdat die hem herinnert aan de Kempen. "Ik loop daar tegen tal van zaken aan die me terugvoeren naar vroeger. Je komt er niet vandaan, maar je voelt je er wel meteen thuis. Een thuisgevoel is sterker dan een landsgrens of een paspoort. Muziek is in feite ook zo'n thuisgevoel. Je kunt in muziek thuiskomen, je geborgen weten, ongeacht waar je je bevindt. KOUWE KERMIS was voor mij een vorm van thuiskomen in mijn eigen herinneringen."

"Ik dacht aan die zweefmolen, waarin ik als kind uren kon ronddraaien. Als de kermis kwam kreeg het dorpse leven ineens vaart. Dan werd het dorpsplein een magische plek. In die zweefmolen bevond ik me in mijn eigen wereld. Ik was in mijn dorp en tegelijk vloog ik in mijn fantasie overal naartoe. Vrij was ik en ik vermaakte me. Vermaken, zo las ik onlangs, komt van ver-maken, iets herstellen. Re-creatie is in feite hetzelfde. Je maakt iets opnieuw door het op een andere manier te beleven en er je fantasie aan toe te voegen. Wie zich vermaakt herstelt iets in zichzelf. In zekere zin doet muziek niets anders. Iedereen die tijdens een optreden naar een liedje luistert, vermaakt zich op zijn eigen manier door er een eigen draai aan te geven. We luisteren samen, maar we zijn alleen. Samen alleen, dat is een heerlijk gevoel." ■

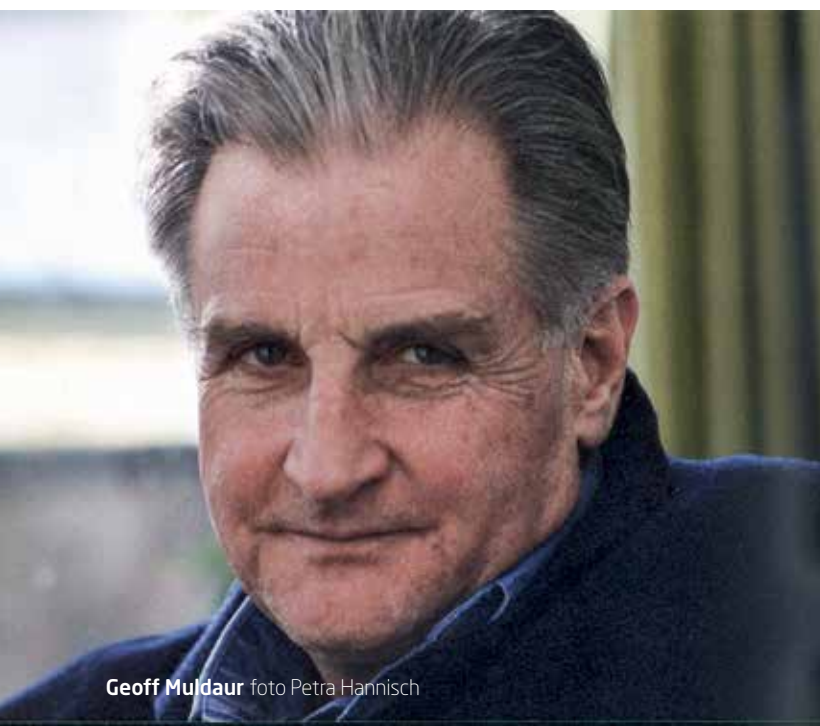
JW Roy live: zie jwroy.nl voor locaties en data. Er zijn diverse optredens gepland in februari en maart.

FOLKLEGENDE GEOFF MULDAUR

GEOFF MULDAUR KAN TERUGKIJKEN OP EEN FANTASTISCH MUZIKAAL LEVEN DAT RUIM ZES DECENNIA OMSPANT. DE SINGER-SONGWRITER IS EEN BOEGBEELD VAN DE AMERIKAANSE FOLKBEWEGING. HIJ WAS LID VAN JIM KWESKIN & THE JUG BAND, PAUL BUTTERFIELDS BETTER DAYS EN VORMDE EEN VEELGEROEMD DUO MET VOORMALIG ECHTGENOTE MARIA MULDAUR. ANDERS DAN DYLAN IS HIJ GEEN COMPOSITIST DIE DE NOBELPRIJS VOOR LITERATUUR IN WACHT ZAL SLEPEN, TOCH IS MULDAURS INVLOED NIET WEG TE POETSEN EN MET HET RECENTE *HIS LAST LETTER* LEVERT HIJ EEN WARE MEESTERPROEF.

DOOR JOHN OOMKES

Geoff Muldaur foto Petra Hannisch

HIS LAST LETTER vormt de neerslag van een muzikale reis die zeer verschillende werelden omspannt en vooral in Amsterdam over een periode van tien jaar tot stand kwam. Met prachtige bewerkingen van vooroorlogse muziekschatten als *Betcha I Getcha* (Bix Beiderbecke, Joe Venuti), *Lady Of The Lavender Mist* (Duke Ellington) of *Prairie Lullaby* (Jimmy Rodgers) toont Geoff Muldaur (78) zich momenteel dé schatbewaarder van veelal vergeten populaire Amerikaanse muziek. Een soort Ry Cooder, maar dan anders. Met geleend en origineel eigen werk.

Op *HIS LAST LETTER* krijgt Muldaurs speurtocht naar de zin van het bestaan een persoonlijke noot. In de *liner notes* van het boekwerkje in de drie elpees tellende box schetst hij nauwgezet de context. Ruim vijftig jaar terug ontdekte hij in zijn ouderlijk huis een doos met vergeelde brieven, memorabilia en een krantenknipsel uit 1870, dat melding maakt

van de ondergang van de USS Oneida in de haven van Yokohama. Het schip was geramd in dikke mist door een Britse stoomboot met de dood voor tientallen zeelieden tot gevolg.

Aan boord bevond zich als hoogste officier Geoofs overgrootvader. Diens stoffelijk overschot werd ter aarde besteld op de begraafplaats voor buitenlanders in Yokohama. In 1977 toert Muldaur door het Land van de Rijzende Zon en bezoekt hij diens graf. Weer 35 jaar later krijgt hij uit de nalatenschap van een familielid een andere doos met tastbare herinneringen in de vorm van een rijke verzameling brieven die zijn overgrootvader schreef aan Muldaurs overgrootmoeder in New Jersey.

Het voorval en de gedroomde thuiskomst vormen de inspiratie voor *HIS LAST LETTER*, met een bijzondere muzikale ode, het door Muldaur geschreven driedelige *Octet: Overture, His Last Letter* en *Hommage*.

O, Mimi Dear, I'm coming on home

We set the sails in the morning

From Yedo (Yokohama) to Hongkong to Singapore

Then across the seas to my own true love

(His Last Letter)

"Gedurende vele jaren spookte het idee door mijn hoofd om iets met deze geschiedenis te doen. Thuis achter de piano, of later met leden van het Los Angeles Chamber Orchestra, ontstond een steeds meer uitdijend werk dat stukje bij beetje in Nederland is verwezenlijkt.

Amsterdam is voor mij beslissend gebleken in het welslagen van dit project. De stad en de mensen daar hebben mijn gemoed verlicht. De atmosfeer doet me denken aan die van het New York in vijftig jaar of langer geleden, voordat het zo'n zondige, gevaarlijke en smerige poel des verderfs werd."

Het liep uit op een ambitieus muzikaal project, dat de nodige muzikale vaardigheden vergde. "Nadat Jim Kweskin & The Jug Band uiteenviel in 1968, heb ik privélessen compositie en harmonieleer gevolgd. Maar ik ben niet klassiek geschoold. Ik kwam erachter dat ik vrijwel alles al wist van wat ze me probeerden bij te brengen, dat ik enkel niet de juiste muzikale begrippen kende. Ik begreep al hoe je een compositie in elkaar zette, met harmonie en textuur, dat is een talent dat je van God meekrijgt. Ik kan dingen in mijn hoofd horen en weten hoe ze in de praktijk zullen gaan klinken. Ik moest alleen leren lezen van blad en hoe ik de notatie op papier moest zetten. Goed genoeg althans om te kunnen doen wat ik wilde. Dat wil zeggen totdat ik naar Amsterdam kwam. Toen

Geoff Muldaur dirigeert foto Andrea Goertler

His Last Letter (The Amsterdam Project)

Over een periode van tien jaar heeft Geoff Muldaur gedurende verschillende periodes in Nederland gewerkt aan HIS LAST LETTER.

"We begonnen met een Amerikaans mengelmoesje van jazz, blues en folk. Het project nam een andere vorm aan doordat ik een verandering doormaakte. Ik moest op een andere manier schrijven om met Europese muzikanten te kunnen communiceren. Ik had al wat ervaring met soundtracks voor films en het uitwerken van muzikale thema's voor B.B. King, maar dit was iets heel anders. Ik merkte dat niet alleen onze spreektaal verschilde, maar ook onze muzikale talen.

Mijn achtergrond is rootsmuziek, in essentie zeer Amerikaans. De musici waren stuk voor stuk klassiek geschoold en zeer Europees opgeleid. Er waren er bij die nog nooit pop of

jazz hadden gespeeld. Gert Jan Blom was de uitzondering, hij speelt guitarrón (een zes-snarige Mexicaanse gitaarbas zonder fretten, JO). Hij is a *killer musician* en een uitstekende

producer. En al waren we het niet altijd eens, langzaam ontwikkelde zich een wederzijds respect. Door de opgave om met andere muzikanten te werken ben ik avontuurlijker en agressiever geworden. Zo heb ik een solostuk voor viool geschreven, dat weliswaar het album niet heeft gehaald, maar het is verdomd goed geworden. En ik heb een pianocompositie van Brahms voor klein ensemble bewerkt. Je kan zeggen dat ik door dit project nieuwe muzikale werelden ben gaan onderzoeken. De Nederlandse musici waren heel behulpzaam. In de Verenigde Staten hadden ze hun neus opgehaald als ze hadden gemerkt dat ik me in een leerproces bevond. Ze zouden met hun ogen hebben gerold. Precies de reden waarom ik HIS LAST LETTER niet in New York wilde opnemen. Ze zijn daar te cynisch.

Geoff Muldaur met sopraan Claron McFadden foto Andrea Goertler

"IK HEB DE ESSENTIE VAN ROCKMUZIEK NOOIT BEGREPEN"

Ik schreeuwde de aanwijzingen voor de band door de zaal heen."

De folkscene is gebaseerd op het ontwikkelen van een evenwichtig gehoor. Er wordt niet of nauwelijks van blad gespeeld. "Ik ga nog steeds op mijn gehoor af. Het verschil met vroeger is dat ik de noten nu opschrijf. Ik ben op mijn best als ik me laat leiden door mijn fantasie en mezelf daarmee verbaas. Ik wil mijn fantasie niet laten beperken door wat in de serieuze muziek als not done wordt beschouwd."

Op HIS LAST LETTER werkt Geoff Muldaur samen met de fine fleur van de klassieke muziek, zoals mezzosopraan Claron McFadden, Alida Schat, Helen Hulst, David Lukacs en een enkeling uit de 'lichte' muziek, zoals accordeonist Gert Wantenaar. "Na al mijn jaren in de muziek kan ik de schoonheid ervan alleen maar duiden als een mysterie. Iemand kan na vijftien jaar intensieve studie een stuk van Bach volmaakt spelen, maar dat wil niet per se zeggen dat het je raakt. Een ander kan hetzelfde stuk technisch minder perfect brengen met als gevolg dat je het gevoel krijgt dat je hart uit je lijf wordt gerukt."

Toen ik gitaar leerde spelen om countryblues te gaan brengen, waren er wereldwijd misschien 75 tot 100 mensen die die stijl beheersten, nu zijn het er misschien wel een half miljoen wereldwijd. Waarom zijn die niet allemaal beroemd? Misschien zijn er tegenwoordig wel tien miljoen mensen die met enige regelmaat verf op linnen smeren, maar misschien brengt dat contingent van beoefenaars maar drie waardevolle schilderijen voort. Zelf geloof ik in zeitgeist. Muziek en kunst komen in golven op ons af, met pieken en dalen. Ik had het geluk dat ik aan het

werd me duidelijk dat ik me meer muzikale techniek eigen moest maken Margreet Bonders was daarbij mijn lerares."

Randy Newman

Geoff Muldaurs manier van werken – geduldig knippen en schaven – doet in veel opzichten denken aan de werkwijze van Randy Newman. Hij ziet wel iets in de vergelijking. "Hij kan alleen een betere stamboom overleggen", klinkt het venijnig over de fameuze telg uit een hoog aangeschreven familie van filmcomponisten. "Hij heeft waarschijnlijk meer training genoten en hij is een pianist. Mijn leerschool was de straat. Ik vond mijn weg door schade en schande. Ik ben een *party guy*. Maar ik deed wel de originele arrangementen voor Jim Kweskin & The Jug Band. Alleen schreef ik de noten toen nog niet op.

Geoff Muldaur bekijkt bladmuziek foto Andrea Goertler

einde van zo'n golf in de jaren zestig mijn naam kon vestigen. Daarna kwam rockmuziek op. Ik heb de essentie daarvan nooit begrepen. Voor mij kan iedereen boem-boem-boem uit een drumstel halen. Het betekent niks voor me. Het gebrek aan subtiliteit laat me onverschillig. Maar mensen die tien jaar jonger zijn dan ik houden van rock. Op enkele uitzonderingen na was de hausse in de folkmuziek aan het eind van de jaren zestig dus wel voorbij. Ik ben er niet ongelukkig mee dat dat ook voor mij gold, want ik heb nog veel mooie dingen kunnen doen. En ik prijs me vooral gelukkig dat ik nog bij Duke Ellington heb mogen rondhangen."

Bob Dylan

In de jaren zestig en zeventig werkte Geoff Muldaur met vrachtwagenladingen vol talentvolle musici. Eén van hen was Bob Dylan, toch? "Nee, hoor", klinkt het beslist door de telefoon. "Hij speelde piano op een van mijn composities. Om dat verborgen te houden veranderde de platenmaatschappij de naamsvermelding in Bob Landy. Verder liep ik hem weleens op feestjes tegen het lijf. Hij is een verre kennis, omdat we op de juiste tijd op de juiste plek waren.

Mijn vriend Bob Neuwirth (singer-songwriter en beeldend kunstenaar, JO), kent Bob beter, omdat hij met hem tourde en ook uitging. Ik hield van Dylans vroege werk en zelfs van zijn stem. Ik hou alleen niet zo van rock en folkrock. Diezelfde akkoorden en licks genieten niet mijn voorkeur. Ik pionierde in de sixties met blues en bluesgetinte muziek. Ik heb het geluk gehad dat enkele zwarte bluesartiesten me een tijdje onder hun hoede hebben genomen. Zodra de massa echter achter iets aan gaat hollen, ben ik weg."

"ZODRA DE MASSA ACHTER IETS AANHOLT, BEN IK WEG"

Er zijn toch ook nu artiesten die de traditie weten te koppelen aan een eigen verbeelding? Rhiannon Giddens bijvoorbeeld? "Die vind ik oké, net als David Hidalgo van Los Lobos. Ze zijn er natuurlijk nog wel, maar het zijn de krokussen in de sneeuw. Als ze me vragen iets te zeggen over de muzikanten van nu, dan wil ik niet aan politiek doen: *Oh, she's beautiful, man*. Aan de andere kant wil ik de boel ook niet tot de grond toe afbranden. Ik hóef er ook niet naar te luisteren. Dan prefereer ik liever het Vierde Strijkkwartet van Bela Bartok of een kinderkoor uit Mississippi waar ik gek op ben. Ik rommel dus wat rond om aan mijn trekken te komen. Wat zich daarbuiten afspeelt voor wat ze 'de kudde' plachten te noemen, dat is niks voor mij. *I'm not a mainstream human being*."

Geoff Muldaur geniet van inspiratie zoals een steppe van een malse regenbui. "Een kennis van me heeft net een prachtige biografie geschreven. Toen ik die las klotsten mijn creatieve sappen. Ik zag de filmbewerking zo voor me, schreef plannetjes op papier, bedacht welke mensen we zouden kunnen benaderen voor dit project.

Ik ben het leven dus bij lange na nog niet zat. Je kunt de uitkomst niet voorspellen. Zo heb ik koortsachtig gezocht naar gospelkoren in Detroit omdat ik een aantal gospelstukken heb geschreven, maar ik kon het geschikte door de coronabeperkingen nog niet vinden. Dan ga ik het rijtje andere voornemens af. Vraag mezelf: dat strijkkwartet, Geoff, kan dat worden verwezenlijkt? Die kopersectie in New York? Ik ben er nog niet uit wat mijn volgende obsessie zal zijn." ■

Maria Muldaur

Of hij het nou wil of niet, Geoff's achternaam is voor altijd gekoppeld aan die van Maria Muldaur (78). De twee leerden elkaar kennen in Jim Kweskin & The Jug Band en trouwden in 1964. Ze brachten als echtpaar twee albums uit: POTTERY PIE (1969) en SWEET POTATOES (1972), die hoog worden aangeslagen. Na hun scheiding in 1972 bleef Maria Geoff's achternaam gebruiken in plaats van haar meisjesnaam: Maria Grazia Rosa Domenica D'Amato.

Als soloartiest had ze in 1973 een vliegende start met het album MARIA MULDAUR met daarop het prijsnummer *Midnight At The Oasis*. Sindsdien volgde een indrukwekkend aantal platen met blues, gospel, folk, jugband, vroege jazz en country. Vorig jaar nog verscheen het goed ontvangen LET'S GET HAPPY TOGETHER, met Tuba Skinny, een traditionele jazzband uit New Orleans. En onlangs kwam ze met de single *I'm Vaccinated & I'm Ready For Love*, dat geheel in de bluestraditie stelling neemt met een knipoog.

Geoff: "Maria heeft een wonderschone stem, ik heb er altijd van gehouden. We hebben nog geregeld contact."

EELS

IRONIE EN SENTIMENT

BEDRIEGLIJK SIMPEL EN ONBEHAAGLIJK FEESTELIJK ZIJN DE ROCKSONGS VAN MARK OLIVER EVERETT, ALIAS EELS. OP ZIJN NIEUWSTE, NEGENTIENDE, ALBUM **EXTREME WICHCRAFT** VIERT HET MANNELIJK ONVERMOGEN WEER EENS OUDERWETS HOOGTIJ. WAT WOODY ALLEN MET ZIJN FILMS DOET, PRESTEERT EELS MET ZIJN ONVERBLOEMDE SONGS. DOOR JOHN OOMKES

Zo treffen we hem in het prachtige *Strawberries And Popcorn* aan na een scheiding van tafel en bed, voorwendend blij te zijn met de herwonnen vrijheid: *Nobody here to pest me now/I can do what I like this side of the house*. Omdat je de existentialistische ellende door de ironie heen proeft, wiegen we besmuikt mee met dit mannelijk onvermogen. Een heerlijk nummer, en dat laten we ook Mark Everett (58) weten. Hij schuift een belangrijk deel van de credits door naar zijn oude soulmate John Parish, de Britse producer die het beste haalde uit P.J. Harvey en Aldous Harding. In 2001 werkte Everett eerder succesvol met deze alleskunster samen op *SOULJACKER*. De overeenkomsten tussen beide albums zijn duidelijk: een onverschrokken rootsound die stevig wordt opgediend met mooi uitgeschreven gitaarpartijen. Everett: "Ik moet eerlijkheidshalve wel vermelden dat *Strawberries And Popcorn* uit een wat andere constellatie voortkomt dan waarover de song rept. Het nummer is geïnspireerd op de maaltijden die ik de laatste weken gewend ben te nuttigen. Je weet misschien dat ik de helft van de tijd voor mijn vierjarige zoontje Archie zorg. Op zekere dag wilde hij alleen nog maar aardbeien en popcorn eten. Toen ik zelf aan eten toe was, zag ik restanten daarvan op het aanrecht staan en ik dacht: weet je wat, ik maak het op. Goed idee, overigens. Maar in mijn geest krijgt zo'n belevens dan een heel andere lading en verzin ik een verhaaltje over een vent die opeens op zichzelf is aangewezen. Hij kijkt naar de positieve kanten van wat hem overkomt: *Look, I can have everything I want for dinner*. En dan voeg ik er een vers aan toe waaruit je kunt begrijpen dat

het allemaal niet zo positief is. Laten we zeggen: ik schrijf geen autobiografie, maar ik weet waarover ik zing."

In 2007 maakte Everett de BBC-documentaire *Parallel Worlds, Parallel Lives* over de moeizame relatie met zijn hooggeleerde vader Hugh Everett III, waarin collega wetenschappers de lof zingen over diens bijdrage aan de kennis over quantummechanica, maar velen ook afgeven op het moeilijke karakter.

Everett: "Tussen mij en mijn vader bestond eigenlijk geen relatie. Ik was nog heel jong, en zoals bij elk kind het geval is op jonge leeftijd, had ik geen idee van wat normaal of abnormaal is. Pas als je ouder wordt en ziet hoe andere vaders met hun kinderen omgaan, besef je wat het probleem is van een totaal gebrek aan communicatie.

Deze ervaring maakt het voor mij trouwens heel makkelijk om zelf wél een goede vader te zijn. In elke situatie waarvoor ik kom te staan met Archie vraag ik me af: Wat zou mijn vader hebben gedaan? En doe het tegenovergestelde. *It works, you know*." Er volgt een harde lach. "Ik ben als vader honderd keer beter dan degene die ik vader noemde.

Ik heb slechts één kind en had niet verwacht ooit vader te worden.

Archie is nog pas vier. Vanaf je vijfde ontwikkel je ook actieve herinneringen. Nu is hij bezig met het ontwikkelen van een eigen identiteit."

Colin Firth

"Zoals gebruikelijk weet ik niet wat ik moet denken van de muziek en de teksten die er bij mij uitstromen", zegt Mark Evertett lachend aan de

telefoon. Hij voegt meteen een voorbeeld toe. "Neem een song als *Good Night On Earth*. Daarin verwijst ik naar de acteur Colin Firth die in de film *Love Actually* in een meertje belandt en zich laat ontvallen: *I don't like eels* (Ik houd niet van paling). Ik weet niet of Colin het resultaat van mijn song over zijn uitspraak heeft gehoord. Het zou kunnen dat ik onbedoeld een oorlog heb ontketend. Ik hoop dat hij uiteindelijk over zijn hart strijkt, contact zoekt en me uitlegt dat films op fantasie gebaseerd zijn."

De intensiteit van het eindresultaat verklaart Everett door het werken in afzondering, die nog groter was dan voor de pandemie. "Als ik John een paar ideetjes per mail stuurde vanuit Los Angeles, antwoordde hij me vanuit zijn studio in Bristol, Engeland per kerende mail. Het werkt, ook al is het lang niet zo leuk als samen in dezelfde studio zitten. Het kan zelfs frustrerend zijn, omdat je er op afstand in de regel langer over doet om op één lijn te komen dan wanneer je in elkaars directe nabijheid bent. Ik raakte eraan gewend om om vier uur 's ochtends op te staan, omdat ik benieuwd was naar zijn laatste respons. Tijdverschil, hè. Zo kon ik hem antwoorden voordat het voor hem weer te laat werd. Uiteindelijk vond hij de tijd om naar hier te komen en samen drie weken lang de gang van zaken te intensiveren. John is gewend om niet meteen met de structuur van een song op de proppen te komen. Pas nadat we verschillende mogelijkheden heen en weer hadden gekaatst, schoven we het resultaat meer in een songvorm en maakte ik de melodelijnen en teksten af."

Zelfreflectie

Het album eindigt met twee songs waarin Mark Everett zich van een meer ingetogen kant laat zien: *Learning While I Loose* en *I Know You're Right*. Vooral in die apotheose ligt een verontschuldiging besloten. *What is wrong with me?*, klinkt het. Hij is duidelijk over wat hem dreef: "Ik wilde een song schrijven rond het thema zelfreflectie. Het is toch heel aardig als iemand verantwoordelijkheid neemt voor zijn daden en toegeeft dat hij fout zat? Ik moet bekennen dat het ook goed voelt als je dat over je lippen krijgt."

En het helpt als je dan John Parish in je team hebt. Hij is een van de aardigste mensen die ik ken. Samenwerken is altijd een lastig verhaal, een tricky business, omdat je vaak elkaars ideeën en voorstellen afschiet. Het is moeilijk toe te geven dat de suggestie van een ander – helemaal iemand die je goed kent – niet echt voor je werkt. En vice versa.

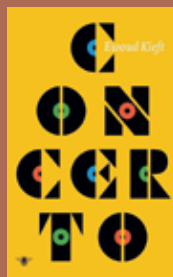
Je probeert zo goed mogelijk door dergelijke lastige processen heen te navigeren. Met John heb ik een dynamische werkrelatie, waarbij we het geluk hebben dat we veel dingen van elkaar op prijs stellen. Het proces verliep behoorlijk pijnloos."

Een van de voorbeelden waar de tandem Parish/Everett echt gedijt is *Steam Engine*, een stuk dat herinneringen oproept aan een gestaag op gang komende stoomlocomotief. "Ik associeer het vooral met mijn leeftijd. Ik word ouder maar het voelt nog steeds alsof ik in de kracht van mijn leven zit. *I'm still the same guy inside this old body*. Ik denk dat veel mensen dat hebben. Soms zie je een ouder wordende vrouw over straat lopen aan wie je kunt afzien dat ze zich jonger voelt dan haar uiterlijke verschijning."

Het zou de moeder van Archie kunnen zijn, die letterlijk de buurvrouw is geworden. "Ik heb een extra reden om het moment te vrezen waarop de jaren gaan tellen. Ik heb hier een jonge vent rondlopen. Hij is de belangrijkste reden dat ik niet wil doodgaan." ■

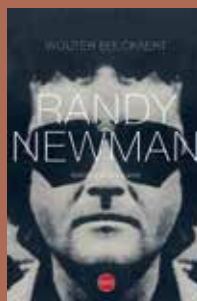
Eels live: 22 maart in Palladium, Keulen; 7 april in Vorst Nationaal, Brussel; 8 april in AFAS live, Amsterdam.

MUZIEKBOEKEN

Wanneer Ewoud Kieft beschrijft hoe hij werd aangenomen bij de Amsterdamse platenzaak Concerto, leest dat als het begin van een roman – alsof Nick Hornby de pen heeft opgepakt voor *High Fidelity Two*. Maar Kieft is historicus en *Concerto* (Bezige Bij, 352 blz, €23,99) is geen roman, maar een geschiedenisboek. Springlevende geschiedenis:

Kieft sprak vele medewerkers die een smakelijke *oral history* oplepelen over de vroege dagen en het moeizame begin als tweedehandswinkel, tot aan de huidige status als een van de beste platenzaken van Nederland. Achter die stugge, alwetende koppen (die de winkel nog steeds bevolken) gaan mensen schuil die niet alleen van muziek houden, maar ook van hun klanten en van de stad. Kieft wisselt de gesprekken met de medewerkers af met eigen indrukken en herinneringen en zo ontstaat niet alleen een geschiedenis van een van de mooiste platenzaken, maar ook een geschiedenis van de muziek waarmee je je kon onderscheiden van het grote publiek: van jazz en rock tot soul en indie, van Marillion tot NWA en Barry Gibb & Barbra Streisand. *Concerto* is ook een boek over de klanten. Kieft portretteert de pleiners, dijkers, artiesten en nerds met net zoveel liefde als de medewerkers. Hij heeft duidelijk plezier in al die totaal verschillende mensen die één ding delen: de liefde voor muziek.

De Belgische popschrijver Wouter Bulckaert houdt van intelligente americana – na boeken over Ry Cooder en J.J. Cale behandelt hij nu het oeuvre van Randy Newman in een boek dat simpelweg *Randy Newman* heet (Epo, 271 blz, € 24,90). Het grote publiek kent Newman waarschijnlijk vooral van zijn Oscars voor filmliedjes, maar Bulckaert

wil de filmcomponist losmaken van de 'idiosyncratische songschrijver' die hij voor de ware muziekliefhebber is. Album voor album gaat Bulckaert door het oeuvre, met biografische uitstapjes, kritische opmerkingen over de minder geslaagde liedjes en enthousiaste analyses van de hoogtepunten. Daarmee stuurt dit boek je regelmatig naar de platenkast, en dat is natuurlijk altijd goed. Het boek begint fragmentarisch maar aan het slot schetst Bulckaert met brede streken: Newman de cynische, atypische rocker die altijd gewoon is gebleven en toch een buitenbeentje. Misschien maar goed ook: Newman blijft ongrijpbaar. Hij is natuurlijk tóch ook de filmcomponist (net als zijn ooms Alfred en Lionel). Sommige platen zijn rijk gearrangeerd, anderen proberen eigentijds te klinken. Het is een jarenlange zoektocht naar het juiste geluid voor zijn liedjes, maar uiteindelijk blijkt dat Newman het best is wanneer hij doet waarmee hij begon: scherpe korte verhalen vertellen vanaf de pianokruk.

BERTRAM MOURITS

vrijdag
4 maart 2022**Blaudzun**zondag
13 maart 2022**DeWolff**zondag
20 maart 2022**Fuzz**vrijdag
25 maart 2022**Psychedelic
Porn Crumpets**zaterdag
26 maart 2022**Rufus
Wainwright**donderdag
30 maart 2022**Meskerem
Mees**zondag
3 april 2022**Spinvis**

WOEDE BETH HART

BETH HART MOEST DE STEM WORDEN VAN EEN LED ZEPPELIN-TRIBUTE VAN PRODUCER ROB CAVALLO EN TECHNICUS DOUG MCKEAN. MAAR ZE WEIGERDE IN EERSTE INSTANTIE OM IN DE SCHOENEN VAN ROBERT PLANT TE STAAN. HET ONTBRAK HAAR AAN DE WOEDE DIE VOLGENS HAAR NODIG IS OM DE JUISTE ZEPPELIN-SNAAR TE RAKEN.

DOOR STEVEN WALTER

Het idee voor een hommage aan de Britse supergroep bestond al een paar jaar. Rob Cavallo en Doug McKean hoorden in de powerhouse-stem van Beth Hart het geknipte geluid voor het album. De zangeres wees het project echter af. Ze had drie redenen; A: ze wilde niet vermoord worden door fanatieke fans; B: ze is een vrouw; C: een gebrek aan woede. "Die laatste reden was de belangrijkste, ik was niet boos genoeg. Bij Zeppelin hoort woede." Het verbaast enigszins dat uit de mond van de zangeres te horen, want lange tijd vormde agressie een rode draad in haar leven. Het was haar manier om met afwijzing, teleurstelling en trauma om te gaan. Een manier om zich staande te houden in een door mannen gedomineerde rockwereld.

Afgelopen jaren was ze zoekende naar de gewenste rust in haar hoofd en lijf. Eerst was er een traumaspecialist en daarna ging ze in zee met een psychiater. Met die laatste verliep het herstelproces anders dan ze hoopte. "Jarenlang heb ik antipsychotica geslikt. Dat was niet gezond en ze losten mijn problemen niet echt op. Dat realiseerde ik me tijdens de coronapandemie. Ik kon niet werken en had alle tijd om mezelf onder ogen te zien. Ging ik verder met die zware medicijnen, dan zou dat niet goed eindigen. Ik dacht: er moet wat veranderen. En wel nu!"

De Amerikaanse stopte met de psychiater en de medicatie en keerde terug naar de traumaspecialist die haar eerst behandelde. Hij bestrijdt haar psychische problemen niet met medicijnen maar met therapie. "Hij helpt me de woede in mij om te buigen, zodat ik geen gevaar ben voor mezelf of anderen." Toch was het voor haar doodeng om de medicatie los te laten, waardoor die vervloekte agressie weer kans zag uit zijn hok te komen.

Intussen had covid de wereld in zijn greep en kreeg ze ook in haar omgeving te maken met verdeeldheid. "Als ik echt gestrest ben, heb ik de neiging heel bang te worden. Dan zet ik een masker op om mij niet te

Beth Hart foto Roxanne de Roode

laten kennen en dat masker is woede. Toen heb ik mijn manager gebeld, want dat was het perfecte moment om het Zeppelin-project alsnog op te pakken. Ook al was ik bang, ik voelde heel veel agressie."

Inmiddels lijkt het met het beteugelen van de angst en de kwaadheid de goede kant op te gaan. Hart zegt baat te hebben bij de therapie en reageert haar frustraties af op een boksak. Ondertussen luistert ze naar muziek van Rammstein en Pantera. "Ik houd zoveel van Pantera, die muziek werkt helend voor mij. Tegelijkertijd ging ik helemaal los op die zak en moest ik veel huilen. Alle angst en woede kwamen eruit. Ik was klaar voor de Led Zeppelin-plaat."

Freakin' man's world

De pandemie zorgde bij de opnamesessies voor een probleem. Om besmettingen te voorkomen konden de band en het orkest niet bij elkaar in één ruimte zitten. Beth Hart gebruikte voor de zangpartijen haar thuisstudio. De pianokamer in haar kelder is eigenlijk niet ingericht voor plaatopnames. Het is een plek om te schrijven en te repeteren, dus

moest haar echtgenoot de gereedschapskist tevoorschijn halen om de kamer geluiddicht te maken. Vervolgens ging alles via Zoom. "Dat was wel apart. Op het ene scherm zag ik de producer in zijn studio en via een andere computer zag ik de technicus. Op die manier waren we met elkaar verbonden."

Het resulteerde in een tributeplaat met negen nummers: BETH HART A TRIBUTE TO LED ZEPPELIN. Het was volgens Hart een van de engste projecten die ze ooit ondernam. "Een van de redenen om het niet te doen was dat ik vrouw was. Er wordt gezegd dat het zeven dagen duurt om iemand te hersenspoelen en dat het jaren vergt om te 'ont-hersenspoelen'. Toen ik begon, maakte ik behoorlijk harde rock. Een van de ongeschreven regels was dat vrouwen geen rock-'n-roll deden, dat was voorbehouden aan mannen. Als mensen mij op het podium zagen, dachten ze vaak dat ik een man was. Ik gebruikte geen make-up en kleepte me als een vent. Ik geloofde echt dat ik een man moest zijn om te kunnen rocken. Dat gevoel zat in mijn achterhoofd, en nog steeds eigenlijk. En Led Zeppelin is a freakin' man's world. Dat wil niet zeggen dat vrouwen die muziek niet leuk vinden, maar je moet er ballen voor hebben. En ik heb geen ballen, snap je. Dus ik moest goed kijken hoe ik me die nummers eigen kon maken. Daar moet je echt voorzichtig mee zijn. Het is zulke meesterlijke muziek. Het is respectloos als je er te veel je eigen ding mee probeert te doen."

Weggeblazen

Beth Hart zocht haar weg in de Led Zeppelin-platen. Kon ze van een nummer een eigen verhaal maken? "Hoe zou ik ze anders kunnen zingen? Als ik het niet geloof, wie dan wel?" Het lukte haar die weg te vinden, mede door de muziek nauwkeurig te bestuderen. Dat leidde soms tot frustraties omdat de nummers complex in elkaar steken. Ze gooide bijna de handdoek in de ring. "The Crunge is bijvoorbeeld zo'n nummer dat ik heel moeilijk vond om te zingen. Hoe hebben ze dat in hemelsnaam geschreven? De maatsoorten veranderen voortdurend. De zang valt binnen en buiten de maatsoorten. Het kostte me maanden om er zelfs maar in de buurt te komen. Dit lag zo ver buiten mijn bereik."

Ze uitte haar twijfels over haar eigen kunnen aan producer Rob Cavallo, maar die bleef herhalen dat ze het wel kon. "Ik moest gewoon blijven luisteren. Uiteindelijk begreep ik waar *The Crunge* vandaan komt. Het is eigenlijk een eerbetoon aan James Brown en ik houd van James Brown. Toen ik dat doorhad, dacht ik dat ik het project misschien aankon."

Het onderdompelen in de wereld van Led Zeppelin heeft haar bewondering voor de Britse band alleen maar doen groeien. "Ze bliezen me weg. *Oh my God*, als Beethoven nog leefde dan zou hij Jimmy Page zijn geweest. De composities, arrangementen, de kennis van akkoorden... Hij is in staat om verschillende maatsoorten op de gitaar te spelen, terwijl John Bonham op drums een andere maat volgt. Dat soort dingen zijn zo diep. En toen luisterde ik naar Robert Plant en hoorde ik hoe belezen hij was. Ik was echt overweldigd."

De agressiviteit in de zang is dankzij de legendarische band terug bij Hart, maar ze zegt er nu van te genieten. Dat komt omdat ze niet meer aan de antipsychotica is. "Ik voel alle vreugde nu meer dan ik in achttien jaar heb gevoeld. Natuurlijk is de pijn er ook nog wel, maar die is helend als je alles in een gezonde richting trechtert."

Het schreeuwen op de plaat werkte bevrijdend voor de Amerikaanse. "Dat voelde zo goed! Wanneer je heel hard schreeuwt of huilt als je boos bent, dan geeft dat een gevoel van opluchting. Je krijgt dan letterlijk lucht. Heerlijk!" ■

Beth Hart live: 10 juni op Holland International Blues Festival, Grollo; 10 juli op Bospop, Weert.

KUBILAY KAYA

EEN EIGEN STIJL

"IK BEN AL TWINTIG JAAR ACTIEF IN DE MUZIEK EN TOCH IS HET NET OF MIJN CARRIÈRE PAS IS BEGONNEN." KUBILAY KAYA (43) WAS BETROKKEN BIJ DE EERSTE SUCCESSEN VAN ALI B, MAAR BESLOOT ACHT JAAR GELEDEN HET ROER VOLLEDIG OM TE GOOIEN. HIJ GING OP ZOEK NAAR EEN EIGEN STIJL, NIET GEHINDERD DOOR DE ONGESCHREVEN REGELS VAN DE MAINSTREAM MUZIEKINDUSTRIE. "WAAROM ZOU EEN NUMMER NIET ZEVEN MINUTEN KUNNEN DUREN?" TEKST LOUIS NOUWS FOTO HAN ERNEST

We hebben afgesproken in Gebouw T, het poppodium van Bergen op Zoom, de stad waar hij is geboren en getogen als zoon van Turkse immigranten. Na een aantal jaren in de Randstad te hebben gewoond keerde hij terug naar Brabant. Tijdens zijn studie aan de HKU in Hilversum – compositieeler, uiteindelijk niet afgemaakt – had hij een zolderkamer bij de moeder van Ali B in Almere. "Ali en ik waren jong en hadden een enorme bewijsdrang. Ali was misschien nog net wat ambitieuzer dan ik. We geloofden allebei in de potentie van Nederlandstalige hiphop. Nu is dat de meest gestreamde muziek van Nederland, maar rond 2003 stond dat nog in de kinderschoenen. Maar als je zag hoe groot rap in Amerika was dan wist je dat Nederland vroeger of later zou volgen. We kregen al snel een contract bij platenmaatschappij Warner, maar uiteindelijk zagen ze daar geen brood in ons. We zijn zelf een label begonnen en met *Ik Ben Je Zat* en *Leipe Mocro Flavour* hadden we grote hits. Het eerste album van Ali in 2004 werd goud. Bizar hoeveel succes we hadden."

Kaya was zo druk met het produceren van hiphopartiesten dat hij zijn opleiding niet afmaakte. De verdiensten waren meer dan goed, maar artistiek gezien ging er iets knagen. "Ik was best tevreden met mijn rol op de achtergrond, maar ik betrapte me erop dat ik bij voorbaat vaak aan het inleveren was. De nummers mochten niet te lang zijn, anders werden ze niet op de radio gedraaid. De akkoordenprogressies mochten niet te complex zijn, want het moest toegankelijk klinken. Terwijl ik thuis naar albums van Miles Davis en John Coltrane luisterde, moest ik in de studio binnen de lijntjes kleuren. Dat ging schuren, het was niet langer echt bevredigend."

Comfortabel

Rond 2014 besloot Kubilay Kaya zichzelf als muzikant opnieuw uit te vinden. Een minder commerciële weg inslaand, als een onafhankelijke artiest die zijn eigen boontjes dopt. Het hielp dat hij inmiddels een parttimebaan had als muziekdocent aan een mbo-opleiding in West-Brabant. "Dat nam druk weg in financiële zin. En opmerkelijk genoeg ging het niet ten koste van mijn creativiteit. Integendeel, ik besteed mijn vrije uren veel beter."

De vele connecties in zijn *hometown* voelen ook comfortabel. Voor zijn net verschenen tweede album *SLECHT ALLEEN* wilde hij bijvoorbeeld een pianopartij opnemen in een theater vanwege de akoestiek. Het was met één mailtje aan de directeur geregeld. Ook met Gebouw T onderhoudt hij nauwe contacten. Hij is er regelmatig met leerlingen die de opleiding volgen voor podium- en evenemententechniek en hij heeft er zijn jong-

ste album grotendeels opgenomen. Het podium beschikt namelijk over een eigen opnamestudio met een indrukwekkende analoge mengtafel. Een gerestaureerde Solid State Logic 4000 die bij de BBC overbodig was geworden. Volgens Kaya had de door hem zeer bewonderde Dr. Dre ook zo eentje in gebruik.

"TERWIJL IK THUIS NAAR ALBUMS VAN COLTRANE LUISTERDE, MOEST IK IN DE STUDIO BINNEN DE LIJNTJES KLEUREN"

In Gebouw T kan hij ook repeteren met zijn band die hij voornamelijk heeft gerekruteerd uit zijn kennissenkring. "Ik kan goede composities maken en heb als rapproducer een heel goed oor voor samples. Maar ik ben geen woordkunstenaar of uitbinker op een instrument, dus werk ik met Lucas Boot aan de teksten en met musici die beter zijn op gitaar, drums en toetsen." De mix laat hij over aan Jasper Geluk, die bijvoorbeeld ook de albums van Altin Gün mixt.

Jas

In 2018 debuteerde Kubilay Kaya als soloartiest met *WANNEER JE ER LANGER NAAR LUISTERT WORDT HET BEST MOOI*. De muziek is een amalgaam van hiphop, jazz, chanson, pop en samples. "De titel gaf aan dat het niet de gelikte sound was die ik voorheen maakte, en ook dat ik er wel wat onzeker over was. Aan de andere kant vind ik echt dat je voor sommige muziek de tijd moet nemen."

De bijzondere opzet van het debuutalbum viel ook op: zeven nummers over zeven verschillende vrouwen. Die worsteling met liefde en relaties is ook weer het uitgangspunt van *SLECHT ALLEEN*. "Inmiddels heb ik een *steady* relatie, maar toen ik samen met Lucas veel van deze songs schreef zaten we beiden met liefdesverdriet en relatieshit. Lucas en ik kennen elkaar al heel lang, we hadden soms iets met dezelfde vrouwen. Dat hoor je bijvoorbeeld terug in het nummer *Koud In Amsterdam*. Lucas leende me ooit zijn jas toen we daar uit waren en ik het stervenskoud had. Later in Rotterdam gaf ik die jas, die ik nog steeds had, aan de

vrouw met wie ik uit was, een ex van Lucas. Ze heeft de jas nog steeds.

Ik was het alweer vergeten, maar Lucas wist het nog. Hij schreef er een gedicht over waarmee ik in eerste instantie weinig kon. Maar ik vond het gegeven te mooi om het te laten liggen. Ik ben op piano dingen gaan proberen en heb het wel duizenden keren gespeeld zonder iets op te nemen of vast te leggen. Zo kon dat nummer heel geleidelijk zijn vorm vinden."

Spinvis

Een ander opvallend nummer op SLECHT ALLEEN is *Fucking Spinvis*, dat zowel een eerbetoon is als een diss. "Ik heb lang getwijfeld of ik het wel op het album moest zetten. In de hiphop is het een bekend trucje. Als Kanye West iemand dist weet je dat ie snel met een album zal komen want zo iets levert publiciteit op. Ik heb Spinvis vooraf wel gemaïld, want ik wilde dat hij het nummer zou horen voordat de plaat uitkwam. Hij vond het een eer. Je hoort natuurlijk ook wel dat ik hem respecteert. Hij is een van de eersten in Nederland die van die knutselmuziek maakte. En dat bedoel ik bewonderend. Het werken met *loopjes* en samples, het betere knip- en plakwerk. Niet streven naar het perfecte geluid, maar naar zeggingskracht en sfeer. Ik ben ook begonnen met twee cassettedecks en het over en weer kopiëren van bandjes om beats te maken. Met betere apparatuur gaat dat steeds gemakkelijker, maar het beginsel blijft hetzelfde. Het grappige is dat ik nu weer bewerkingen op mijn muziek toepas om het soms wat gruisiger te laten klinken. Ik hou bijvoorbeeld van die doffe drumsound op oude funkplaten. Veel producties van nu klinken zo kraakhelder dat iedere emotie ontbreekt." Maar terug naar Spinvis. "Zo vaak wanneer ik in gesprek raakte met vrouwen en ze vroegen wat ik deed, en ik zei dat ik Nederlandstalige muziek maakte, was de reactie: Weet je wie ik heel goed vind? Dan kwamen ze geheid met Spinvis op de proppen en hoe poëtisch zijn muziek was en hoe gelaagd zijn teksten. Dan schoot de titel van het liedje vaak door mijn hoofd."

Migrantenzoon

Na twee albums vol liefdesperikelen lijkt liefde als thema van het derde album niet voor de hand te liggen. "Ik ben daar nog over aan het dubben. Liefde is natuurlijk een onuitputtelijk bron, maar misschien moet ik eens gaan schrijven over hoe het is een zoon te zijn van een migrant. Ik ben hier geboren, maar mijn ouders komen uit Turkije. Aan mijn naam en uiterlijk kun je afleiden dat ik van Turkse komaf ben en dan heb je te maken met discriminatie. In de muziekscene waarin ik verkeer merk je daar niet zoveel van, want dat is een multiculturele wereld. Maar bij de leerlingen van het mbo speelt het zeker. En ik kan me nog heel goed herinneren dat ik als jongetje van zes op straat een sinterklaas zag lopen en hem zo iets vroeg als: Wanneer kom je bij ons langs? En dat de sint antwoordde: Rot op naar je eigen land, kut Turk." ■

*Kubilay Kaya live: 20 februari in Paradiso, Amsterdam;
24 februari in TivoliVredenburg, Utrecht; 27 februari in Paard,
Den Haag.*

FRANZ

DOORSTART

WE TREFFEN ALEX KAPRANOS, MONTER EN WEL OP DE ELEKTRONISCHE PRAATSTOEL. BIJNA VIJFTIG EN GEPOKT EN GEMAZELD IN DE ENTERTAINMENTINDUSTRIE, WAAR HIJ AL ZO'N TWINTIG JAAR OP ALLE MOGELIJKE MANIEREN - ZINGEND, SCHRIJVEND EN GITAAR SPELEND - RICHTING GEEFT AAN DE LOS UIT DE HEUP SWINGENDE SCHOTSE BAND FRANZ FERDINAND. VANUIT EEN ANDER DEEL VAN HET VERENIGD KONINKRIJK BELT BASSIST BOB HARDY IN. DOOR JOHN OOMKES

Franz Ferdinand begon het leven in 2002 als een hechte vrienden-groep die aanvankelijk nogal wat muzikale bagage tekortkwam. Desalniettemin scoorde de band hoog met hun eerste singles *Darts Of Pleasure* en *Take Me Out*, afkomstig van het gelijknamige debuut-album (2004) waarmee de Schotten ook nog eens de prestigieuze Mercury Prize binnenhaalden. Er volgden de nodige succesvolle singles (*Do You Want To, No You Girls*) en albums, maar met het laatste studioalbum *ALWAYS ASCENDING* (2018) kregen ze de handen slechts matig op elkaar. Inmiddels hebben leden van het eerste uur, gitarist Nick McCarthy en drummer Paul Thomson, de rangen verlaten.

Bassist Bob Hardy (41): "Franz Ferdinand is altijd een hechte band geweest, meer dan een verzameling van zeer verschillende individuen. Het vertrek van Nick en Paul, met wie we jarenlang zijn opgetrokken, stemde echt droevig. Maar nieuwe krachten maken niet slechts verlies goed. Je kunt er ook bij winnen."

Alex Kapranos (49): "De band wordt een iets anders samengesteld gezin dan voorheen. Fleetwood Mac is een ultiem voorbeeld. Dat werd met een grote andere bezetting een volledig andere club, maar zelfs dat bleef tot op zekere hoogte een band. The Rolling Stones is nog zo'n voorbeeld. Zodra zich grote veranderingen in de bezetting voordoen - dat geldt overigens ook voor het gewone leven - ben je aan jezelf verplicht het 'sometje' op-nieuw te maken. Zijn we nog geloofwaardig? Waarom doen we wat we doen? Als je op die vragen positieve antwoorden kunt geven en je nieuwe energie voelt, dan neemt je kracht toe."

Kickstart

Ruim een half jaar geleden gaf drummer Paul Thomson de pijp aan Maarten en kwam Audrey Tait, een ambitieuze jonge Schotse op diens krukje terecht om het motorblok van Franz Ferdinand van nieuwe energie te voorzien. Tait is eveneens een *hardhitter*, maar haar spel verschaft de band een aange-name schwing.

Kapranos: "We hadden een typische sessiedrummer kunnen laten invallen en die van tijd tot tijd kunnen oproepen. Dat zou echter niet goed uitpakken

FERDINAND

voor het groepsgevoel waarnaar we steeds op zoek zijn. Audrey is cool, vindingrijk en haar groove is echt lekker. Ik kan uren doorgaan over haar technische bagage, maar misschien belangrijker dan haar drumtechniek is dat ze erg clever en grappig is, heel *Glasgow-esk* ook. In een band moet je samen tijd kunnen doorbrengen. Het leven in de muziek is vaak niet zo glamoureuus als velen ons willen doen geloven."

Hardy: "Ik heb maar in één band gezeten, deze. En anders dan dat Paul een of twee keer een *gig* moest laten schieten heb ik geen ervaring met een andere drummer. Audrey maakte haar opwachting op de dag dat Paul vertrok. Binnen drie minuten deed onze samenwerking natuurlijk aan. Het klinkt allemaal verrassend fluïde."

"Het is nog te vroeg om te kunnen zeggen wat haar invloed zal zijn", verklaart Kapranos. "Maar deze band maakt bij elk album veranderingen door - in aanpak, in productie, in de wijze waarop we een song vormgeven."

Dat is goed te horen op het recent verschenen verzamelalbum *HITS TO THE HEAD*, dat een fraai overzicht biedt van het oeuvre van Franz Ferdinand en met *Curious* en *Billy Goodbye* twee nieuwe nummers bevat. Kapranos: "Het was de eerste keer dat ik in met een helikopterview onze platencarrière overzag. Ik heb al onze albums een voor een zeer geconcentreerd beluisterd. Tot mijn opluchting klonken we voortdurend als onszelf, als Franz Ferdinand, zij het telkens in een iets andere weergave. Dat staat ons weer te wachten. De compilatie zie ik als een soort

KUN JE EEN BAND VERGELIJKEN MET EEN HUWELIJK?

Franz Ferdinand: (staand vlnr) Bob Hardy (bas), Audrey Tait (drums) en Julian Corrie (toetsen)
(zittend vlnr) Alex Kapranos (zang, gitaar) en Dino Bardot (gitaar) foto David Edwards

POP WORLD JAZZ

ZA 5 MRT

LINA_RAÜL REFREE

ZO 6 MRT

PATERSKERK

EFTERKLANG

DI 8 MRT

ALTIN GÜN
& MOGOLLAR
Turkey Now! Festival

VR 11 MRT

DE VERTALINGEN
Met Kees Prins, Paul de
Munnik & JP den Tex

ZA 12 MRT

JOHAN

DO 17 MRT

TAXIWAR
So What's Next? Presents

VR 18 MRT

SVEN FIGEE
Van Bach tot Blues

ZA 19 MRT

NICK & SIMON
& Garfunkel

WO 30 MRT

UITVERKOCHT

DANNY VERA

ZA 9 APR

RANDY NEWMAN

WO 13 APR

DAMIEN JURADO
Naked Song Presents

MA 18 APR

CLANNAD
Farwell tour In A Lifetime

DI 19 APR

ENGELBERT
HUMPERDINCK
Enige NL show

VR 22 APR

ÁSGEIR
Naked Song Presents

ZA 23 APR

KOVACS
& METROPOLE ORKEST

DI 26 APR

KOKOROKO
So What's Next? Presents

ZO 1 MEI

FIFTH | NRE

RAUL MIDÓN
So What's Next? Presents

ZA 7 MEI

SUPERSISTER PROJEKT

Bekijk onze volledige
agenda op mgehv.nl

MUZIEKGEBOUW
FRITS PHILIPS
EINDHOVEN

kickstart voor de band, vandaar dat er ook twee nieuwe songs op staan."

"The Rolling Stones verloren duidelijk iets kenmerkends toen Brian Jones kwam te overlijden. Die band klonk in de jaren zeventig heel anders dan een decennium eerder. Al bleef het kloppend hart hetzelfde functioneren. Dat zal voor ons ook het geval blijken, al zijn we natuurlijk geen Stones. Wij hebben vanaf het begin het uitgangspunt dat ieder bandlid de vrijheid heeft om nieuwe dingen uit te proberen. Als het goed klinkt doen we daar ook iets mee. Het is van belang veel en diepgaand met elkaar te communiceren. Wat willen we? Voelt het goed wat we doen? Welke schoonheid streven we na? Je moet openstaan voor een andere aanpak. Niet meteen zeggen: zo'n melodie in majeur spelen we niet in deze band. Of: we passen geen triolen toe bij zo'n beat. Als je als persoonlijkheden bij elkaar past is er begrip voor nieuwe ontwikkelingen en de noodzaak om het daarover eens te worden. Op die manier ontwikkelt het geluid van de band zich gaandeweg."

Verliefd

Kun je een band vergelijken met een huwelijk? Alex Kapranos: "Dat weet ik niet, om de simpele reden dat ik nooit getrouwd ben geweest. Mijn verhoudingen hadden altijd iets weg van een tijdelijk huwelijk. In een band heb je meer relaties tegelijk, die ook nog eens geregeld veranderen, ook in intensiteit. Het gaat er niet zo *straight-forward* aan toe als in een huwelijk, denk ik. Dat is een verbinding die een wettelijke erkenning heeft."

De nieuwe single *Curious* is een catchy verpakte wens om erachter te komen hoe Franz Ferdinand zich als groep verder zal ontwikkelen. Kapranos: "Als je plots weer verliefd bent, is het soms alsof je je nieuwe relatie al voor ogen ziet, terwijl die nog niet eens echt begonnen is. Je droomt over de toekomst die je samen zult hebben, maar nog nieuwgieriger ben je naar de vraag of je er net als in dat stadium van verliefdheid er wel alles uit zal halen. Ik denk dat dat soort overwegingen door mijn hoofd buitelden toen we voor het eerst met Audrey speelden. Als je dan vrijwel meteen bevestiging krijgt, en hoort en voelt dat het goed kan komen, dan weet je dat het goed komt. Zo zit ik in elkaar. Ik heb de neiging te denken: *fuck*, ik ga er vol in, net als in een liefdesrelatie. Over het algemeen analyseer ik niet tot het uiterste of een band of een relatie werkt. Het over-analyseren betekent het einde van elke voortijdige relatie."

Hitchcock

Voor een band die hecht wil zijn als een familie waren de afgelopen jaren extra lastig. Bob

Hardy ging de eenzaamheid van de gedwongen isolatie te lijf door zijn oude passie – hij deed fotografie aan de kunstacademie – nieuw leven in te blazen. "Ik fotografeerde al nooit met de innerlijke dwang om mijn leven te documenteren of hotelkamers tot in detail vast te leggen. Ik wil vooral het 'gewone' vastleggen. Als ik op tournee ben neig ik er juist naar de saaiste momenten van ons bestaan te fotograferen. Het is alsof ik de 'gewone' schoonheid uit mijn omgeving wil peuren. Het ligt in het verlengde van mindfulness, je heel erg focussen op het leven zelf. Als ik er de afgelopen tijd niet met de camera op uitging voelde dat als een verkwisting van tijd."

Waardering voor kunst in al zijn verschijningsvormen is wat Hardy en Kapranos bindt, ook binnen Franz Ferdinand. Kapranos: "We praten daar graag en veel over. Voor mij persoonlijk is dat het meest opwindende aspect aan het deel uitmaken van deze band."

De Franse producer Philippe Zdar (Cassius), met wie ze in 2018 ALWAYS ASCENDING opnamen en een hechte relatie kregen – hij overleed in 2019 –, zette hen op het spoor van Alfred Hitchcock.

Kapranos: "In de biografieën over zijn leven wijdt Hitchcock vooral uit over de technieken van zijn vak. Hij legt voortdurend uit welk effect een toegepaste methode heeft op de kijker. Dat is een heel belangrijke les voor iedere kunstenaar, los van de kunstvorm of genre. Als je als musicus begrijpt wat de meerwaarde is van compressie of een modulatie in een akkoordprogressie dan wel een verandering van maatsoort, dan krijg je antwoorden op de meest essentiële vraag: wat is je artistieke doel? Wat zal jouw creatie oproepen bij de persoon aan de andere kant van de speaker? Ik vind dat een waardevol inzicht."

"Bij een retrospectief kijk je per definitie terug, in ons geval op onze groei naar volwassenheid. Deze uitgave houdt echter ook in dat we ruimte in ons hoofd hebben kunnen maken voor wat komen gaat. We weten het zelf nog niet precies. Op het moment dat mensen dit verhaal lezen, zijn wij druk met schrijven en overleggen. Ik heb er een hekel aan om te ver vooruit te lopen op de toekomst, want het komt voor dat de toekomst ons inhaalt en het nieuwe werk ons zo verrast dat we ander nieuw werk opzij leggen. In de meeste gevallen tasten wij nog in het duister over de muzikale ideeën en zelfs over de vraag waarnaar we op zoek zijn. Totdat je het vindt en vormgeeft. Op dat punt bevinden we ons nu." ■

Franz Ferdinand live: 15 april in AFAS Live, Amsterdam; 19 april in Vorst Nationaal, Brussel.

FLIP VAN DER ENDEN

NICK DECARO

Alleen mensen die de kleine lettertjes hebben bestudeerd van softpopplaten uit de jaren 60/70/80 zullen de naam Nick DeCaro kennen. Daarom verbaast het me zo dat van de ruim 400 playlists die ik op Spotify heb staan die van Nick DeCaro de meeste volgers heeft. Meer dus dan de playlist met nummers waarin The Beatles worden genoemd, mijn uitputtende playlist met covers van songs van Allen Toussaint en zelfs meer dan mijn playlist met 365 ballads van evenzovele Zwarte zangeressen.

De naam Nick DeCaro mag dan bij weinigen een belletje laten rinkelen, zijn muziek heb je vast wel eens gehoord. De man heeft namelijk een vrij indrukwekkende staat van dienst, als accordeonist, arrangeur en producer. Toen hij in 1992 op 64-jarige leeftijd kwam te overlijden had hij aan meer dan 300 albums/sessies meegewerkt.

Zo speelt Nick DeCaro accordeon op *Backstreet Girl* van The Rolling Stones. Hij was de man

die je belde als je begin jaren zeventig onder contract stond bij Warner Brothers en een accordeonist of arrangeur nodig had. Hij is te horen op platen van Randy Newman, Bonnie Raitt, Ry Cooder, Little Feat, Maria Muldaur en vele anderen. Maar deze namen geven een ietwat vertekend beeld van 's mans oeuvre. Zijn grootste successen scoorde DeCaro met

zijn orkestarrangementen voor coryfeeën als Barbra Streisand, Helen Reddy en Dolly Parton. Zijn hart lag duidelijk bij het middle-of-the-road repertoire.

Mijn persoonlijke favorieten zijn de dingen die hij deed voor Harpers Bizarre en het ROOTS-album van The Everly Brothers. Mijn playlist telt 109 nummers, één nummer per artiest. Meer staat er niet op Spotify. Dat geldt helaas ook voor de drie soloalbums die DeCaro maakte (wel te vinden op YouTube). Op de hoes van zijn eerste en mooiste, *ITALIAN GRAFFITI* (1974) staat een van de weinige foto's die van hem bekend zijn. Met zijn snorretje en strikje ziet DeCaro er uit als een ober van het favoriete Italiaans restaurant van Tony Soprano. Op de plaat staan prachtige versies van *Wailing Wall* van Todd Rundgren en *Canned Music* van Dan Hicks, glad maar zeker niet plat. Zijn laatste twee albums zijn alleen in Japan verschenen waar hij opvallend populair was. Ik denk dan ook dat daar de *likers* zitten van mijn NickDeCaro-playlist.

SHADWICK WILDE
AUSTIN LUCAS ♦ KEVN KINNEY
BLACKBIRD ♦ JIMMY DIAMOND
DAWN BROTHERS ♦ T-99
CHUNG KINGS ♦ JAKE LA BOTZ

verwacht

NEAL FRANCIS ■ TANGARINE
ANNE SOLDAT ■ MESKEREM
MEES ■ STEF KAMIL CARLENS
THE ROBERT CRAY BAND
WHISKY & MUSIC ■ LEIF
DE LEEUW BAND ■ PLATON
KARATAEV

Koop nu je
tickets via

metropool.nl

Luisterparadijs

★★★★★ = uitzonderlijk
 ★★★★ = heel goed
 ★★★ = goed
 ★★ = matig
 ★ = hmm
 ☆ = halfje

wereld HEAVENS CHOICE

Susana Baca

PALABRAS URGENTES

Real World/Universal

Het was David Byrne met zijn Luaka Bop-label die midden jaren negentig de Peruaanse zangeres Susana Baca wereldwijd onder de aandacht bracht en haar tot boegbeeld maakte van de Afro-Peruaanse muziek. Na haar doorbraak met het nummer *Maria Lando* op de verzamel-cd *THE SOUL OF BLACK PERU* volgde een reeks eigen albums, waar-

van SUSANA BACA (1997), *ECO DE SOMBRAS* (2000) en *ESPÍRITU VIVO* (2002) het meest succesvol waren. Sindsdien werden haar platen minder zichtbaar en ook minder

talrijk, zodat het na *AFRODIASPORA* (2011) tien jaar kon duren voordat *PALABRAS URGENTES* verscheen. Wie dacht dat de inmiddels 76-jarige Baca het vanwege haar leef-

tijd rustiger aan zou doen heeft buiten de waard gerekend. Of dacht je dat de titel *PALABRAS URGENTES* (Dringende woorden) zomaar was gekozen? Meer nog dan vroeger toont Baca zich hier een voorvechter van een betere wereld en brengt ze eer aan vrouwen die vochten voor de vrijheid. Onder leiding van Snarky Puppy's voorman Michael League, die het album produceerde, levert ze een ijzersterk album af, waarop ze haar Afro-Peruaanse achtergrond mooier etaleert dan ooit.

Pieter Wijnstekers

★★★★☆

rock HEAVENS CHOICE

Mitski

LAUREL HELL

Dead Oceans/Konkurrent

Geboren uit een Amerikaanse vader en een Japanse moeder, met wie ze de halve wereld over trok alvorens zich in New York te vestigen, heeft Mitski Miyawaki bepaald geen doorsnee jeugd gehad. Dat heeft haar niet belet de laatste tien jaar een muzikale carrière op te zetten die steeds meer vruchten begint af te werpen, ook al heeft de pandemie alles noodgedwongen even in de pauzestand gezet.

Met haar laatste twee albums, *PUBERTY 2* (2016) en *BE A COWBOY* (2018), kwam een echte doorbraak steeds dichterbij en als de

voortekenen niet bedriegen moet *LAUREL HELL*, haar zesde album, daarvoor kunnen zorgen. Niet eerder kwam haar mix van indierock/

pop en singer-songwriter zo fraai en evenwichtig uit de bus. Weliswaar gaf ze met *PUBERTY 2* en *BE A COWBOY* ook al blijk van haar enorme talent, maar waar zich dat op die platen uitte in een aantal hoogtepunten, is *LAUREL HELL* een aaneenschakeling van toppers. Het album zet Mitski nog sterker neer als een buitengewoon innemende zangeres en een verfrissende liedjesschrijver die een geheel eigen stijl heeft ontwikkeld. Behoorlijk uniek en toch pakkend genoeg om een grote schare liefhebbers aan zich te binden.

Eric van Domburg Scipio

★★★★

soul
HEAVENS
CHOICE

The Delines
THE SEA DRIFT

El Cortez/Decor/V2

Bespraken we de albums van The Delines tot nu toe als countrysoul in de recensie-

rubriek Roots/Folk, met THE SEA DRIFT toont de band rond auteur en songwriter Willy Vlautin en zangeres Amy Boone een dusdanig cinematografisch soulgezicht, dat het country-element in hun muziek nog slechts tweede viool speelt. Met name Boone klonk niet eerder zo emotioneel als op de elf hier verzamelde liedjes. Een ernstig auto-ongeluk in 2016 maakte bijna een einde aan haar carrière. Het vorige album THE IMPERIAL (2019) moest

om die reden worden uitgesteld. Tijdens de tournee die volgde bleek dat het na een lange revalidatie weer beter met haar ging, al gebruikte ze nog een wandelstok, nu laat ze horen dat ze echt weer de oude is. Haar licht rokerige

stem is vergelijkbaar met die van Bobbie Gentry op haar allerbest. En zo betovert Boone hier van begin tot eind, al mogen we zeker Vlautins rol niet onderschatten, aangezien hij de wunderschone filmische liedjes aanlevert, die op

een subtiele wijze onderhuids kruipen op een wijze dat er geen ontkomen aan is. Mijn jaarlijstje voor 2022 heeft nu al een plek gereserveerd.

Pieter Wijnstekers

★★★★☆

Foto Han Ernest

roots
HEAVENS
CHOICE

Big Thief

DRAGON NEW WARM MOUNTAIN I BELIEVE IN YOU

4AD

Het Amerikaanse Big Thief bracht in 2019 maar liefst twee uitstekende albums

uit, in 2020 gevolgd door het fraaie soloalbum SONGS AND INSTRUMENTALS van frontvrouw Adrianne Lenker. En 2022 begint voor Big Thief met een fors dubbelalbum onder de enigszins ongrijpbare titel DRAGON NEW WARM MOUNTAIN I BELIEVE IN YOU. In vijf maanden nam de band

in vier verschillende sessies op vier verschillende plekken in de Verenigde Staten maar liefst 45 nummers op, waarvan twintig werden geselecteerd voor dit nieuwe

album. Het eerste wat opvalt bij beluistering van DNWMIBIY is de vreugde die ze voelden om weer als band te kunnen spelen na de lange lockdown. Het leidt tot de

meest dynamische en vrolijkstemmende Big Thief-plaat tot nu toe, een plaat ook waarop de groep alle facetten van hun indiegeluid tot uiting laat komen. In een kleine tachtig minuten brengt Big Thief een zeer veelzijdig beeld van zichzelf en doet dat op een wijze die ook nog eens uitnodigender is dan ooit tevoren. De band blijft over de volle lengte van dit lange album boeien, zonder zichzelf ook maar een moment te verloochenen. Onder liefhebbers gold Big Thief al als een van de boeiendste bands van deze tijd, met DNWMIBIY scharen ze zich ook onder de beste bands.

Pieter Wijnstekers ★★★★★

Dries Bongaerts

SOOTHING GREEN

Eigen beheer

Dries Bongaerts is medeoprichter van de Belgische folk/rockformatie New Rising Sun. Zijn solodebuut dateert van 2017 en SOOTHING GREEN is de opvolger. Hij is inmiddels verhuisd van de stad naar het platteland en deze nieuwe klinkt grotendeels relaxt, soms met een bluesy broeierigheid. Naar zijn zeggen zijn de thema's dingen achterlaten, terugkeren naar de essentie en onthaasten in een nieuwe omgeving. Hier en daar klinkt ook zijn liefde voor de natuur door – *Birds are singing: please, don't take our trees, they are our homes and we ignore them* – al roepen zijn woorden soms ook vraagtekens op: *Birds are for eating, they should be flying or in the pan frying*. Tja, cultuurverschil, laten we het daar maar op houden. Zijn grootste troef is zijn warme stem, een feest om naar te luisteren. Zijn songs zijn top en hij heeft vijf klassemuzikanten om zich heen verzameld. Soms zijn er associaties met Bill Callahan, terwijl *To Feel The Blue* herinnert aan Leonard Cohen. De inspiratiebronnen bevinden zich duidelijk aan de overkant van de oceaan, maar al te dik liggen de invloeden er niet bovenop. Onze zuiderbuur klinkt vooral als zichzelf en het valt goed te begrijpen dat zijn collega Roland (Van Campenhout) fan is, evenals countrybluesman Guy Davis. Bongaerts is een fijne singersongwriter die op een vanzelfsprekende manier je aandacht grijpt en blijft vasthouden.

Kees van Wee ★★★★★

Bill Callahan & Bonnie Prince Billy

BLIND DATE PARTY

Drag City

Waar een pandemie en gedwongen thuissituatie al niet toe kan leiden. In dit geval is er bij Callahan en Oldham, alias Bonnie 'Prince' Billy, de gedachte ontstaan om wat te gaan doen met het songma-

Margo Cilker

teriaal van anderen. De selectie begon al in het voorjaar van 2020. Ze kozen telkens een song van een artiest en stuurden die door naar labelgenoten van Drag City, die er vervolgens hun persoonlijke bewerking en invulling aan gaven. Eenmaal teruggekregen, zongen ze de nummers verder in en zorgden ze voor de finishing touch. Uiteindelijk leverde het een dubbel-cd met 19 songs op met een speelduur van 90 minuten. Voordat BLIND DATE PARTY officieel verscheen waren de nummers al met enige regelmaat online te horen. Af en toe expandeert het geluid verrassend, op andere momenten blijven ze dicht bij het origineel. De veelzijdigheid van de verschillende interpretaties is opvallend. Afwisselend hoor je het hoge timbre van Oldham, de lage resonantie van Callahan of beide harmonieus samen. Naast interpretaties van andermans werk zijn er ook twee eigen songs: van Callahans *Smog Our Anniversary*, getransformeerd door Dead Rider tot indrukwekkende altrock, en van Oldhams *Palace Music Arise, Therefore*, dat via Ben Chasny van Six Organs of Admittance lekker psychedelisch wordt. Hoogtepunten zijn verder het prachtige *Sea Song* van Robert Wyatt, hier met Callahans croonerstem sfeervol gezongen onder begeleiding van

Mick Turner, fenomenaal hoe het naar het einde culmineert in eindeloze, bijna demonisch klinkende stemmen van Bonnie 'Prince' Billy. *Deacon Blues* van Steely Dan wordt uitgevoerd als een delicate akoestische song met gitaarakkoorden van Bill MacKay en wederom de diepe stem van Callahan. *Blackness Of The Night*, een vroege jaren zestig protest-song van Cat Stevens, bevat fraai toetsenwerk van AZITA, *OD'd In Denver* met vocalen van beide heren, geassisteerd door gitarist Matt Sweeney, gaat over een verloren ontmoeting, vergetelheid en cocaïne. Het prachtig verbeeldende en emotionele *Night Rider's Lament* van Michael Burton, waar Callahan al zijn gevoel in legt, met op de achtergrond een heerlijk jammerende Oldham, of *Wild Kindness* van David Berman/Silver Jews dat een slepende gitaarsolo van David Pajo bevat. Deze twee significante americana-figuren hebben een party georganiseerd waar het enthousiasme vanaf spat. **Henk Rijkenbarg ★★★★★**

Margo Cilker

POHORYLLE

Loose

Met haar stem is Margo Cilker voor de country in de wieg gelegd: de kenmerkende snik lijkt aangeboren. Met POHORYLLE debuteert

de zangeres uit Oregon op plaat, na jaren te hebben getourd met haar zus Sarah, die ook op POHORYLLE te horen is als de vaak fraaie tweede stem. Margo Cilker woonde een aantal jaren in Baskenland, wat mogelijk de titel verklaart: Pohorylle is een Spaans tassenmerk. Niettemin klinkt het album zo Amerikaans als maar kan; dit is klassieke americana. Het album wordt gedomineerd door gitaar en piano, maar ook de fiddle en uiteraard de steelgitar ontbreken niet. POHORYLLE kent diverse sterke songs als *Barbed Wire (Belly Crawl)*, het waarschijnlijk autobiografische *Broken Arm In Oregon* en het mijmerende *Floor Plain*. Bijzonder aardig is ook het jazzy *Tehachapi* waarop Cilker wordt begeleid door een heuse New Orleans jazzband. Ook de moeite waard is het openingsnummer *That River*; Cilker klinkt opgewekt, ondanks het vrij zware onderwerp (de avonturen van een Baskische immigrante onderweg naar Oregon). Als POHORYLLE al

Tim Easton

een minpuntje kent, dan is dat toch de stem van Margo Cilker. Haar weliswaar naturel geluid is af en toe onvast, wat soms een beetje kan irriteren. Dat neemt niet weg dat POHORYLLE een uitstekend debuut is.

Roeland Smits ★★★☆

Tim Easton

YOU DON'T REALLY KNOW ME

Black Mesa/Sonic Rendezvous

De carrière van Tim Easton loopt zo'n beetje parallel aan die van Heaven, met dit verschil dat we hem na de eerste vijf jaar enigszins uit het oog zijn verloren, mogelijk omdat zijn albums hier sindsdien niet of nauwelijks meer werden gepromoot. Zo kon het gebeuren dat YOU DON'T REALLY KNOW ME in de VS al aan het einde van de zomer uitkwam en hier pas tegen december verkrijgbaar was. YOU DON'T REALLY KNOW ME is beslist een van de betere americana-albums van 2021, waarop Easton tien geweldige songs brengt van een aan Bob Dylan herinnerende kwaliteit. Überhaupt heeft Easton iets Dylanesks over zich, al is hij beslist de betere zanger van de twee, terwijl zijn liedjes eenzelfde tijdloosheid bezitten zonder dat ze ook maar een moment aan His Bobness ontleend zijn. Ook over de productie kunnen we kort zijn, die is namelijk top. Nu zijn producers Brad Jones en Robin Eaton ook niet de eersten de besten, en zij voorzien de gevarieerde songs elk van een eigen geluidsdecor dat er telkens perfect bij past. Nu vraag ik me af wat we allemaal gemist hebben in de vijftien jaar dat Easton buiten ons gezichtsveld bleef, want zulke klasse komt niet uit de lucht vallen.

Pieter Wijnstekers ★★★★★

Josephine Foster

GODMOTHER

Fire Records/Konkurrent

Met GODMOTHER laat Josephine Foster haar vertrouwde folky ge-

Karine Polwart & Dave Milligan

STILL AS YOUR SLEEPING

★★★★☆

Hudson Records

Diverse Artiesten

SPELL SONGS II: LET THE LIGHT IN

★★★★

Quercus/Bertus

Voor wie bekend is met folkmuziek zal Karine Polwart geen onbekende

zijn. Voor wie nog nooit heeft geluisterd naar deze Schotse zangeres geven wij het dringende advies mee alsnog een inhaalslag te doen. Vanaf 2004 brengt ze namelijk de ene na de andere prachtplaat uit. Haar wortels mogen in de folk liggen, haar muzikale palet is veel breder dan dat. Hierdoor zijn haar albums zeker niet als traditioneel aan te merken. Ze is gezegend met een bijna zalvende stem en een enorm schrijftalent, waardoor je als recensent al snel in superlatieven dreigt te vervallen. STILL AS YOUR SLEEPING, een samenwerking met pianist Dave Milligan, is de zoveelste parel die ze toevoegt aan haar toch al indrukwekkende palmares. Volkomen terecht dat deze plaat met regelmaat opdook in

luid wat meer achter zich en gaat ze op zoek naar nieuwe horizons. Ze kiest voor een breder muzikaal perspectief. Zo schafte ze tweedehands enkele oude synthesizers aan. Haar nummers ontvouwen zich langzaam waardoor er binnen haar psychedelische folk meer ruimte ontstaat voor dromerige, wat meer popgeoriënteerde geluiden. De subtiele synthesizertonen en elektronische experimenten creëren daarbij een hypnotiserende sfeer. Haar kenmerkende stemgeluid heeft iets van het

Dave Milligan en Karine Polwart

verschillende jaarlijstjes want de uitvoeringen van deels eigen werk en deels covers zijn zeer bijzonder. De intimiteit en schoonheid die de muzikanten oproepen doen je ademloos luisteren. Een album waarop een zangeres slechts wordt begeleid door een pianist kan nog wel eens inzakken, maar daar is hier geen sprake van. Het album eindigt zeer sterk met onder meer een indrukwekkende versie van Kate & Anna MacGarigle's *Talk To Me Of Mendocino*. Gelet op haar status is het niet vreemd dat Polwart ook een van de hoekstenen is van het folk-project SPELL SONGS, de muzikale omlijsting van de geïllustreerde boeken *The Lost Words* en *The*

Lost Spells waarin schrijver Robert Macfarlane en illustrator Jackie Morris in gedichten en tekeningen de magie van de natuur vangen. Naast Polwart heeft een keur aan folktalenten meegewerkt: van Kris Drever tot Julie Fowles en van Seckou Keita tot Rachel Newton. In 2019 verscheen SPELL SONGS, deel 1. Een prachtige cd, gestoken in een nog mooier boek. Nu is er het vervolg LET THE LIGHT IN, dit keer niet in boekvorm verpakt, maar het artwork is nog steeds voorbeeldig. Ten opzichte van die eerste release biedt LET THE LIGHT IN muzikaal meer van hetzelfde, maar wel met dezelfde hoge kwaliteit. Op naar SPELL SONGS III? Laten we het hopen. **Ed Muijtens**

verleden, alsof het een oude ziel bevat. Op momenten klinkt ze zelfs alsof ze vele decennia geleden geleefd heeft. Vanuit de bergen van Colorado liet ze zich inspireren door de magie van de natuur, de songs voelen dan ook als een contemplatieve, spirituele beleving van het omliggende landschap met verhalende, poëtische teksten. Ze weet het allemaal indrukwekkend te vertalen naar prachtige songs, zoals *Hum Henina*, met mystieke, weidse klanken, of het mooi ingetogen

Old Teardrop, geflankeerd door atmosferische synthesizerklanken en prachtige meerstemmige zang. *Flask Of Wine* doet met zijn dromerige folky psychedelica verlangen naar eind jaren zestig, begin jaren zeventig. *Dali Rama* bevat wederom een hypnotiserende gelaagdheid aan stemmen en meanderende klanken. GODMOTHER is haar meest ambitieuze en tegelijkertijd toegankelijke album geworden en kent een heerlijke sfeer. **Henk Rijkenbarg** ★★★★★

Jake Xerxes Fussell

GOOD AND GREEN AGAIN

Paradise Of Bachelors/Konkurrent

Singer-songwriter Jake Xerxes Fussell uit North Carolina brengt op zijn vierde album voor het eerst ook eigen composities, namelijk het fraaie *Washington* en drie atmosferische *instrumentals* die de andere songs ondersteunen. Het fijne gitaarspel refereert aan Steve Gunn en Ry Cooder en de zang zit in het register van grootheden als Townes Van Zandt en Bill Callahan. Oude folksongs en traditionals krijgen door de ingetogen vertolking van Fussell een heel nieuw elan. Als een historicus geeft hij in de hoesnotities duiding in tijd en herkomst bij de nummers. Bonny 'Prince' Billy levert wat achtergrondvocalen en de productie is in handen van James Elkington. *Love Farewell* en *Rolling Mills Are Burning Down* klinken melancholisch en warm en de stemmige blazers bezorgen *Carriebelle* een ietwat plechtig cachet. *The Golden Willow Tree* (een oerfolksong, ook gekend als *The Golden Vanity of The Sweet Trinity*) dateert uit de zeventiende eeuw en werd door nogal wat folkartiesten vertolkt, maar deze versie kan er beslist nog bij. *GOOD AND GREEN AGAIN* is een plaat die troost biedt en mij de stille winter hielp door te komen. **Marc Vos**

★★★★

Myriam Gendron

MA DÉLIRE - SONGS OF LOVE, LOST & FOUND

Feeding Tube

Met *MA DÉLIRE - SONGS OF LOVE, LOST & FOUND* levert de Canadese folkzangeres haar tweede album af, zeven jaar nadat ze met haar debuut *NOT SO DEEP AS A WELL*, een collectie door haar op muziek gezette gedichten van Dorothy Parker, in Noord-Amerikaanse folkkringen de nodige furore had gemaakt. Afwisselend zingend in het Frans en Engels, maar ook met prachtige *instrumentals* waarin de nadruk ligt op haar fraaie finger-picking gitaarstijl, bezit de muziek van Gendron een folky puurheid die je direct raakt en die ook een meeslepende charme heeft die diepe emoties losmaakt. Vooral haar stem is een instru-

ment dat, net als bijvoorbeeld bij Nick Drake, al meteen vanaf het eerste toon het gemoed beroert. En omdat Gendron haar liedjes niet slechts folky akoestisch uitvoert maar er regelmatig ook een elektrische, bijna indie-achtige draai aan geeft, ontstaat een album dat ondanks zijn lengte (75 minuten) afwisseling genoeg biedt om te blijven boeien en de indruk vast te houden die ze vanaf het begin maakt. Een fijnproeversalbum dat zijn geheimen niet zomaar prijs geeft. *MA DÉLIRE* is zo'n plaat die je langzaam steeds meer in zijn greep krijgt totdat hij een vaste plek in je hart verwerft en je reikhalzend uitkijkt naar het volgende album van Gendron, ook al duurt dat wellicht weer zeven jaar. **Pieter Wijnstekers**

★★★★

Myriam Gendron

Danny Guinan

NOW IS THE TIME

MLG

De Ierse Nederlander Danny Guinan nam de acht songs voor zijn vierde soloalbum op met een drummer, bassist, toetsenist en strijkers. Deze ooit als traditionele folkie begonnen zanger/gitarist heeft een groot gevoel voor natuurlijk vloeiende melodieën en een weemoedige, overtuigende stem. Zijn nummers hebben invloeden uit singer-songwriter en melodieuze rock, maar de romige productie en de drie nummers met de overvloedig strijkende Magic Strings maken van zijn muziek gelaagde en dus interessante pop.

Ruud Heijer ★★★☆

Harley Kimbro Lewis

HARLEY KIMBRO LEWIS

Midnight Tango

Het is alweer tien jaar geleden dat ze elkaar in Nashville tegen het lijf liepen, en eindelijk is er een gezamenlijk album. 'Ze' is een drietal, dat bestaat uit Heaven-favoriet Martin Harley (een in authentieke americana grossierende Engelsman, volgens *Total Guitar Magazine* een van de beste akoestische gitaristen ter wereld), bassist Daniel Kimbro (die al eerder samenwerkte met Harley, onder andere deel uitmaakt van de Jerry Douglas Band en twee Grammy-nominaties op zak

OOK VERSCHENEN

Door torenhoge posttarieven en verscherpte invoerregels is het bepaald geen pretje meer om cd's te bestellen buiten de EU. Wie met streamen alleen genoegen neemt heeft daar geen last van, maar genoeg liefhebbers dus wel. Zo verscheen het prachtige *THE ADVENTURE* van de Amerikaanse singer-songwriter **Dave Tate**. In het verleden onthaalden we hem vaker op vijf-sterrenrecensies en daar blijft deze nieuwe nauwelijks bij achter. Denk een mix van Paul

Simon en Jeff Buckley, met een wonderschone, gevoelige stem en dito liedjes op de grens van folk, jazz en rock (davetatemusic.com ★★★☆). Gelukkig hebben we in Nederland nog distributeurs die de oren open hebben, zodat de muziek van **Anna Tivel** hier wel voor een normale prijs te krijgen is. *BLUE WORLD* is een buitengewoon stemmig, intiem singer-songwriteralbum met liedjes die je naar de keel grijpen. Wie haar hoort vraagt zich af hoe het

kan dat zo weinig mensen Anna Tivel kennen, want dit is van een zeldzaam hoog niveau (Fluff & Gravy ★★★☆). **Aoife O'Donovan** (ex-Crooked Still) heeft het geluk meteen te zijn doorgebroken met haar solodebuut *FOSSILS* (2013). *AGE OF APATHY* heet haar nieuwe, geproduceerd door Joe Henry, met een gastrol voor Allison Russell. Het overtreft haar eerdere albums met een gevarieerde selectie avontuurlijke songs die nog dieper emotioneren. Waar de twee

hiervoor genoemde albums al heel goed zijn, is *AGE OF APATHY* nog weer een klasse beter (Yep Roc/V2 ★★★☆). Daar kan geen Nederlandse folkroots singer-songwriter tegenop, al doen enkelen wel een goede poging. Niels Duffhuës bijvoorbeeld, oud-zanger/gitarist van The Gathering, en al twintig jaar solo bezig als **Duffhuës**. *MURDER CALL* heet zijn donkere nieuwe album, bezwerend als Mark Lanegan. Vrolijk is anders, maar wie houdt van indie folknoir kan

Richard Dawson & Circle

HENKI

Domino

Als er één album is dat ik te laat binnenkreeg om nog mee te kunnen opnemen in mijn jaarlijstje,

is dat HENKI (geen naam, maar Fins voor 'geest') van de Noord-Engelse singer-songwriter Richard Dawson, een plaat die hij opnam met de Finse avant-rockband Circle.

Dawson is zo'n artiest van wie je moet leren houden, omdat zijn onverschrokken stijl op het eerste gehoor nogal confronterend overkomt, zowel vocaal als muzikaal. Wie er eenmaal aan gewend is, hoort in Dawsons muziek en zang een interne logica die al gauw

foto Sally Pilkington

hoogst verslavend werkt en beslist niet anders had gekund zonder sterk aan waarde in te boeten. Net als bij Captain Beefheart is het juist de tegendraadsheid die het

werk van Dawson zijn meerwaarde geeft en het juist zo aantrekkelijk maakt. Zeven liedjes telt HENKI slechts, maar omdat die in lengte variëren van zes tot twaalf minu-

ten, biedt het album toch ruim waar voor zijn geld. De basis van de liedjes is folkrock, maar dan op zo'n vrije wijze geïnterpreteerd met elementen uit prog, freejazz, hardrock en andere stijlen, dat een unieke vorm ontstaat waar Dawsons vocalen, met hun vele hoge uithalen en dynamische modulaties, wonderwel in thuis horen. Wat dat betreft lijkt HENKI ook eerder één groot werkstuk, waarbij de liedjes niet zozeer apart van elkaar functioneren, maar onontkoombaar bij elkaar horen. Vorig jaar verschenen heel wat prima albums, maar zo fascinerend, avontuurlijk en meeslepend als HENKI was er geen een. Of ik moet Gekke Henki(e) heten!

Eric van Domburg Scipio

★★★★☆

heeft) en Sam Lewis (een singer-songwriter uit Nashville, die heeft samengewerkt met onder anderen Leon Russell en Chris Stapleton, die hem typeert als 'een moderne Townes Van Zandt'). Twaalf songs biedt hun debuut, op het snijvlak van folk, singer-songwriter, country en countryblues. Soms zijn er associaties met het debuut van Ry Cooder, maar waar die groten-deels putte uit het rijke Amerikaanse songbook, vloeiden al deze

liedjes uit de pennen van het drietal. Vermoedelijk was de inbreng van Kimbro een stuk kleiner dan die van Harley en Lewis, maar alle credits zijn solidair verdeeld en wie waarvoor precies tekent is niet duidelijk. Maakt ook niet uit, dit is heerlijk relaxte, tijdloze akoestische muziek van de bovenste plank. 'Als het commerciële succes van een album direct gerelateerd zou zijn aan het plezier waarmee het is gemaakt, zouden we volgend

jaar met pensioen kunnen naar de Caraïben', aldus Harley. Maar dat zit er natuurlijk niet in, al was het maar omdat dit puik album gestoken is een weinigzeggend hoesje zonder een woord op de voorkant. **Kees van Wee** ★★★★★

Marissa Nadler

THE PATH OF CLOUDS

Bella Union

Tot nu toe hebben we alle albums van de Amerikaanse

singer-songwriter Marissa Nadler onder Roots/Folk gepositioneerd, aangezien het folk-element in het geluid van haar platen toch altijd overheerste. Op THE PATH OF CLOUDS klinkt Nadler evenwel rijker en elektrischer dan eerder, zodanig zelfs dat ik me serieus afvraag of Roots/Folk voor deze nieuwe plaat nog wel de juiste categorie is. Het album zal ook een indie-publiek aanspreken. De wijze waarop Nadler erin is ge-

het slechter treffen (nielsduffhues.bandcamp.com ★★). De Nij-meegse singer-songwriter **Pieter Nabbe**, bekend van Juneville, maakte onder auspiciën van BJ Baartmans een intiem album met covers van zijn (veelal bekende) inspiratiebronnen: MORE LOVE & MELLON COLLIE. Melancholiek en expressief, dwingt Nabbe op zijn beste momenten de luisteraar na te denken over wat hij hoort (Elsmans ★★). Het gelegenheidsdrio (Kees) Prins, (Paul) De Munnik &

(JP) Den Tex gaat nog een stap verder en tackelt op DE VERTAALINGEN niet slechts elf iconische Amerikaanse popsongs, maar zet die om naar het Nederlands. Muzikaal blijven ze doorgaans dicht bij de originelen, maar juist daardoor komen de veelal prima vertaalde teksten het best tot hun recht. Een leuke plaat, mede omdat de verschillende ego's elkaar niet proberen te overtroeven maar elkaar juist prima aanvullen (Cavalier ★★☆☆). **The Dashboard**

Danglers gaan op hun titelloze debuutalbum Engelstalig verder waar Boudewijn de Groot in 2018 was blijven steken met het met de Dutch Eagles-opgenomen EVEN WEG. Met de vertaalde teksten van De Groot en muziek van Dutch Eagles-voorman Jaco van der Steen, is het niet vreemd dat ook deze Dashboard Danglers wel iets Eagles-achtigs over zich hebben. Met veel kunde en enthousiasme gebracht, zij het wel wat behaagziek omdat stekeligheden totaal

ontbreken (Music Nuts ★★). Het Britse **Treetop Flyers** leek in het begin een veelbelovende Westcoast-countryrockgroep te worden. Op een enkel nummer na is hun vierde OLD HABITS echter zo slap en soft dat we beginnen te vrezen voor hun toekomst (Loose/Bertus ★★). Dan biedt **Pinegrove** een beduidend avontuurlijker mix van americana en indierock. Zo ook op hun vijfde album II:II. Vatten ze vorig jaar nog hun oeuvre tot dan toe handig samen

slaagd haar muziek een toegankelijke, moderne update te geven zonder aan de kernwaarden ervan te tornen, is buitengewoon knap. Zonder de oude Nadler op te offeren aan deze nieuwe make-over, heeft ze zichzelf heruitgevonden op een wijze die geloofwaardig en logisch is. En dat een kleine twintig jaar nadat haar carrière een aanvang nam. Het feit dat ze het album zelf onder lockdown produceerde en de medewerking op afstand zocht met een rijke schare indietalenten, versterkt dat idee alleen maar. Weliswaar is het een ontwikkeling die al een tijdje in haar discografie zichtbaar was, maar de stappen die ze hier zet zijn toch ineens immens. Wie Nadler voorheen wat al te feëriek en zweverig vond, nodig ik toch dringend uit deze bloedmooie, nieuwe versie te proberen. Je zou wel eens heel aangenaam verrast kunnen worden.

Eric van Domburg Scipio
★★★★☆

Emily Scott Robinson AMERICAN SIREN

Oh Boy Records

Voor haar derde album kreeg Emily Scott Robinson een contract bij het label van de betreurde singer-songwriter John Prine: een aanwijzing voor kwaliteit, maar Robinson levert daarvoor zelf overtuigend het bewijs in haar

JW Roy foto Han Ernest

tien nieuwe songs. Muzikaal zijn die ingekleurd met accenten uit de country, net zoals haar nasale, soms naar een kopstem overslaande falset een countrystem is, compleet met snik. Haar songs zijn echter veel meer dan dat. Dat komt door de meestal klein gehouden begeleiding, die haar vaak desolate teksten optimaal tot hun recht laat komen. Ze zijn gedeeltelijk geïnspireerd door haar werk als sociaal werker met vrouwen die het slachtoffer zijn van huiselijk en seksueel geweld. Andere zijn onverhuld autobiografisch, zoals de muzikaal ingetogen

ballad *Hometown Hero*, waarin ze bezingt welke dingen ze allemaal zou moeten doen met haar neef, een Afghanistan-veteraan die op zijn 27^e zelfmoord pleegde of de verontrustende 'liefdesliedjes' *Old Gods* en *Lightning In A Bottle*. Opvallend is dat in bijna alle songs een vrouw de hoofdrol speelt. Gezien Robinsons teksten slaat de titel van haar album vermoedelijk ook eerder op dat feit dan dat ze zichzelf zo aanduidt. Die dubbele betekenis dient zich echter wel aan door de kwaliteit van haar teksten. **Ruud Heijjer**
★★★★

JW Roy KOUWE KERMIS

Eigen beheer/jwroy.nl

Met het boek + cd KOUWE KERMIS levert JW Roy na twaalf jaar weer een puur Brabants album af, gezongen in (licht) dialect en zich ook weer afspelend in zijn geboortestreek. Sterker nog, de acht liedjes van KOUWE KERMIS zijn dusdanig sterk verbonden aan Knegsel en omgeving (de Acht Zaligheden) dat Omroep Brabant een achtdelige tv-serie uitzendt, telkens opgehangen aan een van de acht liedjes van het album. Het leidt tot een overtuigend werkstuk waarin Roy zijn liefde voor de Kempen belijdt in een reeks prachtige rootsy liedjes die zijn muzikale kwaliteiten fraai benadrukken. Waar hij in combinatie met zijn goede vriend Guus Meeuwis diens muziek voor een grotere doelgroep geschikt moet houden, kan hij op zijn eigen platen dieper en persoonlijker uitpakken en dat hoor je terug in de ontroerende liedjes. Op het moment van schrijven hebben we het boek zelf nog niet gezien, maar het lijkt qua stijl in het verlengde te liggen van zijn eerdere albumboeken ACHT ZALIGHEDEN en DRY GOODS & GROCERIES en ongetwijfeld dus weer waar voor het geld te bieden. Met een half uur is KOUWE KERMIS niet overdreven lang, maar de hoogwaardige kwaliteit laat horen

OOK VERSCHENEN

op het in lockdown opgenomen dubbelalbum AMPERLAND, NY, op 11:11 gaan ze gewoon verder waar ze waren gebleven met fraaie, melancholieke rootsrock. Toetseniste Nandi Rose Plunkett lijkt de band overigens verlaten te hebben om zich te concentreren op haar Half Waif alter ego (Rough Trade/Konkurrent ★★★★★). Met THE BIRD HAS FLOWN viert de Noorse **Maria Solheim** haar twintigjarig jubileum als schrijver en zangeres van even oorspronkelijke als intelligente

folkpopliedjes. Deze prachtige verzameling is verreweg haar beste album (KKV/XMD ★★★★★). 1960, genoemd naar zijn geboortjaar, heet de nieuwe van **Martyn Joseph**. Het is helaas niet een van de betere platen van de Welsh singer-songwriter, daarvoor telt het sobere folkalbum te veel middelmatige liedjes en klinkt Joseph te mat. Jammer (Pipe Records/Lucky Dice ★★★★★). De bekende producer Tom Dowd noemde **Arlan Feiles** ooit 'een moderne Bob Dylan,

met een betere stem'. Dat 'beter' niet per definitie aantrekkelijker betekent, bewijst Feiles' nieuwste BLAME ME. Modern klinkt hij al evenmin, wel verdienstelijk voor een subtopper die meer aandacht verdient dan hij krijgt (Not Pop/Lucky Dice ★★★★★). FROM DREAMS TO DUST is alweer het tiende album van **The Felice Brothers** en misschien wel hun beste. De licht chaotische mengeling van rootsrock, folk en americana bewijst dat de broers Ian, Simon en James Felice

samen een van de interessantste bands in het folkrootsgenre zijn (Yep Rock ★★★★★). CAHOOTS, het vierde album van **The Band**, mag in luxe zijn vijftigste verjaardag vieren. De bonustracks waren echter al ruim twintig jaar geleden op de remaster te vinden, al is nu het geluid wel sterk verbeterd. Een liveconcert uit Parijs in 1971 is wel het aanlokkelijke extra bij dit mindere Band-album (Capitol/Universal ★★★★★).

Redactie: Pieter Wijnstekers

Doc Watson

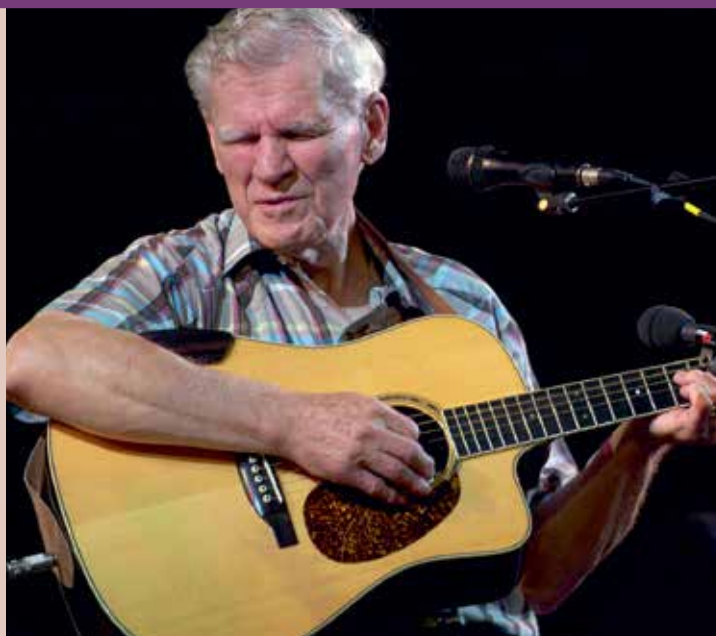
LIFE'S WORK: A RETROSPECTIVE

Craft Recordings/Concord/Universal

Begin december verscheen de fraaie box LIFE'S WORK: A RETROSPECTIVE, gewijd aan

het werk van een van de meest eminente Amerikaanse folkmuzikanten van de twintigste eeuw: Athel Lane 'Doc' Watson. Op zeer jonge leeftijd blind geraakt door vervuilde oogdruppels, dwong deze handicap hem zijn gehoor scherper te ontwikkelen dan bij de meeste mensen het geval is en bleek muziek de ideale uitlaatklep. Zelf zag hij zijn blindheid dan ook niet zozeer als een handicap, maar als een wegwijzer die hem naar muziek had geleid. Een fenomenaal

le gitarist en *flat-picker*, gezegend met een prachtig warme bariton en een zachtmoedige inborst. Doc Watson bezit een ingeboren charme die je in oude folkopnamen

zelden tegenkomt en die zijn werk ook toegankelijker maakt dan dat van veel van zijn tijdgenoten. Zijn eerste opnamen dateren van begin jaren veertig, zijn doorbraak

komt met de folkrevival van de jaren zestig, veelal samen met zijn zoon Merle. Vanaf de jaren zeventig geldt hij al als een van de grootste folkmuzikanten van onze tijd, zodat iedere folk- en rootsmuzikant maar al te graag met hem wilde samenwerken. Prachtig uitgegeven in een groot formaat boek met talloze foto's en uitgebreide tekstinformatie schildert LIFE'S WORK: A RETROSPECTIVE een mooi beeld van zijn werk en leven op vier goed gevulde cd's. Alle hoogtepunten van zijn lange carrière komen aan bod, maar er valt genoeg te ontdekken voor wie er nog dieper in wil duiken. Zodat deze box zowel nieuwkomers bedient, als de liefhebbers die al meer thuis zijn in het oeuvre van Doc Watson.

Pieter Wijnstekers

★★★★☆

dat Roy In Nederland nog altijd op een muzikaal niveau opereert dat maar weinig collega's evenaren.

Pieter Wijnstekers ★★★★★

Susto

TIME IN THE SUN

New West/PIAS

Susto is zo'n band bij wie het maar niet wil lukken. Het begon in 2014 mooi met het gelijknamige debuutalbum. Sindsdien is er echter geen verscherpte aandacht voor Susto's verrichtingen. Er zou

met TIME IN THE SUN wel verandering in kunnen komen nu New West Records de band, geleid door Justin Osborne en afkomstig uit Charleston, South Carolina, onder zijn hoede heeft genomen. Als Susto zich echter als een organische, retro countryband wil neerzetten – daar leek het op het debuut even op – dan is het zestal, in een toch wel klassieke bezetting, daar niet echt in geslaagd. Nog even los van de quasi-filosofische thematiek van de cyclus van dood

en leven, gesymboliseerd door de kleurrijke hoes, bespeur ik weinig diepgang en emotie: ráken doet TIME IN THE SUN mij niet. De weinig opmerkelijke liedjes kabbelen wat voort, de drums-uit-een-dooze van *Be Gone From Me* schrikken af, en de opduikende elektrische bliepjes, de nietszeggende piano-impressies en de van Fleet Foxes bekende gestapelde zang doen weinig tot niets voor de zeggingskracht van dit album. Herbronnen, zou ik zeggen.

Wiebren Rijkeboer ★★☆☆

Adia Victoria

A SOUTHERN GOTHIC

Atlantic Records

Als gevestigde namen uit de Amerikaanse muzieksceen staan te popelen om met jou de studio in te duiken of op het podium te staan, zegt dat iets over de huidige status van singer-songwriter Adia Victoria. Het beluisteren van A SOUTHERN GOTHIC gaat niet alleen over muziek. Victoria verbindt met haar nummers identiteit, afkomst, kleur en religie

aan de huidige tijdsgeest. Waar rappers kiezen voor harde beats en schreeuwende teksten, doet zij dit uiterst subtiel en smaakvol, maar de boodschap is hetzelfde. *There ain't nothin' so sweet as a southern sky/When the sun goes down beneath the pine/But when the night comes through/They keep their eye on you (Far From Dixie)*. Victoria is een zelfbewuste, jonge ambitieuze performer. Dit album is na het bewierookte SILENCE zowel qua tekst als compositie een kleurrijk geheel geworden. Het is een palet aan stijlen en door haar geweldige zangprestaties drukt Victoria van de eerste tot de laatste noot haar stempel op het album. De muziek klinkt ingetogen en broeierig, maar bij iedere luisterbeurt wint A SOUTHERN GOTHIC aan kracht, warmte en diepgang. Een eclectische reis door het diepe Zuiden van Amerika. Een nieuwe Nina Simone lijkt opgestaan.

Michael Struis

★★★★☆

Susto

Aeon Station

OBSERVATORY

Subpop/Konkurrent

Met OBSERVATORY van zijn nieuwe groep Aeon Station laat Kevin Whelan, bassist en mede-zanger en -componist van de Amerikaanse indieband The Wrens, horen dat hij helemaal klaar is met het getreuzel van Wrens-leidsman Charles Bissell. Nadat de groep op de rand van een doorbraak leek met het in 2003 verschenen THE MEADOWLANDS, wilde het maar niet lukken een vervolgalbum uit te brengen. Zelfs niet nadat ze in 2013 bij Subpop tekenden en de masters voor het album hadden afgeleverd. Een veto van Bissell gooide op het laatste moment roet in het eten, waarna Whelan zich uiteindelijk gedwongen zag de vijf liedjes die hij zelf had aangedragen los te trekken uit de boedel, en aangevuld met vijf nieuwe liedjes om te vormen naar zijn nieuwe band Aeon Station, waar ook diverse andere oud-Wrens-leden deel van uitmaken. Whelan was verantwoordelijk voor het meer introspectieve materiaal van The Wrens en dus verwondert het niet dat hij op OBSERVATORY een merendeels introspectieve toon aanslaat, al is de kracht van het album ook gelegen in de variatie, niet alleen tussen de nummers onderling, maar ook in de wijze waarop sommige nummers klein beginnen om groots te eindigen.

Het verleent OBSERVATORY een bijna episch karakter, dat een nieuw Wrens-album (mocht dat er ooit nog van komen) nog maar eens na zou moeten doen.

Eric van Domburg Scipio

★★★★

Ian M. Bailey

SONGS TO DREAM ALONG TO

Kool Kat Music

Op basis van zijn vorig jaar verschenen ep SHOTS OF SUN waren de verwachtingen van SONGS TO DREAM ALONG TO hooggespannen. Altijd lastig om die dan waar te maken, maar het lukt Ian M. Bailey wonderwel. Alle elf nummers op dit album schreef Bailey samen met Daniel Wylie (bekend van de Cosmic Rough Riders) en hoewel ze uit Lancashire en Glasgow komen, ontkom je niet aan de conclusie dat hun muzikale thuisland toch vooral het Los Angeles van de jaren zeventig is. Het geluid van de 12-snarige Rickenbacker gitaar van multi-instrumentalist Bailey domineert het album en associaties met The Byrds zijn daardoor onontkoombaar. En weliswaar heeft Bailey de meerstemmige harmonieën in z'n eentje in de studio vervaardigd, maar dat hij goed heeft geluisterd naar Crosby, Stills & Nash is overduidelijk, zoals te horen is op *The Best Out Of Me*. Hoewel de jaren zestig en zeventig dus niet ver weg zijn –

soms dacht ik zelfs te luisteren naar een fusie tussen The Byrds en The Moody Blues – zijn er op SONGS TO DREAM ALONG TO ook invloeden van recenter datum te horen: op *Slow Down River* is R.E.M. niet ver weg. Dit amalgaam van stijlen resulteert in een prettig luisterbaar, zonnig album dat je op aangename wijze wegvoert uit deze tijden van naargeestig stemmende lockdowns.

Roeland Smits ★★★☆

Boris

W

Sacred Bones/Konkurrent

Hé, eindelijk weer eens een album van Boris op de releselijst van Heaven! Met genoeg nam ik W tot me terwijl ik me realiseerde dat ik lange tijd niet meer naar Boris had omgekeken. Of beter nog, omgeluisterd. Het Japanse trio dat al tientallen jaren zoveel verschillende soorten muziek naar haar hand kan zetten dat het woord eclectisch tekortschiet. Metal, trash, noise, feedback, punk, alles kunnen ze, vaak voortreffelijk, spelen. Voor W weerklonk pakte ik de Boris-catalogus (eindeloos veel, vaak in fraaie vinyluitvoeringen) erbij en realiseerde me dat ik anders dan voorheen luisterde. De Pacific Breeze cd's met Japanse city pop en de *leftfield* pop van verzamelalbums zoals HEISEI NO OTO leerden me dat óók Boris met (Japanse) pop

Chris Church

speelt. Op het voortreffelijke NO (2020) is dat vanwege 'snoeihard' nauwelijks aan de orde, maar op W (de rustige pendant van deze twee covid-19-situatie beschouwende albums die opent met *I Want To Go To The Side Where You Can Touch...* dat dezelfde melodie kent als *Interlude* waarmee NO afsluit) wel. Want W kent een paradoxaal harde, onwrikbare zachtheid waarin pop, ambient en zelfs dub (*Invitation*) zich omringd weten door het voor Boris kenmerkende onontkoombare geluid en dito voordracht. Wata zingt hier alles alleen, met de haar kenmerkende fluisterstem (zoals op ATTENTION PLEASE uit 2011), het doet warempel denken aan Peaking Lights! W is geen album van hap-slik-weg. Elegant weerbarstig vraagt het tijd en aandacht. Met NO is het niet anders. En samen? Een magistraal duo, dit NOW.

Wim Boluijt ★★★★

Chris Church

DARLING PLEASE

Big Stir Records

Hadden we je nog maar net in de vorige Heaven attent gemaakt op het waanzinnige talent van de Amerikaanse pop/rockartiest Chris Church, vanwege re-issues van LIMITATIONS OF SOURCE TAPE (2017) en BACKWARDS COMPATIBLE (2020), nu is er alweer een nieuw

Boris

album. Church stond op grond van het LIMITATIONS-album bij ons toch vooral als powerpopartiest te boek, iets waar BACKWARDS COMPATIBLE niet heel veel afbreuk aan deed, ook al was het qua sound toch vooral een eerbetoon aan het soort eighties hardrock waarmee Church was opgegroeid. DARLING PLEASE kent echter wel de melodische kwaliteiten van de allerbeste powerpop, maar dan veelal gevat in moderne indie-rock/popstructuren en niet in het post-Beatles-geluid van veel klassieke powerpop. Het geeft Church' muziek nog meer gewicht dan voorheen, omdat zijn fabuleuze liedgevoel nog sterker helemaal van deze tijd lijkt. Als er ook maar enige muzikale gerechtigheid was, hoorde je DARLING PLEASE de hele dag vanuit iedere popzender over heel Europa en de Verenigde Staten schallen. Dat gaat natuurlijk niet gebeuren, maar niet omdat het album die kwaliteiten niet zou hebben, want dit is zo verslavend mooi dat ik even totaal geen enkele behoefte heb aan iets anders.

Eric van Domburg Scipio

★★★★☆

Elvis Costello & The Imposters

THE BOY NAMED IF

EMI/Universal

Wie terugverlangt naar de klassieke sound van Elvis Costello & The Attractions aan het begin van hun carrière, wordt op THE BOY NAMED IF op zijn wenken bediend. Weliswaar heten The Attractions sinds bassist Bruce Thomas vervangen werd door Dave Farragher The Imposters, maar de storm en drang die dit nieuwe album tentoonspreidt doet niet alleen denken aan Elvis Costello & The Attractions in hun begintijd, maar bezit ook nergens het geforceerde, wat op latere, fel rockende albums de kop opstak. Bovendien is er ook ruimte voor enkele meer poppy en balladeachtige momenten, zodat THE BOY NAMED IF wel het heilige vuur heeft, maar dat niet

Silverbacks

ARCHIVE MATERIAL

Full Time Hobby/Konkurrent

FAD, het debuut van de Ierse art-rockgroep Silverbacks, mag dan twee jaar terug minder aandacht hebben gekregen dan de albums van Fontaines D.C. of The Murder Capital, twee andere bands uit die opwindende golf nieuwe Ierse (post)punkgroepen, persoonlijk schat ik de plaat toch hoger in. Vooral omdat hij gewoon betere liedjes bevatte. Dat dat geen toeval was bewijst het nieuwe ARCHIVE MATERIAL, dat in weerwil van de titel geen album is met restmateriaal, maar de weerslag van de afgelopen twee corona-jaren. Qua liedjes overtuigt Silverbacks opnieuw, waarbij ze geen nieuwe wegen inslaan zoals Fontaines D.C.

deed op A HERO'S DEATH, maar hun art-rock toch moeiteloos naar een hoger plan tillen. Het resulteert in een buitengewoon aansprekende, meeslepende lp, die zich laat vergelijken met het beste van Parquet Courts, om een andere band te noemen waaraan Silverbacks mij doet denken. Vooral in vocaal opzicht streeft Silverbacks nu de concurrentie

voorbij, waarbij we vooral de inbreng van bassiste/zangeres Emma Hanlon eruit willen lichten omdat haar bezwerende stem een fraai tegenwicht vormt bij de ruwe muziek en aardse zang van de broers O'Kelly. ARCHIVE MATERIAL is een van de beste rockplaten van de eerste maand van 2022.

Eric van Domburg Scipio

★★★★

zo leidend laat zijn dat het de liedjes overheerst. Op schijnbaar achteloze wijze levert dit Costello's krachtigste, meest opwindende plaat op sinds zijn begintijd. Met name Steve Nieve laat zijn orgel jengelen als in zijn jongste jaren. Hoewel het vaker is vertoond dat zestigers nog de vroegere gedrevenheid kunnen opbrengen, is het toch zeldzaam dat ze daarbij klinken als toen ze nog twintigers waren en nog zeldzamer dat ze daarbij liedjes produceren van vrijwel dezelfde klasse.

Eric van Domburg Scipio

★★★★

Lana Del Rey

BLUE BANISTERS

Polydor

Lana Del Rey's achtste album lag al klaar toen voorganger CHEMTRAILS OVER THE COUNTRY CLUB eindelijk uitkwam en pakt de draad op waar dat album eindigde. Nadere

beluistering leert dat het toch een minder grijpbaar album is dan het verhalende CHEMTRAILS. Het opent meteen fraai met het poëtische *Text Book*, waarin we Greg Leisz even horen op pedal steel. Het werk van Lana Del Rey schuift daarmee steeds meer op in de richting van dat van Taylor Swift. Het hoogtepunt van BLUE BANISTERS is het bijzonder

smaakvol met blazers en strijkers gearrangeerde, dromerige *Arcadia*. Weg is de bombast van eerdere albums. BLUE BANISTERS lijkt een zoektocht naar meer stabiliteit, huiselijkheid zelfs. Het is een trip met ups-and-downs, getuige het vervolg. De luisteraar wordt meegevoerd naar het vervreemdende duet *Dealer* met Rascals-zanger Miles Kane en het meeslepend gearrangeerde *Thunder* met onder anderen Lisa Stone (nichte van Sly Stone) op achtergrondzang. Na het weirde *Nectar Of The Gods* landt ze weer met beide benen op de grond met het gevoelige *Cherry Blossom* en *Sweet Carolina*, dat Lana Del Rey samen schreef met vader Robert Grant Jr. en zus Caroline, wier beeltenis ook op de achterkant van de hoes te zien is. BLUE BANISTERS is een intrigerende verzameling melancholieke prozagedichten geschoeid op de leest van Lana Del Rey, die zich

hoe langer hoe meer ontpopt als volwassen singer-songwriter.

Harmen van Aurich ★★★★★

Tara Nome Doyle

VÆRMIN

BMG/Bertus

VÆRMIN, de titel van het tweede album van de Noors-Ierse Tara Nome Doyle, komt niet zomaar uit de lucht vallen. De titels van de liedjes hebben allemaal de naam van een ongedierte dat ook in de tekst van de betreffende liedjes voorkomt. Niet dat de liedjes over de natuur gaan, aangezien alle beestjes hier toch vooral als metafoor worden opgevoerd. Zichzelf op piano begeleidend, omgeven door viool, cello en voorzichtige drums en synthesizer, pakt de in Berlijn woonachtige Doyle uit met bezwerend mooie indie-singer-songwriterpop die ondanks de

klassieke instrumentatie modern overkomt omdat Doyle haar gevoelige liedjes in structuren giet die niet direct voor de hand liggen. Het maakt van VÆRMIN een bijzondere cd die raakvlakken vertoont met het werk van andere vrouwelijke piano-singer-songwriters (van Kate Bush tot Agnes Obel om maar wat namen te noemen), maar daarin toch haar eigen stijl bezit en diepe emoties vangt in fraaie en aansprekende liedjes.

Pieter Wijnstekers ★★★★★

Elbow

FLYING DREAM 1

Polydor/Universal

Zou je Elbow nog wel een rockband mogen noemen? Die vraag drong zich aan me op bij beluistering van FLYING DREAM 1. Niet dat er iets mis is met de plaat, haast ik me er meteen bij te zeggen, maar

de cinematisch aangeklede pop van Guy Garvey en de zijnen zou je met niet al te veel moeite ook onder singer-songwriter kunnen laten vallen. Nu geldt dat misschien al veel langer voor veel muziek van Elbow, maar zo duidelijk over de hele linie als op FLYING DREAM 1 openbaarde zich dat nog niet. Een slechte zaak is dat niet, want zo innemend als hier heeft Elbow nog niet geklonken. Tegelijkertijd is het allemaal zo onderkoeld en introspectief dat ik betwijfel of ze er straks festivalweides mee veroveren. Wellicht is dat ook te veel gevraagd van een album dat op het hoogtepunt van de pandemie werd opgenomen en het zou wellicht ook potsierlijk zijn als het andersom was geweest. Nu geeft dit hoogst intieme album de gemoedstoestand van de band weer op het moment dat het werd opgenomen. Qua muzikale pracht is het zelfs in het toch al hoogstaande oeuvre van Elbow onovertroffen en zeker beluisterd in de eigen huis- of muziekkamer zal het beslist de Elbowfans bekoren.

Pieter Wijnstekers ★★★★★

Geese

PROJECTOR

Partisan/PIAS

Nashville is een vruchtbare bodem voor country, Austin voor eigenzinnige singer-songwriters en Brooklyn voor startende indie-

bandjes. In die laatste categorie vallen de teenagers van Geese. Hun debuutalbum PROJECTOR wordt inmiddels overladen met superlatieven. Is het een hype of zal Geese uitgroeien tot een band van formaat? De toekomst zal het uitwijzen. In ieder geval is Geese niet vernieuwend of grensverleggend, maar nummers als *Low Era* en *Disco* klinken urgent en krachtig. De basis van veel liedjes is gelegen in de sound van de Lower Eastside toen CBGB's haar glorie tijd kende. Echo's van Talking Heads, The Cramps, The Strokes en iets later The Arctic Monkeys weerkaatsen in het geluid van Geese. IJkplaat uit de platenkast van hun ouders is MARQUEE MOON (1977) van Television. De jonge bandleden zijn sterk geïnspireerd door Tom Verlaine en kompanen. Het moet gezegd: naast al deze invloeden weten zanger Cameron Winter en gitarist Gus Green hoe ze een goed liedje in elkaar moeten steken. Daarbij komt Geese ook niet helemaal uit de skyline van New York vallen. In 2016 werd de band al geformeerd door Winter, Green, Dominic DiGesù (bas) en Max Bassin (drums). Een aantal ep's werd in de kelder thuis bij de ouders van Bassin opgenomen met dekens over de versterkers om geluidsoverlast tegen te gaan. De heavy sound schuurde erg aan tegen die van Yes en Pink Floyd.

Tara Nome Doyle

OOK VERSCHENEN

De opmaat is voor oude rotten in het vak: **Yes**. Voor het eerst in de historie zitten er geen originele leden meer in de groep maar dat is geen probleem: Yes klinkt, mede door Steve Howe's heldere productie, zoals Yes hoort te klinken. Tel daarbij op dat Jon Davison zingt als Jon Anderson en THE QUEST kan worden gekarakteriseerd als een geslaagd project (InsideOut/Sony ★★★★★). In 1979 speelde **Bruce Springsteen** met zijn E Street Band twee sets

tijdens de grote antikernenergiemanifestatie *No Nukes*. De bevlogen voor Springsteens doen compacte optredens zijn nu op 2 cd's + 1 dvd samengevoegd op THE LEGENDARY 1979 NO NUKES CONCERTS, waar de nadruk lag op het nog niet verschenen album THE RIVER. Een live weerslag met louter hoogtepunten (Sony ★★★★★). Ook **Richie Mayers** behoort niet tot de jonkies in de muziekbusiness: in de jaren tachtig poogde hij tevergeefs met zijn band Loose

Lips aansluiting te vinden bij de groten van de powerpop. Totaal onverwacht is er nu veertig jaar na dato zijn soloalbum: THE INN OF TEMPORARY HAPPINESS (REVISITED). De uit San Francisco afkomstige multi-instrumentalist bewijst zijn songschrijversskills niet te zijn kwijtgeraakt, want dit tiental melodieuze pop- en rocksongs met fijne hooks en refreinen tovert een grote glimlach op je gezicht (Eigen beheer ★★★★★). Muzikaal in hetzelfde straatje zitten **The**

Brothers Steve (geen broers overigens) met hun tweede langspeler DOSE. Hun debuut kreeg in powerpopkringen de handen al op elkaar, deze tweede is zelfs nog beter met leukere en meer gevarieerde nummers (Big Stir ★★★★★). Nog zo'n powerpopband is **The Easy Button** uit Florida. LOST ON PURPOSE telt liefst 22 nummers die liefhebbers van Weezer en Fountains Of Wayne zullen aanspreken. Energieke powerpop van het klassieke soort (Eigen beheer

Rond de opnames van PROJECTOR is de koers verlegd naar de postpunk van de jaren zeventig en tachtig en voor het vollere bandgeluid werd Foster Hudson als tweede gitarist aangetrokken. Onderwijl tekende het vijftal bij het indielabel Partisan en dook tussen de tentamens door de studio in. PROJECTOR is een overtuigende binnenkomer, maar één keer nachtvorst zorgt nog niet voor een Elfstedentocht. We blijven nuchtere Hollanders.

Michael Struis ☆☆☆

King Buffalo

ACHERON

Stickman Records

Hoogste tijd om de spotlights te richten op dit psychedelische rocktrio uit Rochester, New York. Enerzijds omdat het bezig is met het afronden van een muzikale trilogie, anderzijds omdat het zichzelf met uitstekende albums en optredens uit de anonimiteit speelt. Halverwege 2021 verscheen THE BURDEN OF RESTLESSNESS, onlangs ACHERON en in februari zal het derde album van de drie-eenheid uitkomen. Geen geringe prestatie voor een band die daarvoor pas twee volwaardige albums uitbracht. Op ACHERON, dat start met het geluid van een kabbelend riviertje, maakt de zware stonerrock plaats voor een melodieuze geluid. Lang uitgesponnen nummers met een repeterend en bezwerend ritme

The Weeknd

DAWN FM

Universal

Aan het begin van zijn carrière werd de Canadees Abel Tesfaye nog als zo'n alter-

natieve r&b-artiest gezien dat slechts weinigen toen hadden bevroed dat hij een decennium later tot de grootste popsterren ter wereld zou behoren. Het is een status die hij op DAWN FM volledig waarmaakt. Weliswaar verruilt hij op het album r&b voor een meer synth-achtig danspopgeluid, maar de kwaliteit van de liedjes is onmiskenbaar, terwijl ze tevens een niet te missen emotionele component bezitten waardoor ze veel meer inhoud hebben dan op het

eerste gehoor lijkt. Met zestien liedjes is dit nieuwe album ook beslist niet karig, wat onderstreept dat The Weeknd aan inspiratie geen gebrek heeft. Hij voert je moeiteloos van het ene naar het andere nummer, omlijst door een bedrieglijk luxueus klinkend ge-

luidslandschap waaraan je je amper kunt onttrekken, ook al is het niet de muziek waar je normaliter in meegaat. In dat opzicht reiken de ambities van deze inmiddels superster ook verder.

Eric van Domburg Scipio

☆☆☆☆

doen soms denken aan zielsverwanten Tool, Elder en Gojira. De meditatieve, zachte stem van gitarist/zanger Sean McVay zorgt voor een geheel eigen, uniek universum. Nergens vliegt de muziek gierend uit de bocht. Als luisteraar zit je onbewust gevangen in een veertig minuten durende transcendente muzikale trip. Liefhebbers van korte, puntige liedjes met kop en staart worden door King

Buffalo op ACHERON niet bediend. Dat maakt de composities des te avontuurlijker. Op *Shadows* lijkt het of David Gilmour een mid-dagje gastgitarist is geweest. King Buffalo is dan even Pink Floyd 5.0! Het album telt vier songs en is in zijn geheel diep onder de grond opgenomen in een grottencomplex in de staat New York. De mix klinkt kraakhelder. In de Griekse mythologie is ACHERON de grens-

rivier van de onderwereld, zwart, duister en troebel, maar zo klinkt het drietal op dit album zeker niet.

Michael Struis ☆☆☆

Aimee Mann

QUEENS OF THE SUMMER HOTEL

Superego

De albums van Aimee Mann intrigeren alleen al vanwege hun titels, waarbij BACHELOR NO. 2 OR THE

☆☆☆). Classic powerpop maar dan aangelengd met enigszins nonchalante indierock is wat het Britse **The Speed Of Sound** biedt op MUSEUM OF TOMORROW. Groot-Brittannië staat niet echt bekend om zijn powerpopscene maar dit bandje uit Manchester, dat al ruim dertig jaar bestaat, onderscheidt zich duidelijk van andere groepen in het segment (Big Stir ☆☆☆). Het nieuwe Nederlandstalige album van **Rick Treffers** (ex-Mist), LEVENSDRIFT is een folky plaat

geworden, veelal samen opgenomen met multi-instrumentalist Theo Sieben. Treffers presenteert tien melancholiedjes die je niet onberoerd laten. Ook de vormgeving in een keurig verzorgde digipack met boekje mag er zijn (Skipping ☆☆☆). Duo **Kafka** doet het wel in de Engelse taal op hun debuutalbum OUT OF TUNE. Veertien zelf gecomponeerde liedjes sieren het kleinnood waarbij het duo grossiert in vlotte, pak-kende songs met een kop en een

staart. Ook hier is de vormgeving een pre, met alle teksten goed leesbaar afgedrukt (MARS ☆☆☆). Justin Kniest is de man achter **Just** die met DEEP CYCLES een lang gekoesterde wens laat uitkomen: zelf een album uitbrengen. Hij werkte samen met Minco Eggersman en dat heeft geleid tot een enigszins zwaarmoedige mix van synthpop, avant-garde en rock. Gelukkig bevat het album ook radiovriendelijke liedjes waardoor toch sprake is van een mooi

evenwicht (Sharkin Around Music ☆☆☆). Uit Vlissingen komt singer-songwriter/auteur Meindert Inderwisch, die met EVERYONE'S GONE zijn tweede album uitbrengt onder de naam **Deep Green Suites**. Zijn debuut stamt uit 1994, hij raakte door allerlei zaken in een depressie, schreef deze liedjes, maar raakte de opnamebanden kwijt. Na een fikse huisopruiming vond hij de opnames terug die nu met bevriende muzikanten opnieuw zijn vastgelegd. In totaal 18 goed

LAST REMAINS OF THE DODO wel de kroon spant. Voor dat album vond ze inspiratie in de samenwerking met filmregisseur Paul Thomas Andersons voor diens *Magnolia*. Die betrokkenheid bij film en theater bleek een blijvertje, en in 2017 zei Mann haar medewerking toe aan een muzikale bewerking van *Girl, Interrupted*, het boek van Susanna Kaysen waar James Marigold in 1999 een Oscarwinnende film van maakte. Maar zoals aan zo veel theaterproducties maakte covid-19 ook aan dit initiatief een (voorlopig) einde. Mann besloot daarom de liedjes die ze al had geschreven te bewerken voor haar tiende soloalbum *QUEENS OF THE SUMMER HOTEL* (ook al weel zo'n fraaie titel). Veel nummers op dit album verraden hun theatrale oorsprong, zoals bijvoorbeeld *Robert Lowell And Sylvia Plath* en het nauwelijks een minuut durende *Checks*. Toch klinkt *QUEENS OF THE SUMMER HOTEL* over het geheel genomen verrassend ingetogen. In de instrumentatie domineert de piano en vaak wordt de warme stem van Mann mooi omlijst door soepele, smaakvolle strijkers, zoals op *At The Frick Museum* en *You Don't Have The Room*. *Suicide Is Murder* is het emotionele hoogtepunt van het album, met als contrapunt het loom swingende *Burn It Out*. Met *QUEENS OF THE*

SUMMER HOTEL rijgt Mann opnieuw een pareltje aan haar snoer van uitermate fraaie platen.

Roeland Smits ★★★★★

Seven Stars Over Sicily

THE ENDLESS SEA

Seven Stars/Coast To Coast

Seven Stars Over Sicily is een uit de regio Rotterdam afkomstig zestel, en met *THE ENDLESS SEA* toe aan album nummer twee, na debuut *AND HERE COMES THE NIGHT* uit 2018. De muziek van de band is lastig te categoriseren. In de pers wordt gegoocheld met namen als The Doors, Tindersticks, Calexico en Madrugada en met stijlomschrijvingen als 'maritime noir' en 'ocean disco'. Hun muziek is in ieder geval duister, melancholiek,

wat dreigend, altijd melodieus en de groep mag blij zijn met frontman Daniël Blokker, die in het gelukkige bezit is van een apart stemgeluid. De plaat opent met de fraaie melodie van *Ghostdancer*, gevolgd door *The Loner And The Lifeguard*, een boeiende compositie met een mooie vioolbijdrage van Anne Blokker, die eigenlijk over het hele album te horen is. Fijne keyboards bepalen *Million Dollar Hoax*, terwijl stevige gitaren de toon aangeven op het fijn rockende *Secret Lullaby*. En dan hebben we nog zes tracks te gaan, waaronder het prachtige duet met Janine van Osta, *Coldness Within*, het door Nick Cave beïnvloede *The Lightseekers*, het dreinende, vol vervormde gitaren opgezette *Strange Infatuation* en het naar de

jaren tachtig lonkende *Pictures Of Anguish*. **Joop van Rossem** ★★★★★

The Vain Travail

AFTER A SILENT DISASTER

Final 500 Records

Drummer Dave Menkenhorst, bassist Dirk Schreuders, keyboardspeler Len van de Laak, violist/arrangeur Jonas Pap en singer-songwriter Arthur Adam ten Cate ontmoetten elkaar bij een Radiohead-tribute en startten een online-samenwerking waaraan Bertolf Lentink ook nog even meedeed. Hij schreef mee aan twee songs, maar de muziek van de andere acht is door de vijf samen ontwikkeld, terwijl Ten Cate de meeste teksten schreef. Ze vernoemden zich naar het ge-

Seven Stars Over Sicily foto Isabelle Boon

OOK VERSCHENEN

in het gehoor liggende popsongs zonder echte uitschieters; op de website zijn de teksten te vinden (Eigen beheer ★★★★★). **Idles** is een van de meest compromisloze (punk)rockbands van Groot-Brittannië. *CRAWLER* is hun vierde en meest volwassen album. Nog altijd bepaald niet voor watjes, maar de dreigende muziek kent beduidend meer nuances (Partisan/PIAS ★★★★★). Hoe verging het de dames afgelopen weken? Tilburgse **Nicci Nova** (Nicole van Hoof)

debuteerde met *ZILVER GELIJD*, ergens tussen nederpop, poëzie en kleinkunst. Nova maakt indruk, al duurt de plaat maar 32 minuten (Eigen beheer ★★★★★). **Erika de Casier** is een Portugees-Deense vocaliste die op haar tweede album *SENSATIONAL* verleidelijke r&b/pop te bieden heeft die aantrekkelijk genoeg is om de volle albumlengthe te boeien. Zo'n plaatje dat je bij elke draaibeurt goede zin bezorgt (*4AD/V2* ★★★★★). De uit Wales afkomstige singer-songwriter

Cate Le Bon staat sinds haar debuut hoog aangeschreven. Op *POMPEII* is haar muziek weer knap gemaakt, verbeeldingsvol, licht intellectueel, maar van haar stem moet je houden. Ze heeft evenwel genoeg te bieden (Mexican Summer/Bertus ★★★★★). **Circuit Des Yeux** is de naam waaronder zangeres/liedjesschrijfster Haley Fohr al zes albums lang opereert. Op het nieuwe, *-10*, klinkt haar orkestrale pop grootser dan ooit, met een avant-garde dramatiek die

aan een experimentelere variant op Dead Can Dance doet denken (*Matador/V2* ★★★★★). Het Britse **King Hannah** leunt op een combinatie van Hannah Merricks rokerige, bezwerende stem en de slepende noir-achtige liedjes en onheilspellende gitaarlijnen van Craig Whittle. *I'M NOT SORRY, I'M JUST BEING ME* is een dot van een debuut vergelijkbaar met de eerstelingen van Opal en Mazzy Star (*City Slang/Konkurrent* ★★★★★).

Redactie: Joop van Rossem

lijksamige sonnet van de Engelse edelman Thomas Wyatt, waarvan de titel 'de vergeefse moeite' betekent. Daarin beschrijft hij in metaforen zijn vergeefse pogingen een vrouw te veroveren, iets waar hij overigens veel plezier aan beleefde. De tien stukken van dit debuut ademen een dromerige sfeer met dreigende, ruimtelijke drums, melodieuze bas, tokkelende gitaar, stemmige piano, sfeerbepalende strijkers, driestemmige koortjes en Ten Cates emotionele, hoge zang. In de teksten staan, geheel in de romantische traditie, vervreemding en verlangen centraal. Ook de onverwachte liefdesbetooging aan de eigentijdse sprookjesprinses Melania Trump past daarin. De poëzie van Wyatt werd tijdens zijn leven niet gepubliceerd, maar van The Vain Travail verscheen al eerder de ep ALL IS QUIET met vier van deze songs, terwijl het album als lp en als stream te horen is. Zo zijn de songs, die de vijf heen en weer sturende opnamen, niet onopgemerkt gebleven.

Ruud Heijer ★★★★★

Rufus Wainwright & Amsterdam Sinfonietta

RUFUS WAINWRIGHT & AMSTERDAM SINFONIETTA

Modern Recordings

Waarin een klein land groot kan zijn, blijkt uit deze liveopnamen van de tournee die Rufus

The Sound WILL AND TESTAMENT

★★★★★

Adrian Borland

2 METER SESSIONS 1987-1995 ★★★★★

Sounds Haarlem Loves Vinyl

Hoewel Adrian Borland al bijna 23 jaar niet meer onder ons is, waart

zijn geest nog altijd rond. Middels de muziek van jonge bands waarin de postpunk en typerende karakteristieken uit Borlands oeuvre weerklinken. Maar ook omdat actieve fans van weleer zijn gedachtengoed levend houden. Het actiefst zijn de stichting Opposite Direction en winkel- en labeleigenaar Paul Kamp, die geregeld (her) uitgaven op de markt brengen. Na de prachtige Borland-docu *Walking In The Opposite Direction* op dvd, volgde onlangs een dubbele dosis muziek. WILL AND TESTAMENT bevat live-opnamen en vier bonusdemo's. Omdat The Sound juist tijdens concerten onuitwisbaar indruk kon maken, zijn registraties als de dubbelaar IN THE HOTHOUSE, BBC-opnamen en vijf Nederlandse radioconcerten gekoes-

The Sound met Adrian Borland (links)

terde artefacten. Hoewel gevarieerd van oorsprong en kwaliteit, voegt deze nieuwkomer daar eindelijk ook opnamen uit de nadagen van de groep – goeddeels van zwanenzang THUNDER UP aan toe. In hoogtepunten als het ongemeen emotionele *I Give You Pain* van Parkpop 1987 en diverse tracks uit het voorlaatste concert ooit in Paradiso sijpelt op treffende én ontroerende wijze Borlands complexe psyche door. Eind 1987 is de koek voor The Sound op en begint Borland aan een solocarrière. Jan Douwe Kroeske is fan en nodigt hem diverse malen uit voor een livesessie in zijn programma *2 Meter de lucht in*. Inmiddels weten we

dat Borland tijdens zijn 'tweede muzikale leven', dat hij deels in Haarlem doorbracht, zo mogelijk nog meer demonen bevocht dan daarvoor. Maar wat leverde het fantastisch mooie muziek op. Borland schittert in opnamen die hem zelf ook vaak bevielen. In zijn variabele begeleidingsband The Citizens horen we onder meer gitarist Wouter Planteijdt en diens Sjako-collega's en zorgt zangeres Juliette van Dijk voor fraai tegenwicht. Vrijwel integraal bijeengebracht, behoeden ook de opnamen uit het online nog altijd springlevende 2 Meter-archief deze tragische held effectief voor ontrecte vergetelheid.

Eddie Aarts

Wainwright in 2017 langs diverse Nederlandse zalen maakte met het strijkersensemble Amsterdam Sinfonietta. Dat is overigens een vrij internationaal gezelschap onder leiding van de Engelse violiste Candida Thompson. Hoewel zij zich hoofdzakelijk bezighouden met het klassieke repertoire, doen ze ook concertseries onder het motto 'Breder dan klassiek'. Uit hun optredens in dat kader met Rufus Wainwright bleek dat zij en hij voor elkaar gemaakt lijken te zijn. Helaas is niet het gehele optreden op de plaat gekomen, maar wat er wel op staat is zéér

de moeite waard. Wainwrights eigen *Foolish Love*, *Argentina* en *Arachne* worden door Amsterdam Sinfonietta zowel sprankelend als luisterrijk begeleid. *Go Leave* van zijn moeder Kate McGarrigle verandert in deze setting in een melancholische, inktzwarte ballade, terwijl tante Anna McGarrigle's *Excursion A Venice* dankzij de pizzicato bespeelde violen juist een springerig, dansbaar walsje wordt. Bijna nog beter is het overbekende *How Deep Is The Ocean* van Irving Berlin, dat hier zowel wint in breedte en diepte, als in zeggingskracht. En zo kan

ik nog wel even doorgaan, want ook prachtige uitvoeringen van Leonard Cohen, Joni Mitchell en zelfs Hector Berlioz komen voorbij. Maar het allermooiste is toch wel de ingetogen, bijna lyrische versie van *I'm Going In* van de veel te vroeg gestorven Canadese singer-songwriter Lhasa De Sela. Na het beluisteren van dit album kun je alleen nog maar denken: wat ontzettend jammer dat de tweede tournee van deze gelegheidscombinatie in januari van dit jaar vanwege de lockdown moest worden afgelast.

Roeland Smits ★★★★★

Silk Sonic

AN EVENING WITH SILK SONIC

Atlantic

Zelden is een album verschenen met een grotere *tongue in cheek* factor dat er uiteinde-

lijk echt toe deed dan AN EVENING WITH SILK SONIC. Het verbond Silk Sonic, een samenwerking tussen Bruno Mars en Anderson .Paak, heeft zijn oorsprong in 2017. Anderson .Paak, die in 2016 hoge ogen heeft gegooit met MALIBU, verzorgt dan in Europa het voorprogramma voor Mars' 24K Magic World tour. Vanaf dat moment vinden de eerste jamsessies plaats

Anderson .Paak en Bruno Mars

en worden de eerste schetsen gemaakt voor AN EVENING WITH SILK SONIC. Alle superlatieven kunnen uit de kast want dit is een subliem album waarop ook Boots Collins en Thundercat zijn terug te vinden. De jaren zeventig Philly

soul en Motown soul worden in volle glorie hersteld maar ook naar James Brown (777) en Prince (*After Last Night*) wordt overduidelijk geknipoogd. Het speelplezier spat niet alleen van de muziek af, maar de gehele gimmick is zo over

de top dat het weer leuk wordt. De kleding, de clips: alles is zorgvuldig geregisseerd. Met de vooruitgesnelde single *Leave The Door Open* werd al in de roos geschoten en het album is van een overtreffende trap. Heerlijk zoetgevooidde soul met een flinke dosis testosteronteksten, stevig gedrenkt in humor, doet de soulnieën week worden terwijl enkele funky tracks liefhebbers de dansvloer op jagen. Feelgoodtracks als *Skate*, let op die heerlijke jaren zeventig arrangementen, zorgen voor het ultieme weekendgevoel. Jammer dat er 'maar' negen nummers zijn opgenomen. Maar dit is met afstand de leukste plaat van 2021.

Ed Muijens ★★★★★

Elles Bailey

SHINING IN THE HALF LIGHT

Outlaw Music

De Britse bluesrockvocaliste Elles Bailey maakte de afgelopen jaren naam met twee voortreffelijke albums: WILDFIRE (2017) en ROAD I CALL HOME (2019). Voor album nummer drie had ze haar zinnen gezet op de injectie van gospelvocalen en ze heeft haar zin gekregen want Izo FitzRoy, Jade Elliott en An'Drusilla Mosley staan Bailey bij als achtergrondzangeressen. De zangeres bleef dit keer in haar thuisland voor de opnames, die plaats vonden in de Middle Farm Studio in Devon. Heel veel verschil met de twee voorafgaande platen heeft dat niet opgeleverd, SHINING IN THE HALF LIGHT sluit naadloos aan op het eerdere materiaal. Haar ongepolijste strot, ergens op internet omschreven als 'smoky-voiced human dynamo', en de tien uitstekende songs, die werden gecomponeerd met diverse hulptroepen van binnen en buiten haar band, staan garant voor bijna veertig minuten topkwaliteit. En dan maakt het niet uit of ze ballads (*Colours Start To Run*, *Different Kind Of Love*, *Halfway House*),

midtempo rockers (*Cheats And Liars*, *Stones*, *Who's That*, *Riding Out The Storm*, titelsong) of stampende bluesrockers (*The Game*, *Sunshine City*) biedt, alle nummers staan als het spreekwoordelijke huis. Voor 2022 is ze door Joe Bonamassa uitgenodigd voor zijn Keeping The Blues Alive At Sea en gaat ze ook zelf weer op pad in Europa, als... juist ja! Tot die tijd vermaken we ons met dit geweldige album.

Joop van Rossem ★★★★★

Black Flower

MAGMA

Sdban/PIAS

Opnieuw steken we de loftrompet over het Belgische vijftal Black Flower en de onweerstaanbare, met afrobeat en intra-aurale psychedelica aangelengde ethiojazz die ze ons schenken met MAGMA, het nieuwe album. Toch is er wel het een en ander veranderd sinds FUTURE FLORA (2019). De band rondom de in Brussel verblijvende Nathan Daems (saxofoon, kaval en washint) zag toetsenist Wouter Haest vertrekken. Zijn plaats wordt ingenomen door Karel Cuelenaere die ook in John Ghost speelt. (John Ghost heeft

onlangs een pracht van een 12" gemaakt met de Nederlandse producer Binkbeats.) Misschien vergissen we ons, maar de indruk bestaat dat het inventieve spel van Cuelenaere – ook al zijn er geen stilistische koerswijzigingen in de muziek van de band te bespeuren – Black Flower goed doet. Het roept de piano van Mulatu Astatke in herinnering en dat kan tellen. Verrassend is de uitstekende bijdrage van Meskerem Mees, die in *Morning In The Jungle* zingt over de diefstal van een mobiele telefoon toen de band in Rio De Janeiro was. Wim Boluijt ★★★★★

Mo van der Does

MOTET

Dox Records

Genoemd naar het zevenkoppig ensemble waarmee de Nederlandse jazzsaxofonist Mo van der Does momenteel in jazzkringen furore maakt, pakt hij hier uit met het voortreffelijke MOTET. Hij laat niet alleen zijn kwaliteiten als instrumentalist en bandleider horen, maar ook zijn compositorische talent. Met die eigenschappen won hij een jaar geleden de competitie Keep An Eye: The

Records, en die stellen hem in staat om dit weergaloze album op te nemen. Ondersteund door zes geweldige muzikanten, drie blazers, een pianist en een ritmesectie op bas en drums, weet Van der Does zowel de subtiliteit van een klein ensemble te laten horen als de dynamiek van een bigband. Het resultaat is een van de mooiste Nederlandse jazzplaten die ik in jaren hoorde. Knap is daarbij dat Van der Does c.s. op MOTET nergens hun toevlucht hoeven te nemen tot modieuze nieuwlichterij als het gebruik van elektronica om hun punt te maken. Met puur akoestische instrumenten creëren ze een modern, diepgravend en beeldschoon geluidslandschap.

Pieter Wijnstekers ★★★★★

R.A.P. Ferreira

THE LIGHT EMITTING DIAMOND CUTTER SCRIPTURES

Ruby Yacht/afrolab9000.bandcamp.com

Wie een broertje dood heeft aan opscheppende rappers die hiphop vooral gebruiken om hun eigen ego te strelen, raad ik dringend aan eens te luisteren naar THE LIGHT EMITTING DIAMOND CUTTER SCRIPTURES

van R(ory).A(Ilen).P(hilip). Op het album ontwikkelt Ferreira (voorheen ook bekend als Milo en Scallops Hotel) een buitengewoon innemende, soepel glijdende jazzy electrohiphop, waaroverheen hij zijn rijke, fraai en uiterst intelligent gebrachte verhalen zo aantrekkelijk drappeert dat zelfs iemand die normaliter niets van rap moet weten erdoor kan worden mee-gesleept. R.A.P. Ferreira brengt je op THE LIGHT EMITTING DIAMOND CUTTER SCRIPTURES in een soort trance waaraan je je maar al te graag overgeeft. En zelfs als je mij niet op mijn blauwe ogen geloofd (die ik trouwens niet heb), is het mooie dat je dit uitermate fijne album via bandcamp kunt downloaden tegen ieder bedrag dat je ervoor over hebt.

Eric van Domburg Scipio

★★★★

Naia Izumi

A RESIDENCY IN THE LOS ANGELES AREA

Masterworks/Sony

De Amerikaanse souljazzgitarist, zanger, componist en producer Naia Izumi wist met behulp van muziek het autisme te bedwingen dat hem als tiener parten speelde. Hij ontwikkelde een virtuoze eigen manier van tweehandig tappend

gitaarspelen die een mooi contrast vormt met zijn honingzoete soulzang en zijn swingende jazzy soulpopliefjes. Op A RESIDENCY IN THE LOS ANGELES AREA – zijn debuutalbum nadat hij in 2018 de Tiny Desk Contest won van de Amerikaanse publieke radio (NPR) – leidt dat tot een avontuurlijke, innemende plaat. Dat een album met zoveel kwaliteiten tot nu toe zo weinig aandacht krijgt is verbazingwekkend, want zelfs met een half oor is vast te stellen dat Izumi een uitzonderlijk talent is. Op alle fronten (zang, liedjes, spel en productie) zo goed als foutloos, markeert A RESIDENCY IN THE LOS ANGELES AREA de geboorte van een artiest van wie we in de toe-

komst nog het nodige gaan horen.

Eric van Domburg Scipio

★★★★

King Of The World

ROYAL TEN

CRS/Coast To Coast

King Of The World bestaat tien jaar. Vandaar de toepasselijke albumtitel. De Gentenaar Stef Delbaere, die op het vorige album CONNECTED voor het eerst te horen was, heeft zich inmiddels warm genesteld in wat een van de kwalitatief meest consistente bluesrockgroepen uit Nederland en omstreken is. Het feit dat de gitarist in opener *Pressure* al meteen flink losgaat en samen met Ruud Weber (bas, leadzang),

Govert van der Kolm (toetsen, zang) en Marlon Pichel (drums, zang) tekent voor het gros van de composities laat daar geen twijfel over bestaan. In het afgelopen decennium heeft de band een eigen signatuur ontwikkeld, waarbij men opereert op het raakvlak van blues, roots en seventies rock met hier en daar een lekker funky ritme. Met een volvette blues als *Time To Say Bye Bye*, *Unsung Heroes*, het energieke *Run Run Run* en de afsluiter *Let It Roll*, waarin Van der Kolms Hammondspel en Delbaeres gitaar-escapades een spannend duel aangaan, mag je voor de dag komen. Een fraaie aanvulling op hun gestaag uitdijende repertoire dat we – Deo volente – ook binnenkort weer eens live kunnen beluisteren. **Marcel Haerkens**

★★★★☆

Scott Kinsey/Mer Sal **ADJUSTMENTS**

Blue Canoe Records

Als toetsenist van de jazzfusie-groep Tribal Tech behoort Scott Kinsey al sinds midden jaren tachtig tot de meest gevierde instrumentalisten van de Verenigde Staten. Hij hield ook mede een genre levend dat op sterven na dood leek. De carrière

Naia Izumi

OOK VERSCHENEN

Aan huis gekluisterd vanwege een vervelend virus besloot de Italiaanse **Jayl Band** een album te maken. Ieder speelde zijn bijdrage thuis in, waarna voorman, toetsenist Alberto Giraldi, alles bij elkaar voegde. Desondanks klinkt WHEN THE LIGHT COMES lekker strak, funky, jazzy en groovend. Aanbevolen aan fans van Candy Dulfer en The Crusaders (Alfa Music ★★☆☆). Funk klinkt er soms ook op BONE DEEP, het vierde album van **Slim Butler**, nom de plume van de Finse bluesrockster Jarmo Puhakka. Maar ook southern rock, slowblues en meer lekkers. Hij schreef alles

zelf en roept soms associaties op met bijvoorbeeld Jimi Hendrix, Carlos Santana en Julian Sas. Sterk album, al is het hoesje wel wat kinderlijk (Slimcuts ★★☆☆). Ook uit Finland komt **Uxila Exile**, een muzikaal gezelschap rondom vibrafonist/componist Ilkka Uksila. Hun album SONGS FOR HARRY S. TRUMAN biedt relaxte jazz met melodische wendingen, waarbij naast vibrafoon ook trompet klinkt, ondersteund door bas en drums. Bijzonder sfeervol (Eclipse Music/XMD ★★☆☆). Luister je liever naar klassieke gitaar? Probeer dan de Fransman **Jérémy Jouve**.

Op **JÉREMY JOUVE & FRIENDS** voert hij samen met vrienden (voornamelijk gitaristen) vijftien semiklassieke stukken uit van de Franse componist en multi-instrumentalist Mathias Duplessy. Mooie, soms stemmige kamermuziek, waar de vingervlugheid en virtuositeit van afknalt (Absilone ★★☆☆). Het al-lermooiste instrument is natuurlijk de menselijke stem. Luister bijvoorbeeld naar *PIECE OF ME* van **Nicole Wray** (Lady Wray). In de jaren negentig debuteerde ze als zangeres op Missy Elliotts SUPA DUPA FLY. Solo scoorde ze in 1998 een grote r&b-hit en sindsdien was

ze op menige track van anderen te horen. Een solocarrière kwam echter niet van de grond, maar wellicht lukt het nu wel met het fraaie *PIECE OF ME*, want dat biedt voortreffelijke vintage soul met moderne trekken (Big Crown/Konkurrent ★★☆☆). Over naar ons eigen land. Met de ep *DEVIL ON MY SHOULDER* debuteert de pas 17-jarige Nienke Dingemans als een veelbelovende roots-and-bluessinger-songwriter. Zes uitstekende zelfgeschreven liedjes, soms richting blues dan weer meer richting country, maar telkens met een noir-feel die nauwelijks te

Emily D'Angelo

ENARGEIA

Deutsche Grammophon

Als groot fan van de Amerikaanse componiste Sarah Kirkland

Snider, die prachtige werken maakt op de grens van klassieke muziek en pop, zoals PENELOPE, UNREMEMBERED, en het meer klassiek opgezette MASS FOR THE ENDANGERED, stuitte ik vorig jaar op ENARGEIA, het debuut op Deutsche Grammophon van de Canadese mezzosopraan Emily D'Angelo. Ze vertolkt hierop vier

liederen van Kirkland Snider, drie afkomstig van PENELOPE, en ook twee stukken van Hildegard von Bingen, een van de bekendste componisten uit de middeleeuwen, twee stukken van de jonge IJslandse componiste Hildur Guðnadóttir, en vier van de jonge Amerikaanse Missy Mazzoli. Waar Kirkland Snider haar eigen albums vaak laat inzingen door musici met een popmuziekachtergrond, zoals Shara Worden (My Brightest Diamond) en DM Stith, waarbij de begeleidende musici ook zowel uit de klassieke hoek als de popmuziek hoek afkomstig zijn, is D'Angelo duidelijk klassiek geschoold en laat ze zich ook uitslui-

tend begeleiden door klassieke musici als Das freie orchester Berlin, het Kuss kwartet en het Matangi kwartet. Het maakt deze songcyclus van vrouwelijke componisten er niet minder om, want de zeggingskracht van D'Angelo's vocalen is buitengewoon indrukwekkend, terwijl de verstilde setting van deze liederen voor een aaneenschakeling van kippenvelmomenten zorgt. Klassieke muziek valt doorgaans buiten de scope van Heaven, maar ENARGEIA is zo schitterend dat we het onze lezers niet willen onthouden.

Pieter Wijnstekers ★★★★★

van bassiste/singer-songwriter Meredith Salimbeni (Mer Sal) is pas een stuk korter, al maakte ook zij het afgelopen decennium naam met (blues)rock/poptrio The Symbols. Als Scott Kinsey/Mer Sal doen beiden nu van zich spreken met ADJUSTMENTS, dat ze opnamen met de nodige groten uit de jazzfusionwereld, onder wie Jimmy Haslip, Scott Henderson, Steve Tavaglione en Walt Fowler. Het merendeel van de geweldige liedjes op het album komt uit de koker van Kinsey en Sal zelf, al

verraadt een viertal covers van Steely Dan, Beach Boys, Joni Mitchell/Weather Report en Blondie in welke hoek je de sound van Scott Kinsey/Mer Sal moet plaatsen. 'Joni Mitchell meets Steely Dan' komt nog wel het meest in de buurt. Sal heeft fabuleuze kwaliteiten als zangeres en liedjesschrijver, terwijl de instrumentale invulling onder leiding van Kinsey zo perfect is dat iedere gedachte aan bloedeloze fusion direct wordt uitgebannen.

Eric van Domburg Scipio

★★★★★

Mary Lattimore

COLLECTED PIECES 2015-2020

Ghostly International/Kokurrent

In navolging van haar SILVER LADDERS (2020) komt harpiste/componiste Mary Lattimore met, zoals de titel impliceert, een collectie van allerlei los aan elkaar verbonden composities. Naast nieuw werk bevat deze bundeling ook niet eerder verschenen materiaal, Bandcamp-singles en obscuriteiten. Daarnaast zijn er de hoogtepunten van haar tape met

dezelfde titel uit 2017. Zelf noemt ze het een doos gevuld met herinneringen. Evocatieve muziekstukken, gescheiden door de jaren, nu sfeervol bijeen gebracht. Haar composities zijn fraaie reflecties op waarnemingen, vertaald naar meanderende stukken. In haar muzikale schetsen zoekt ze altijd het experimentele in atmosferische nuances. Veelal opgenomen met haar Lyon and Healy Concert Grand harp, subtiel ingevuld met electronica en ambient-achtige klanken. Via vaak repetitieve

rijmen is met de prille leeftijd van deze Brabantse (Howlin' Chicken ★★★★★). Het stadium 'veelbelovend' is jazztoetseniste Rachel Eckroth allang voorbij. Haar eigen discografie telt inmiddels een handvol items, de meeste in een singer-songwriterachtige jazzpopstijl. THE GARDEN is evenwel grotendeels instrumentaal, puur jazz, en reeds voor een Grammy genomineerd. Easy listening is haar moderne pianojazz zeker niet, en daarom misschien wel des te boeiender (Rainy Days Records ★★★★★). Meer dan Rachel Eck-

roth belichaamt haar landgenote en mede-pianiste Rachel Efron de jazzpopsinger-songwriter in een toegankelijker, veel meer liedgerichte stijl. Dat leidt op HUMAN AS I CAME tot een gevarieerd album in een veelheid van jazzpopstijlen die velen zal aanspreken. (Whisper Track/rachelefron.com ★★★★★). Minder toegankelijk maar absoluut de moeite waard is ARC, het debuut van de Finse jazzrockgitarist Ossi Maristo. Het roept herinneringen op aan THE MATHEMATICIAN'S AIR DISPLAY van de Finse bassist Pekka (Poh-

jola), mede geproduceerd door Mike Oldfield. Vanwege de grote virtuositeit en de voortreffelijke composities is ARC een absolute aanrader voor iedere jazzrockliefhebber (Eclipse/XMD ★★★★★). Is dat je allemaal te moeilijk en te nerveus? Leg dan je oor te luisteren bij de rustige pianomuziek van Douwe Eisenga. Hij is een van de bekendste Nederlandse pianisten/componisten in het genre. Met OPEN bewijst hij zich weer als een van de beter onderlegde pianisten, die zijn composities ook meer body geeft door ze verder

in te vullen dan louter aansprekende deuntjes te spelen (Butler Records ★★★★★). We sluiten af met de zigeunerjazz van The Manouches. Het Spaanse trio is in 2018 geformeerd door violist Samuel García, die een groot fan is van de Franse grootmeester Stéphane Grappelli. Elf stukken biedt FORUM, waaronder een eerbetoon aan Grappelli (Song For Stéphane), waar je al snel een goed humeur van krijgt. Ideale muziek voor grijze dagen (Youkali/XMD ★★★★★).

Redactie: Kees van Wee

maar melodieuze texturen geraak je al snel in transcenderende gedachten wanneer de prachtige klanken door de ruimte vibreren. Bijzonder atmosferisch. **Henk Rijkenbarg** ★★★

Buffalo Nichols

BUFFALO NICHOLS

Fat Possum

De zwarte zanger/gitarist Buffalo Nichols beleefde zijn doorbraak in zijn woonplaats Milwaukee als gitarist in een kerk en speelde daarna in bands waarin hij niet de frontman was. Pas tijdens een rondreis door Europa kwam hij er in Berlijn en Oekraïne achter hoe hij de blues wilde spelen en zingen. In vier van de acht songs van zijn debuut begeleidt hij zichzelf slechts op gitaar, terwijl in de andere ook drums te horen zijn. Hij blijkt een volleerd fingerpicker en een goede slidegitarist, die met zijn spel een claustrofobische sfeer schept: het gevolg van zijn bewuste keuzes per song voor een bepaald geluid. Daarmee onderstreept hij zijn met hese stem gezongen teksten, zoals die van *Another Man*, een Black Lives Matter-variant van *Another Man Done Gone* van de legendarische Odetta. En niet alleen in dat nummer bezingt Nichols op beklemmende wijze een sombere wereld die voor hem en veel Afro-Amerikanen realiteit is.

Ruud Heijer ★★★☆

AJ Plug

KILLER KING

Django Music

Zangeres AJ Plug is doordrenkt van de blues, terwijl het leven haar daarvan nog een extra portie serveerde. Zij herstelde van slokdarmkanker en nam daarna de negen songs voor haar vierde album op met drummer Machiel Verhaar, bassist/toetsenist/gitarist Guy Smeets, bassist/gitarist Klaas Kuijt en toetsenist Roel Spanjers. Haar zang en composities zijn bluesy, maar muzikaal voegt zij er elementen aan toe die haar songs verbreden: begeleidende strijkers, een solo op akoestische gitaar, rockritmes en door gospel geïnspireerde koortjes. Die rijke combinatie van stijlen integreert Plug met Smeets en Kuijt als producers tot een

Buffalo Nichols

even melodieus als natuurlijk geheel. Daardoor zijn haar songs een intrigerende mix van blues, rock en pop. Haar persoonlijke teksten zijn emotioneel en expressief, waarbij ze haar gevoelens intens en zuiver bezingt. Haar stem én zij kwamen terug na de chemo en de bestralingen. Zo doet zij niet alleen verslag van haar ziekte, ze rekent er ook mee af op dit onverhuld autobiografische album.

Ruud Heijer ★★★☆

The Secret Night Gang

THE SECRET NIGHT GANG

Brownwood/PIAS

Begin jaren tachtig was er een vooral in Engeland populaire muziekstroming die British Jazz-Funk werd genoemd; onder die noemer vielen bands als Incognito, Freeez, Light Of The World, Shakatak en zelfs Level 42, voordat die band steeds meer de poppy afslag koos. Ik moest aan die tijd denken tijdens het beluisteren van het debuutalbum van het Manchesterse collectief The Secret Night Gang, dat muzikaal gezien prima in die stroming past. Belangrijkste bendeleden zijn zanger Kemani Anderson, saxofonist/toetsenist Callum Connell en Stuart Whitehead, die incidenteel optreedt als bassist; dit drietal is verantwoordelijk voor de negen composities op dit debuut, dat aftrapt met het verrukkelijke Chic-gerelateerde *Lonely* met een hoofdrol voor gitarist Jack Duckham. Op de plaat opvallend veel nummers in de

BERT BROERE NOT SO LUCKY

Op 30 juli 2005 overleed de Amerikaanse tenor- en sopraansaxofonist Eli 'Lucky' Thompson in een verpleeghuis in Seattle aan de gevolgen van Alzheimer. Thompson, geboren in 1924, had een muzikale carrière met veel ups en downs. Hij maakte naam tijdens de hoogtijdagen van de bebop, tweede helft van de jaren veertig, en speelde met alle destijds opkomende jazzmusici. Toch was het jachtige van het genre niet zo aan hem besteed. Hij ging zijn eigen weg en voelde meer verwantschap met de grote tenoren zoals Ben Webster, Coleman Hawkins of Don Byas. In de jaren vijftig speelde hij veelvuldig als *sideman* met onder anderen Thelonious Monk en Miles Davis. Daarnaast maakte hij prachtige opnamen met zijn eigen band. Hij werd zeer gerespecteerd door zijn collega's, maar verkaste in 1956 naar Parijs wegens racisme en onvrede met onbetrouwbare platenbazen en concertpromotors. Zijn ongenoegen liet hij luid en duidelijk horen, wat hem niet in dank werd afgenomen. Wrang is dat hij in zijn Franse periode meer platen maakte dan hij in de VS deed. Een mooi overzicht daarvan kwam in 2017 als 4cd-set uit via Fresh Sound Records onder de titel *COMPLETE PARISIAN SMALL GROUP SESSIONS*. Hij speelde met lokale musici en met andere Amerikanen, onder wie slagwerker Kenny Clarke en trompettist Emmett Berry. Begin jaren zestig keerde hij terug naar Amerika, ging weer terug naar Frankrijk om vervolgens weer naar New York te verhuizen. Hij gaf een tijdje les, maar stopte daarmee na een steek-

Eli 'Lucky' Thompson

incident. Begin jaren zeventig maakte hij nog een paar platen en verdween toen van de radar. Naar verluidt was hij gedisillustreerd en wilde hij niets meer met de muziekbusiness te maken hebben. Een vergeten grootheid die de laatste jaren van zijn leven zonder vaste woon- of verblijfplaats rondzwierf in de buurt van Seattle en mentaal aftakelde. Hij had nog het geluk dat een paar mensen zich over hem ontfermden, zodat hij opgenomen en verzorgd kon worden. Lucky Thompson werd 81 jaar oud.

beste softsoultraditie: drie keer kan er geschuifeld worden, met name tijdens *Fall In Love, The Sun* en *Wanna Be With You*. Maar ook de liefhebbers van swingende disco/soulklanken komen aan hun trekken middels het funky *You Are My Love* en de met schetterend koper opgesierde *Beautiful Day* (hallo Earth, Wind & Fire), *Journey* en *Captured*. Niet vernieuwend maar je krijgt wel negen met toewijding bereide gangen geserveerd. Vijftig minuten topvermaak die voorbij zijn voor je het in de gaten hebt.

Joop van Rossem ★★★☆

Hans Theessink & Big Daddy Wilson PAY DAY

Blue Groove/Music & Words

De Nederlandse Oostenrijker Hans Theessink voegt met dit duoalbum met Big Daddy Wilson nog maar eens een mooi luik toe aan zijn indrukwekkende discografie. De twee bluesmuzikanten brengen elk zes nieuwe songs aan en coveren vier songs van Blind Willie Johnson, Mississippi John Hurt, Washington Phillips, alsmede de klassieker *High Time Killing Floor* van Skip James (in een fijne slideversie). Akoestische blues met invloeden uit folk, gospel en spirituals, met zang samen of apart. Theessink kennen we als een snarenvirtuoos, Wilson neemt de percussie voor zijn rekening. 'Pay day is a happy day' is de opzet van deze plaat en je wordt haast gelukkig van hun samenspel waarbij ze samen boven zichzelf uitstijgen. *Denomination Blues* schittert door een knappe banjopartij en de indrukwekkende samenzang in *Everybody Ought To Treat A Stranger Right* maakt het tot een hedendaagse gospel, een smeekbede zelfs. Ook *Virus Blues* verwijst naar de actualiteit en klinkt indrukwekkend in zijn ingetogenheid. Even relaxen doen ze met *Vintage Red Wine*, hier lust ik er wel een paar van - de wijn én de knappe song(s). Marc Vos ★★★☆

Maja

Maja KAFTAN D'ALMA

Seven Muses/XMD

Het blijft een merkwaardig verhaal, dat van Maja Milinković uit Bosnië, die zodanig onder de indruk raakt van Portugese fado dat ze naar Lissabon trekt om deze muziek daar uit de eerste hand te leren kennen, en zo'n talent blijkt dat dat in Portugal wordt (h)erkend en ze daar uitgroeit tot een zeer succesvolle fadoartiest. Het verhaal gaat nog verder, want nadat Maja ontdekt dat fado qua stijl raakvlakken heeft met de eigen Bosnische sevdah, ziet ze het als haar missie sevdah te introduceren bij het Portugese publiek. Niet alleen tijdens concerten, maar ook op de platen die

ze opneemt. KAFTAN D'ALMA is de jongste en bevat naast prachtige, authentiek klinkende fadoliedjes, veelal geschreven door Maja zelf, ook diverse sevdahsongs uit Bosnië en Servië. In beide stijlen toont ze haar enorme zangtalent, want vergelijkbaar met de allerbesten toont ze zich de evenknie van de grootste hedendaagse, klassieke beoefenaren. Misschien is wat ze doet niet echt vernieuwend, maar een kniesoor die daar op let, want zulke goede fado en sevdah zul je niet snel tegenkomen.

Pieter Wijnstekers
★★★★

MARTS ŠV. ROKO ŠUO

Dangus/XMD

Hoe moet je deze muziek in hemelsnaam typeren? In de recensielijst staat: 'moderne, atmosferische Litouwse folkrock singer-songwriter'. Klopt, dit is inderdaad muziek van deze tijd, veel songs moeten het meer hebben van hun sfeer en inkleuring dan van de compositie, en folkrock klinkt er zeker, soms met fluisterzachte praatzing. Maar MARTS kan ook rocken en (beschaafd) rappen, en de elektronica drukt een groter stempel dan de akoestische gitaar. Discogs typeert de stijl als 'down-tempo, experimental, psychedelic rock, postrock en poetry'. Ook dat klopt allemaal. Het is duidelijk: MARTS plaats je niet even snel

in een vakje. Wat het er ook niet gemakkelijker op maakt is dat de teksten van de songs en het (mooie) vierklapshoesje voor de modale lezer volstrekt onbegrijpelijk zijn. Gelukkig is er internet, en zo komen we te weten dat MARTS staat voor Martynas Juchnevičius, voorman van de Litouwse indie-rockband Lygiai Lyja, die hoogtij vierde in de jaren negentig. Met zijn project MARTS brengt hij een eerbetoon aan het werk van zijn vader, de in 2011 overleden dichter en grafisch kunstenaar Eduardas Juchnevičius. De dertien songs, opgenomen tussen 2017 en 2021, zijn nergens echt mee te vergelijken, boeien van de eerste tot de laatste seconde en vormen ondanks de stylistische variatie een mooie eenheid.

Kees van Wee ★★★☆

Hany Mehanna MUSIC FOR AIRPLANES

Souma Records

A Collection Of Instrumental Showpieces And Scores For Egyptian Films And TV-Series (1973-1980) luidt de ondertitel van deze fascinerende dubbel-lp met werk van de Egyptische toetsenist en componist Hany Mehanna. Bij het grote publiek is Mehanna het bekendst als begeleider en bandleider van de legendarische Oum Kalthoum, maar op deze verzameling showtunes horen we pakkende instrumentale stukken van zijn hand die

OOK VERSCHENEN

Nu Franse muziek dankzij Rob Kemps en Matthijs van Nieuwkerk weer populair is, komt de compilatie POP PSYCHÉDELIQUE als geroepen. Hoewel slechts één cd tellend en veel breder georiënteerd dan chansons alleen, geeft deze verzamelaar een mooi beeld van Franse psychpop tussen 1964 en 2019. Van France Gall en Serge Gainsbourg tot Air en Limañanas, is POP PSYCHÉDELIQUE een fijne introductie tot deze insulaire

wereld (Two Pianists ★★★☆). Het Amerikaanse Knitting Factory label is al een tijdje bezig met het heruitgeven van oude albums van afrobeatpionier **Fela Kuti** op vinyl. Toen deze albums begin jaren zeventig verschenen werd aanvankelijk de roem van drummer Ginger Baker ingezet om deze nog onbekende afrobeat aan de man te brengen. Zijn naam en afbeelding staan prominent op het in Nigeria opgenomen FELA

RANSOME KUTI AND THE AFRICA '70 WITH GINGER BAKER, LIVE!, terwijl Baker vrijwel onhoorbaar in het groepsgeluid opgaat. Erg is dat niet, daarvoor overtuigt Fela's afrobeat uit zichzelf. Op het in datzelfde jaar in Londen opgenomen FELA'S LONDON SCENE wordt Baker niet eens meer als gastdrummer vermeld (beide Knitting Factory/PIAS ★★★☆). Op hun eerste twee cd's klonk de Algerijnse Toareg-band

Zaz

ISA
Parlophone/Universal

Twaalf jaar timmert Zaz, de Franse zangeres met het stoere stemgeluid, al aan de weg met

haar verfrissende chansons als tegenwicht tegen de wijdverbreide zuchtmeisjes. ISA opent meteen sterk met het indrukwekkende *Les Jours Heureux*, poëtisch, melancholiek en klinkend als een warm bad. Medeverantwortelijk voor het overtuigende geluid is Reyn Ouwehand, bekend als producer van veel Nederlandse

acts. Ouwehand geeft Zaz een stevig, aansprekend en eigentijds

fundament. Zoals altijd bij Zaz is ook ISA qua muziekstijlen een

eclectisch geheel. Het tweede lied, *Imagine*, herinnert enigszins aan Zaz' eerste grote hit *Je Veux*. Met hier en daar een vleugje latin, dan weer een snufje americana of folk of zelfs bluesrock (*À Perte De Rue*) en altijd met smaakvolle arrangementen biedt de als Isabelle Geffroy geboren artieste voorts een verzameling sterke liederen van diverse componisten. Bijzonder is het onverwachte duet met Till Lindemann van Rammstein (*Le Jardin Des Larmes*). Iets meer overpeinzing en iets minder vrolijke uitgelatenheid maken van ISA misschien wel het sterkste album van Zaz tot nu toe.

Harmen van Aurich ★★★★★

kunnen wedijveren met alles wat destijds hier werd gemaakt. Meest verrassend is nog wel dat het Arabische karakter van de muziek minder groot is dan je vooraf zou denken, al is ze weer exotisch genoeg om iedereen aan te spreken die van filmmuziek houdt met een zekere (in dit geval Egyptische) twist. De compositorische gaven van Mehanna laten zich duidelijk horen en maken deze uitgave ook uitermate geschikt voor mensen die graag soundtrackalbums luisteren of gegrepen worden door van die heerlijk jengelende orgeltjes. **Pieter Wijnstekers** ★★★★★

Stine Michel

SOMMERFUGLEDALEN

GO' Danish Folk/XMD

De Deense filosofe en dichtster Inger Christensen (1935-2009) schreef de dichtbundel *Sommerfugledalen* (Vlinderdal), een requiem bestaande uit vijftien sonnetten die via gelijklopende begin- en eindregels met elkaar verbonden zijn tot een cyclus. Zangeres Stine Michel zette de cyclus op muziek. Het resultaat, een even boeiende als fraaie mengeling van Deense volksmuziek en melodieuze pop, is van een indrukwekkende schoonheid. Jammer wel dat het cd-boekje

alleen de Deense teksten biedt...
Cees Bronsveld ★★★★★

Xenia Rubinos

UNA ROSA

Anti-

In Amerika geboren uit een Puerto Ricaanse moeder en Cubaanse vader, staat Xenia Rubinos ondanks haar 36 jaar nog altijd vrij aan het begin van haar muzikale carrière. Thuis opgegroeid met klassieke muziek en latin, waar ze later zelf hiphop, jazz en r&b aan toevoegde, verwerkt Rubinos al deze elementen in haar behoorlijk eclectische muziek. Openend met een ouverture (*Ice Princess*)

die op het einde (*FIN*) gespiegeld wordt in een vergelijkbare epiloog, ontvouwt UNA ROSA zich als elektronische latinmuziekfilm, die zowel in het Engels als het Spaans voorbijtrekt. Avant-gardistisch maar toch altijd luisterwaardig sleept Rubinos je moeiteloos mee in het verhaal van haar eigen familie dat ze op de binnenkant van het cd-hoesje ook tekstueel uit de doeken doet. Met name de symboliek van de roos wordt verklaard, waardoor je snapt waarom ze het album UNA ROSA noemt. Tegen de achtergrond van een vooruitstrevend geluidsdecor ontpopt Rubinos zich hier tot een

Imarhan toegankelijker dan de meeste van hun collega-woestijnrockers. Dat is op het nieuwe ABOOGI niet anders. Het begin lijkt zelfs eerder zachtmoedige woestijnfolk dan woestijnblues, laat staan woestijnrock. En hoewel minder opwindend, levert het wel een heerlijke, onthaastende plaat op voor in de woonkamer (City Slang/Konkurrent ★★★★★). Police-drummer **Stewart Copeland** nam met de Indiase toet-

senist **Ricky Kej** en gasten het Indiaas-getinte DIVINE TIDES op. Het is zeker niet slecht gedaan, al is het onmiskenbaar Indiase muziek in een verwesterde stijl, waardoor het meer voor een Europees en Amerikaans publiek bedoeld lijkt dan voor Indiërs (Ponderosa/XMD ★★★★★). De Bosnische sevdahgroep **Divanhana** werd door de pandemie gedwongen hun zesde album ZAVRZLAMA in Slovenië op te nemen. Of het

daaraan gelegen heeft is moeilijk vast te stellen, maar zeker is dat het Divanhana's beste album tot nu toe heeft opgeleverd. Een plaat waaraan alles klopt (CPL/XMD ★★★★★). Met een opstelling van viool, klarinet en saxofoon is **RÅ** bepaald geen standaard instrumentaal Scandinavisch damesfolktrio en dat blijkt ook uit hun debuut MASSIV. Dat heeft weliswaar een folkbasis, maar daar voegen de dames vrijelijk

elementen aan toe uit jazz, rock, house en wereldmuziek. (Go! Danish Folk/XMD ★★★★★). Sluiten we af met de Italiaanse singer-songwriter **Alessio Lega** die met MEA een prachtig verzorgd biografisch album maakte rond zijn revolutionaire landsman, de dichter, zanger en (liedjes)schrijver Ivan Della Mea (Materiali Sonori/XMD ★★★★★).
Redactie: Eric van Domburg Scipio

latin-artiest die het genre diep de 21ste eeuw in trekt.

Pieter Wijnstekers ★★★★★

The Silvertones

SILVER BULLETS ★★★★★

Doctor Bird/Music On Vinyl

The Upsetters with Lee Perry & Friends

BUILD THE ARK ★★★★★

Trojan/Music On Vinyl

Toen op 29 augustus jl. Lee 'Scratch' Perry overleed verloor de reggae een van haar onbetwist kleurrijkste kopstukken. De dood van een artiest wakkert vaak de belangstelling voor diens oeuvre aan. In Perry's geval is die echter al sinds de vorige eeuw onverminderd; deze re-issues zaten dus allang in de pijplijn. De kneepjes van het vak leerde Perry in dienst van diverse rotten in het vak. Naast albums van The Wailers en Junior Byles, hoort ook het debuut van The Silvertones uit 1973 tot zijn vroegste eigen producties. De zanggroep is even sterk in covers van onder meer Ben E. King, Jerry Butler en The Archies(!) als in eigen composities en vooral het voor zijn tijd heavy rastanummer *Rejoice Jah Jah Children* gooit hoge ogen. Het dubbele karakter en de tot dusver beroerde verkrijgbaarheid maken Silver Bullets een curieus collector's item. Werkelijk onderscheidend werden Perry's producties nadat hij in zijn achtertuin de minuscule Black Ark Studio bouwde waar hij onbeperkt kon experimenteren. Met 'eenvoudige' TEAC 2- en 4-sporenrecorders kon die zich nauwelijks meten met de concurrentie. Maar juist het daardoor noodzakelijke 'bouncen' van sporen en inventief gebruik van randapparatuur als de Roland Space Echo of de Mu-Tron Phasor zorgden dankzij Perry's grenzeloze creativiteit voor een unieke sound. Zijn goede neus voor opmerkelijke, niet altijd conventionele vocalisten en ijzersterke (zang)arrangementen maken zijn eerste jaren als onafhankelijk

Diverse artiesten TREASURE ISLE PRESENTS THE HOTTEST HITS ALBUM COLLECTION

Doctor Bird / Cherry Red

Dit is niet de eerste lans die ik in dit blad breek voor de

rocksteady, de soulvolle overgangsvorm van ska naar reggae die eind jaren zestig kort heerste. Nog één gouden tip wil ik echter niet onthouden, want deze COLLECTION is sensationeel. Topkwaliteit in dit genre kwam vooral uit Arthur 'Duke' Reids Treasure Isle studio en zelfs na diens dood in 1975 bleek de aantrekkingskracht van zijn

studiobaas tot een ware goudmijn. Met onder meer Max Romeo, Junior Murvin en George Faith creëerde hij klassiekers, maar dozijnen minstens zo sterke tracks van obscure artiesten als Winston Heywood, Shaumark & Robinson, Junior Ainsworth of Peter & Paul Lewis bleven goed bewaarde liefhebbersgeheimen. Net als vaak maar beperkt geperste singles van bekendere acts als The Meditations, Congos of Eric Donaldson. Toen zulke parels compleet met dubversies in 1990 op de toepaslijkelijk getitelde driedubbelaar BUILD THE ARK belandden, sprong ik een gat in de lucht. Dankzij de kwaliteitsheruitgave van deze zeldzame 'schatkist' kunnen velen dat opnieuw doen. **Eddie Aarts**

Stundom

MÅ JEG HOLDE DIN HÅND?

Go'Danish/XMD

Pre-Stundom vormde violiste Emma Kragh-Elmoe reeds een duo met cittern/mandoline-speler Villards Hoffmann, maar toen pianist Julian Svejgaard zich bij hen voegde leek het hen beter het trio een eigen naam te

The Melodians

catalogus zo groot dat de compilatie HOTTEST HITS (in Europa opgepikt door Virgin) een regelrecht succes werd. Begrijpelijk, want voor velen betekende dit de eerste kennismaking met klasbakken als The Paragons, The Melodians en The Techniques en het reservoir aan memorabele melodien

waaruit voor talloze reggaeplaten al vijftig jaar driftig wordt geput. Op Volume 2 en 3 die volgden, en sindsdien frequent werden herperst, kwamen ook legendarische collega's als Alton Ellis, Freddie McKay, Phyllis Dillon en Hopeton Lewis voor, evenals briljant solowerk van Paragons-zanger John Holt. Hun bijdragen horen tot de ruggengraat van de Jamaicaanse muziek. Deze tot de nok gevulde driedubbelaar bevat daarnaast 'nieuw' samengestelde delen 4 t/m 6 en een dozijn bonustracks. Dat van deze 84 nummers stuk voor stuk nog zó valt te genieten illustreert hoe belachelijk hoog het niveau van Reids productie van amper drie jaar was. Overtuig jezelf!

Eddie Aarts ★★★★★

Télégram

LE LONG DES MÉRIDIEUX

10H10/XMD

Kijk, dat is nog eens een lekkere binnenkomer: *La Nuit* is energiek, feestelijk bijna, en herinnert aan het betere werk van Noir Désir. En daarna volgt er nog veel meer lekkers op dit tweede album van de Franse band Télégram. Sommige nummers hebben bijvoorbeeld een heerlijke loungeachtige meedein-factor, zonder dat het te relaxt wordt; denk aan de betere songs van Gare Du Nord. Van chanson tot rap, van pop en rock tot wereld, de vijf leden van deze band uit Bordeaux (vier heren en een dame) hebben blijkbaar een brede smaak en verweven hun invloeden tot een onweerstaanbaar schijfje dat het geregeld onmogelijk maakt om stil te zitten, al zijn er ook enkele rustpuntjes. Leuke cover trouwens van *La chanson De Prévert* (van Serge Gainsbourg), waarbij de intimiteit van het origineel is ingeruild voor een energieke geluid zonder de essentie geweld aan te doen. Aanbevolen, zeker als je fan bent van het al net zoveel grenzeloos plezier biedende Firewater.

Kees van Wee ★★★★★

TEDESCHI TRUCKS BAND

EUROPE OCT-NOV, 2022

30 OCT 2022
RTM STAGE
ROTTERDAM

WWW.TTBLIVE.NL

eventim⁺
**FRIENDLY
FIRE**
CONCERTS

UITLOOPGROEF SKATE*

We staan op een sushi
Ter hoogte
Van het Groothoofd
En kunnen zo
Weg schaatsen
Hup achter een
Boot met lantaarnpalen aan
Weg van de vrouw
Die niet van kloppen houdt
Als drie rivieren samen
Op naar het gouden licht.

JOHN SCHOORL

**Skate* is een nummer van Silk Sonic, een samenwerking van Bruno Mars en Anderson .Paak. Het staat op hun vorig jaar verschenen album *AN EVENING WITH SILK SONIC*. De twee werkten al eerder samen op een plaat van Chic en op een plaat van Paak zelf. *Skate* was de tweede single van het duo. Van de muziek van Silk Sonic wordt gezegd dat hij geïnspireerd is op de soulmuziek van de jaren zeventig – en dat klopt. Wat je ook nog kunt zeggen is dat deze muziek voor een goed humeur zorgt, om je door de pandemie heen te loodsen.

Rectificatie

In het vorige nummer is door een overijverige corrector een fout geslopen in het jaarlijstje van John Schoorl. De uitvoerder van het liedje op nummer 5, *Kijk Maar Wat Je Doet*, is niet Oualid, maar Wester, de zoon van John.

DE 10 CHINA

IN ELKE HEAVEN HERINNEREN WE ONS ALBUMS, NUMMERS
OF ARTIESTEN MET EEN GEZAMENLIJKE EIGENSCHAP.
DIT KEER LIGT ONZE AL DAN NIET SPORTIEVE FOCUS OP CHINA.

10 ^{XTC} MILLIONS (1979)

Van DRUMS AND WIRES, het album waarmee deze inmiddels legendarische band doorbrak. Het kruiswoordraadsel is een verwijzing naar de zinsnede: *millions all babbling crossword*. Zoals Chinees kan overkomen op de westerse mens, in dit geval zanger Andy Partridge die het nummer schreef. Het geel in de tekening refereert aan de frase: *Golden like the Yangtse mud* – China's grootste rivier – en de calligrafie is het Chinese teken voor *millions*.

Albo Helm

9 De Butlers DE CHINEES DOET VEEL MEER MET VLEES (1969)

In april 1969 werd het ingedutte Hollandse culinaire wereldje onaangenaam verrast door De Butlers. Zij brachten een ode aan de oosterse keuken met hun hit *De Chinees Doet Veel Meer Met Vlees*. De impact was enorm, want Nederland ging massaal over op dit exotisch eten met als gevolg dat Chinese restaurants voortaan 24 uur per dag openbleven. In menige binnenstad werd Chinees carnaval gevierd onder het zingen van het legendarische refrein: *Nasi, bami goreng, saté/Neem ook nog een loempia mee!* Bert Broere

8 Japan VISIONS OF CHINA (1981)

Japan was een Britse groep met onder anderen David Sylvian en diens broer Steve Jansen. Met het Verre Oosten had de muziek weinig van doen, totdat het prachtige

TIN DRUM verscheen, dat was doorspekt met Chinese invloeden. Zowel muzikaal, tekstueel als beeldend. Op de hoesfoto eet Sylvian in een armoedig kale ruimte zijn rijst met stokjes uit een kommetje, terwijl voorzitter Mao vanaf een verlepte poster aan de muur toekijkt. Zo keken we destijds enigszins meewarig naar de slapende reus die China was. *Don't have a clue to this life*, zingt Sylvian. Louis Nouws

7 The Doobie Brothers CHINA GROVE (1973)

Toegegeven, de link met China is flinterdun. De titel refereert aan het plaatsje China Grove in Texas. Dat dankt zijn naam aan het feit dat er ooit veel Indische seringens stonden. En laat deze boom in het Engels *Chinaberry* heten. Maar wat zou het. Elk excuus om dit fantastische nummer in een lijstje te krijgen is voor mij goed genoeg. Hans Nacinovic

6 Yaksa DEAD END

Mocht je denken dat uitstekende hardrock en metal uitsluitend een westerse hobby is, luister dan eens naar dit nummer van de Chinese nu-metalband Yaksa. Voortgekomen uit de underground rockscene in Beijing in de jaren negentig. Yaksa staat synoniem voor de natuurgeest die mensen goedgezind is. Michael Struis

5 Tori Amos CHINA (1992)

LITTLE EARTHQUAKES, het album waarmee Tori Amos in één klap wereldfaam vergaarde, bevat zoveel sterke liedjes dat

ALBO HELM TEKEND XTC (ZIE 10)

China er niet eens echt uitspringt. Toch is het een buitengewoon mooie ballade waarop ze China als metafoor gebruikt om de afstand en onbereikbaarheid tussen twee geliefden aan te duiden. **Pieter Wijnstekers**

4 **Jesse Ed Davis** CHING, CHING, CHINA BOY (1973)

In deze song, geschreven met John Angelos, beschrijft Davis wat de jonge Jesse als 'native American' zoal naar zijn hoofd geslingerd kreeg: hij was ook een 'spleetoog'. Goed te beseffen trouwens dat de door vele folkies bezongen 'railroad tracks' vooral door Chinese immigranten zijn aangelegd. **Cees Bronsveld**

3 **The Heartbreakers** CHINESE ROCKS (1977) Bassist Dee Dee Ramone schreef het nummer voor zijn band Ramones, maar

het drugs-gerelateerde thema kon gitarist en bandleider Johnny Ramone totaal niet bekoren. Het was een bijnaam voor heroïne, waar Dee Dee gevoelig voor was en Johnny een aversie tegen had. Dus klopte de bas-sist aan bij Richard Hell, destijds lid van The Heartbreakers. Samen pasten ze het nummer aan en The Heartbreakers namen het op. In 1980 verscheen het als *Chinese Rock* – zonder s en met een licht gewijzigde tekst – alsnog op het door Phil Spector geproduceerde Ramones-album END OF THE CENTURY. Nadat ie The Heartbreakers-versie had gehoord vond Johnny het eigenlijk best een goed nummer, valt in zijn biografie te lezen. In 2002 werd een overdosis (veel te sterke) heroïne Dee Dee fataal. **Bram van Schaik**

2 **Little Feat** APOLITICAL BLUES (1972) 'Wie belt er zeg je? Voorzitter Mao?

Daar heb ik even he-le-maal geen zin in. Ik heb de a-politieke blues en dat is de smerigste blues van allemaal', aldus Lowell George op SAILIN' SHOES, het tweede album van Little Feat. Tja, soms heb je het even helemaal gehad.

Kees van Wee

1 **Sailor** TROUBLE IN HONG KONG (1975)

Het zou te ver voeren om te veronderstellen dat Georg Kajanus een voorspellende blik had toen hij dit nummer in 1975 schreef. Hong Kong was destijds nog een Engelse kroonkolonie en de 'trouble' waarvan hier sprake is, is van een totaal andere orde dan wat er zich afspeelt sinds de stad is overgedragen aan China. Maar hoe het ook zij: ergens toch wel jammer dat de pakkende popliedjes van Sailor inmiddels bijna vergeten zijn.

Roeland Smits

**Ik geef een
jaarabonnement
(6 nrs) op HEAVEN
cadeau voor
slechts € 27,50
(i.p.v. € 39,50)**

Mijn gegevens

naam

straat en huisnummer

postcode en plaats

telefoon

e-mail

☐ Ik machtig Heaven hierbij het verschuldigde
bedrag af te schrijven van mijn IBAN-
rekeningnummer (alleen in Nederland)

NL

☐ Ik kies voor een acceptgiro
(administratiekosten €3).

Gegevens ontvanger cadeauabonnement

Datum en handtekening

Stuur (een kopie van) deze bon in een envelop (vanuit NL zonder
postzegel) naar: HEAVEN, Antwoordnummer 7086, 3700 TB Zeist
Of ga naar www.popmagazineheaven.nl/abonneer.
Cadeau abonnementen eindigen automatisch na 1 jaar.
Prijswijzigingen en drukfouten voorbehouden.

Heaven #137

maart/april 2022
www.heavenmagazine.nl

Redactieadres

Poppelenburgerstraat 18,
4191 ZT Geldermalsen
0345-575 917
redactie@popmagazineheaven.nl

Redactie

Ludo Diels, Han Ernest, Eric van Domburg Scipio,
Louis Nouws, Maurits S. Westerik

Medewerkers

Eddie Aarts, Sandy Abrahams, Wim Boluijt, Jasper
Bosman, Bert Broere, Cees Bronsveld, Barbara Eggels,
Flip van der Enden, Marcel Haerkens, Ruud Heijer,
Albo Helm, Hubert van Hoof, Frans Lomans, Bertram
Mourits, Ed Muijters, John Oomkes, Joop van Rossem,
Wiebren Rijkeboer, Henk Rijkenburg, Bram van
Schaik, Peter Schong, John Schoorl, Jos Schuring,
Edith Sierink, Roeland Smits, Michael Struis, Hugo
Thomassen, Marc Vos, Steven Walter, Kees van Wee,
Pieter Wijnstekers

Oud-redactieleden: Geert Henderickx, Paul Stramrood

Vormgeving

Louis Nouws

Bladmanagement

Virtumedia, Rob van der Linden
rvanderlinden@virtumedia.nl : 030 692 06 77

Advertenties

Daily Productions, Mariska Jankovits
mjankovits@virtumedia.nl : 030 693 11 77

Abonnementen

6 nummers per jaar
Nederland en België: €39,50 (automatische incasso)
of €42,- (acceptgirokaart)
Europa €50,-
Buiten Europa: €55,-

Abonnementen kunnen ieder nummer ingaan en wor-
den elk jaar vernieuwd. Abonnee worden kan via www.popmagazineheaven.nl of rechtstreeks bij de klanten-
service. Adreswijzigingen graag schriftelijk doorgeven
met vermelding van het oude en het nieuwe adres en
het nieuwe telefoonnummer. Opzeggingen 2 maanden
voor vervaldatum doorgeven aan de klantenservice.

Correspondentieadres

Uitgeverij Virtumedia,
t.a.v. Popmagazine Heaven,
Postbus 595, 3700 AN Zeist
E-mail: klantenservice@virtumedia.nl
Telefoon: 030-692 06 77

Druk

Veldhuis Media, Raalte

Verspreiding

Betapress, Gilze-Rijen

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of
openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie of op welke
wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming
van de uitgever. Heaven wordt tevens elektronisch opgeslagen
en geëxploiteerd. Alle auteurs van tekstbijdragen aan Heaven,
in de vorm van artikelen of ingezonden brieven, worden geacht
daarvan op de hoogte te zijn en daarmee in te stemmen.

ISSN 1389-8345

VERWACHT IN DE VOLGENDE HEAVEN

Frank Boeijen foto Karoly Effenberger

My Baby foto Isolde Woudstra

Roxy Music

FRANK BOEIJEN

SUBLIEM GEBAAW IS FRANK BOEIJENS DERTIGSTE ALBUM EN
MISSCHIEN WEL ZIJN BESTE SINDS AS. EEN PLEIDOOI VOOR DE
SCHOONHEID DIE SCHUIJT IN HET LIEF ZIJN VOOR ELKAAR.

MY BABY

VOOR SAKE SAKE SAKE ZOCHT HET TRIO STEVE DUB OP, BEKEND
VAN ZIJN PRODUCTIES VOOR CHEMICAL BROTHERS EN DAFT PUNK.
CATO VAN DIJCK: "HET VOELDE ALS EEN GEWELDIGE MATCH."

ROXY MUSIC

HET GELIJKNAMIGE DEBUUTALBUM VAN ROXY MUSIC VERSCHEEN
PRECIES 50 JAAR GELEDEN. IN EEN ESSAY DUIDEN PETER DE RUITER
EN WIM BOT HET ARTISTIEKE BELANG VAN DEZE KLASSIEKER.

FLAMIN' GROOVIES

OPGERICHT IN 1965 IN SAN FRANCISCO ZIJN ZE TIJDGENOGEN VAN
JEFFERSON AIRPLANE EN GRATEFUL DEAD. NA EEN VERRASSENDE
COMEBACK IN 2017 ROCKEN ZE WEER ALS VANOUDS.

MEER OVER ONZE FAVORIETE ARTIESTEN, CONCERTTIPS EN
RECENSIES VIND JE OP WWW.HEAVENMAGAZINE.NL
VOLG ONS OOK VIA FACEBOOK, INSTAGRAM EN SPOTIFY

May 6 & 7 2022
Moulin Blues
Let the good times roll again...

moulinblues.nl

THE JAMES HUNTER SIX ★ RICK ESTRIN & THE NIGHTCATS
ROBERT JON & THE WRECK ★ CEDRIC BURNSIDE
TEXAS BLUES GUITAR SUMMIT
FT. ANSON FUNDERBURGH, MIKE MORGAN & SHAWN PITTMAN
LAURENCE JONES ★ BIRDMENS
DELTA GENERATORS ★ NIKKI HILL ★ GA-20
JEREMIE ALBINO ★ BONNIE BISHOP ★ DANY FRANCHI
THE ALTERED FIVE BLUES BAND ★ LINDSAY BEAVER & BRAD STIVERS
BYWATER CALL ★ THE KOKOMO KINGS ★ THE ACHIEVERS ★ TRAINMAN BLUES
THE DYNAMITE BLUES BAND ★ GUMBO KINGS ★ TRAVELLIN' BLUE KINGS ★ RICHVILLE

